G I AMATI GRETS

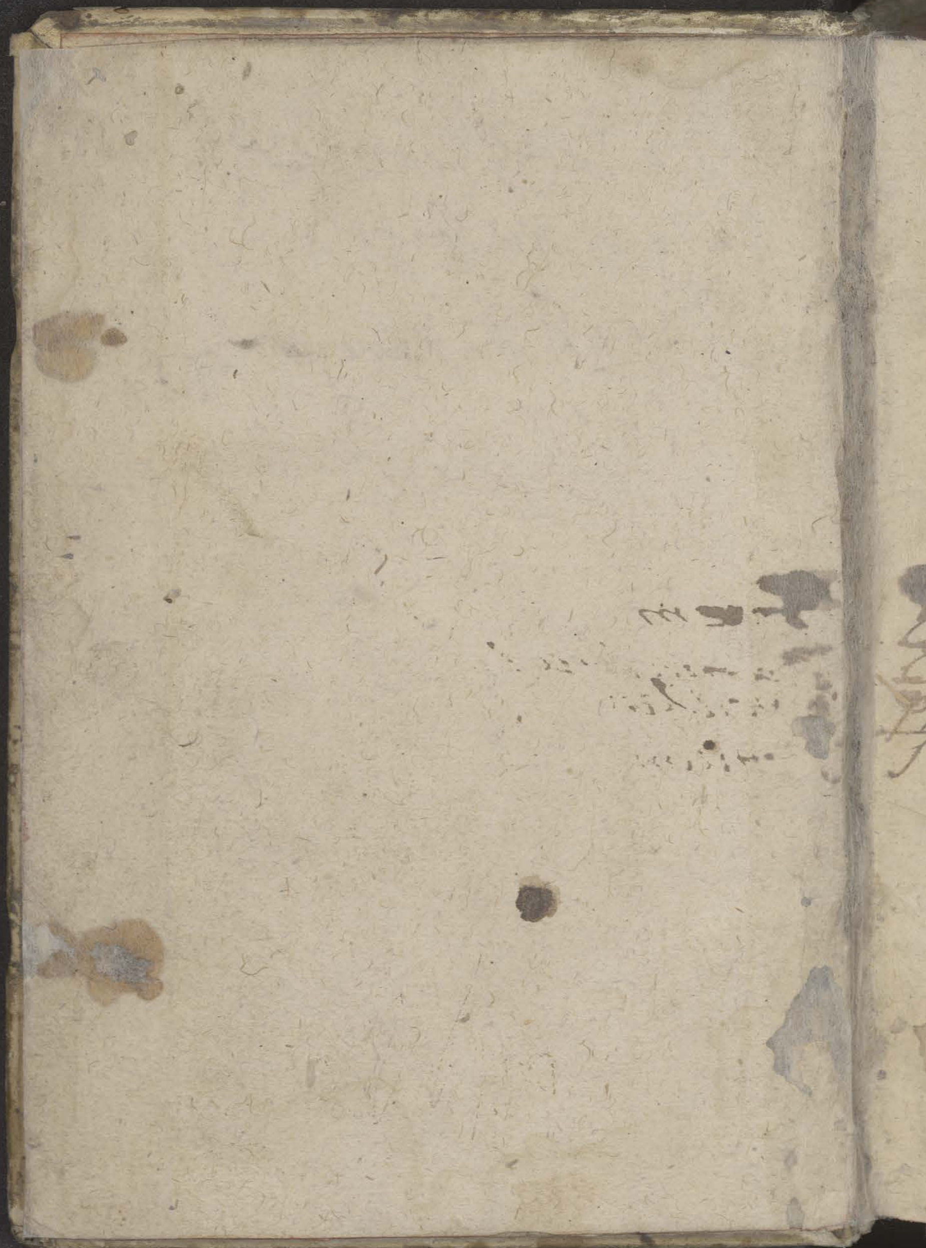

Ex libris ~~[illegible]~~

Ave Maria gratia plena Dominus

Franciscus D. Cortoriensis

Ex libris Sinatorum Per me.
Andream Drohorinski
Anno Domini 1623
N

Rudimenta LINGVÆ GRÆCÆ,

EX

PRIMO LIBRO INSTITVTIONVM

IACOBI GRETSERI, SOCIETATIS IESV.

COLONIÆ AGRIPPINÆ,

Sumptibus ANTONII HIERATI.

Anno Domini M. DCXIX.

EPIGRAMMA

AD STVDIOSVM ADOLESCENTEM.

EXILEM cernis librum, sed spernere noli:
Paruæ etenim non sunt, quas tibi spondet opes.
Hellada promittit totam, gazasq; repostas
Argolicæ linguæ, si accipere ipse velis.
Abnuis? es fatuus. renuis? piger. expetis? aude.
Dona labor solus tam tibi larga dabit.
Sed duraturum noctesq; diesq; laborem,
Quis tolerare potest? quis nisi solus amor?

AD LECTOREM.

XCERPSIMVS hæc rudimenta Græcæ linguæ ex primo Inſtitutionum libro, pro ſecunda & tertia Grammatices Schola. Nuda ferè, & tamen integra propemodum vbique paradigmata propoſuimus, omiſsis plerumq; formandorum caſuum temporumq; præceptionibus, quia ſecundæ claſsis Auditores ſatis ſuperq; præſtiterint, ſi, antequam ad Syntaxeos Scholam gradum faciunt, memoriâ teneant, quæ in hoc libello traduntur; diſcipuli verò Rudimentorum omnes officij ſui partes explebunt, ſi accuratè legere, Græcos characteres pingere, & nomina per caſus inflectere condiſcant. Vt autem Tyronibus materia ſuppetat, in qua legenda & relegenda, &, ſi ita neceſſe ſit, deſcribenda, ſeſe exerceant, adiecimus ſub finem huius Epitomes, Catecheſin Chriſtianam cum hymnis nonnullis, itemq; Catone Græcolatino, in quibus ſat manifeſta diligentiæ & profectus ſui documenta edere poterunt. Quodſi qui ex melioris ingenij adoleſcentulis, ad coniugationes quoque barytonas progrediantur, næ illi certiſsimam ſibi viam ad Græciam munient, & ad ſuperiores claſſes prouecti, pedem, difficultate territi, minimè referent, ſed præceptâ iam linguæ Græcæ dulcedine illecti, ſponte ſua & alacres Magiſtri ad laudem, & decus præeuntis veſtigia inſequentur, Græca olim, & Latia laurea decori, quæ eò erit amabilior & optabilior, quò magis etiam exornabitur pietate, & morum bonitate, cui ſtudioſus iuuenis non ſegnius, quàm ipſis liberalium artium diſciplinis operam nauabit, ſi verè doctus fieri velit.

INDEX CAPITVM HVIVS EPITOMES.

CAPVT

CAPVT PRIMVM.

DE LITERIS ET RATIONE LEGENDI.

Literas habent Græci viginti quatuor, quarum figuras, nomina, poteſtateſq; ſubiecta tabula oſtendit.

Α α α	ἄλφα	Alpha	a
Β β ϐ	βῆτα	Vita	u, b
Γ γ	γάμμα	Gamma	g
Δ δ δ	δέλτα	Delta	d
Ε ε	ἐψιλὸν	Epſilon	e tenue
Ζ ζ ζ	ζῆτα	Zita	z
Η η	ἦτα	Ita	ì
Θ ϑ θ	θῆτα	Thita	th
Ι ι	ἰῶτα	Iota	i
Κ κ	κάππα	Cappa	c, k
Λ λ	λάμβδα	Lambda	l
Μ μ	μῦ	My	m
Ν ν	νῦ	Ny	n
Ξ ξ	ξῖ	Xi	x
Ο ο	ομικρόν	Omicron	o paruum
Π ϖ π	πῖ	Pi	p
Ρ ϱ ρ	ῥῶ	Rho	r
Σ ϛ σ ς	σῖγμα	Sigma	ſ
Τ τ τ	ταῦ	Tau	t
Υ υ υ	υψιλόν	Ypſilon	y tenue.
Φ φ φ	φῖ	Phi	ph
Χ χ	χῖ	Chi	ch
Ψ ψ	ψῖ	Pſi	pſ
Ω ω	ω μέγα	Omega	o magnum.

Ex his

Ex his ſeptem ſunt vocales, α, ε, η, ι, ο, υ, ω, Reliquæ ſeptemdecim conſonantes.

DIVISIO VOCALIVM.

Longæ ſunt, η, ω.
Breues, ε, ο.
Ancipites, α, ι, υ.

Ex his vocalibus fiunt diphthongi duodecim: Quarum ſex dicuntur propriæ, αι, αυ, ει, ευ, οι, ου. Sex impropriæ, ᾳ, ῃ, ῳ, ηυ, υι, ωυ.

Vtraq; vocalis diphthongi per ſe ſyllabam efficit, cùm poſterior duobus ſupernè punctulis notatur, *πάϊς, puer, ἐΰφωνος, ſonorus.*

DIVISIO CONSONANTIVM.

CONSONANTES ſunt duplices: Mutæ & ſemiuocales: & litera ς.

Mutæ diuiduntur in { Tenues, π, κ, τ.
Medias, β, γ, δ.
Aſpiratas, φ, χ, θ.

Semiuocales diuiduntur in liquidas ſeu immutabiles, λ μ, ν, ρ. Et in duplices, ζ, ξ, ψ. ſic dictas, quòd duabus aliis conſonantibus æquiualent.

Valent autem { ζ δς, vel vt quidam σδ.
ξ κς, γς, χς.
ψ πς, βς, φς.

Γ ANTE γ, ξ, χ, ſonat vt ν: Ἄγγελος, *Angelus,* λύγξ, *lynx, ſingultus,* vel *lynx fera,* ἔγχος. *enchos, haſta.* Idem fit cùm γ ante κ ponitur, ſed ipſum κ induit tum ſonum τοῦ γ, πέφαγκα, *pephanga,* à φαίνω, *appareo.*

DE

DE ACCENTIBVS.

AD rationem legendi ſpectat quoque accentus, qui triplex eſt.

Acutus, θεός, λόγος, τύπτομεν.

Grauis, τιμὴ.

Circumflexus, μοῦσα, ποιῶ.

HOC loco præceptoris erit pueris Alphabetariis figuras accentuum in tabula depingere: ſic enim citiùs, quàm multis & longis definitionibus rationem accentuum diſcent; cùm quæ ſunt oculis ſubiecta fidelibus, acrius irritent animum, quàm quæ per aures demiſſa.

Illud etiam monebit, in legendo ſemper accentus rationem haberi, quod oſtendere licebit exemplis Germanicæ linguæ, quæ & ipſa non quantitatem, ſed accentum in lectione & pronuntiatione ſpectat.

Præterea diligentem operam dabit, vt pueri rectè pronunciare diſcant, tam ipſas Græcas literas ſeparatim, quàm inter ſe coniunctas. Recta autem pronunciatio illa cenſeri debet, quam hodie Græcè docti vſurpant (cùm veterem illam & genuinam reſtituere non liceat) & quam, quod ad literas quidem extra ſyllabarum compoſitionem attinet, demonſtrat tabula alphabetaria ſuperiùs propoſita.

DE SPIRITIBVS.

SPIRITVS duplex eſt { Aſper ſiue denſus: ἅμα, *ſimul.* / Lenis ſiue tenuis: ἐγὼ, *ego.* }

Locus ſpirituum eſt vocalis aut diphthongus initiò dictionis, itemque conſonans ρ, quæ in principio vocalis aſpiratur, ῥώμη, *robur*: in medio autem ſi duplicetur, priori loco lenem, poſteriori aſperum ſpiritum habet, πόῤῥω, *procul*: ἄῤῥωστος, *infirmus.*

DE APOSTROPHO.

APostrophus est nota reiectæ & elisæ vocalis breuis & diphthongi, cum sequens dictio à vocali aut diphthongo inchoatur.

Eliduntur ex vocalibus, ε, ο. Item α, & ι, cùm corripiuntur, πάντ' ἔλεγον, *omnia dicebant.*

Ex diphthongis, αι, & οι, βούλομ' ἐγὼ, *volo ego*, pro βούλομαι ἐγὼ. οἴμ' ἐγὼ, pro οἴμοι ἐγὼ, *heu mihi*: Istæ enim diphthongi habentur breues in accentibus.

Quod si vocalis aut diphthongus sequentis dictionis aspiretur, tunc tenuis præcedens mutatur in aspiratam, ἀφ' οὗ, pro ἀπὸ οὗ, *à quo*; νύχθ' ὅλην, pro νύκτα ὅλην, *totam noctem.*

CAPVT II.

DE PARTIBVS ORATIONIS APVD GRÆCOS, ET PRImum de articulo.

PArtes orationis apud Græcos sunt octo: Articulus, Nomen, Pronomen, Verbum, Participium, Aduerbium, Præpositio, Coniunctio.

Casus quinque. Rectus seu Nominatiuus, Genitiuus, Datiuus, Accusatiuus, Vocatiuus. Ablatiuo carent Græci.

Numeri tres: Singularis, Dualis, Pluralis. Duali vtimur, cum de duobus sermo est, quamuis id non semper obseruetur.

In Duali eadem est Nominatiui & Accusatiui

& Vocatiui vox & terminatio, itidemq; Genitiui & Datiui. Et in plurali Vocatiuus semper est similis Nominatiuo.

DE ARTICVLO.

ARticulorum alius est præpositiuus, qui præter cætera officia declinandis nominibus præponitur, vt apud Latinos, *hic, hæc, hoc.*

ALIVS est subiunctiuus, qui vocabulis subiungitur, vt Relatiuum *qui, quæ, quod,* cui etiam respondet.

CARENT articuli vocatiuo, cuius vicem explet aduerbium vocandi ὦ.

DECLINATIO PRAEPOSITIVI *Articuli masculini.*

Mascul. Sing. Nom. ὁ. Gen. τοῦ. Dat. τῷ. Accus. τὸν Vocat. ὦ.

Dual. Nom. & Accus. τώ. Gen. & Dat. τοῖν. Vocat. ὦ.

Plur. Nom. οἱ. Gen. τῶν. Dat. τοῖς. Accus. τοὺς. Vocat. ὦ.

DECLINATIO FOEMININI.

Fœm. Sing. Nom. ἡ. Gen. τῆς. Dat. τῇ. Accus. τὴν. Vocat. ὦ.

Dual. Nom. & Accus. τά. Gen. & Dat. ταῖν. Vocat. ὦ.

Plur. Nom. αἱ. Gen. τῶν. Dat. ταῖς. Accus. τὰς. Vocat. ὦ.

DECLINATIO NEVTRI.

Neut. Sing. Nom. τό. Gen. τοῦ. Dat. τῷ. Accus. τό. Vocat. ὦ.

Dual. Nom. & Accuſ. τώ. Genit. & Dat. τοῖν. Vocat. ὦ.

Plur. Nom. τὰ. Gen. τῶν. Dat. τοῖς. Accuſat. τά. Vocat. ὦ.

Sic declinantur quoque compoſita ὅδε, ἥδε, τόδε: ὅγε, ἥγε, τόγε.

Declinatio huius articuli diligenter eſt memoriæ mandanda & à ſtudioſis adoleſcentulis ſæpius etiam propria manu deſcribenda, vt literarum & accentuum diſcrimina, eò melius notent. Inde enim non tantùm articuli ſubiunctiui, ſed etiam nominum primæ, & ſecundæ, & tertiæ, declinationis ſimplicium inflexio pendet. Nam λόγος, verbi gratia, eandem in omnibus obliquis terminationem habet, quam articulus præpoſitiuus maſculinus, τιμὴ quam fœmininus; & cum articulo fœminino conueniunt ſaltem in duali & plurali nomina primæ ſimplicium. Qua conuenientia & ſimilitudine animaduerſa, faciliùs multò diſcentur & memoria retinebuntur ſequentium declinationum paradigmata.

DECLINATIO ARTICVLI *ſubiunctiui maſculini.*

Maſcul. Sing. Nom. ὅς. Gen. οὗ. Dat. ᾧ. Accuſat. ὅν.

Dual. Nom. & Accuſ. ὥ. Gen. & Dat. οἷν.

Plur. Nom. οἵ. Gen. ὧν. Dat. οἷς. Accuſ. οὕς.

DECLINATIO FOEMININI.

Fœm. Sing. Nom. ἥ. Genit. ἧς. Dat. ᾗ. Accuſat. ἥν.

Dual. Nom. & Accuſ. ἅ. Gen. & Dat. αἷν.

Plural. Nomin. αἵ. Genit. ὧν. Dat. αἷς. Accuſat. ἅς.

DECLI-

DECLINATIO NEVTRI.

Neut.Sing Nom. ὅ. Gen. οὗ. Dat. ᾧ. Accuſ. ὅ.
Dual. Nom. & Accuſ. ὥ. Gen. & Dat. οἷν.
Plur. Nom. ἅ. Gen. ὧν. Dat. οἷς. Accuſ. ἅ.

Eodem modo inflectuntur compoſita huius articuli: ὅσπερ, ἥπερ, ὅπερ, *qui, quæ, quod.*

CAPVT III.

DE NOMINE ET DECLINATIONIBVS SIMPLICIBVS.

Declinationes diuiduntur in ſimplices & contractas.

Simplicium ſunt quinque, ſicut & contractarum, de quibus infrà.

Cùm in declinationibus neceſſariò interdum mutanda ſit accentuum ſedes, & quod hinc ſequitur vocabulorum pronunciatio, obiter & rudi Minerua inſtruet Magiſter tyrones, qua ratione id fiat, ne malè pronunciare flectendo conſueſcant. Tribus autem verbis explicare, & in tabula quoque monſtrare poterit, quæ ſint voces oxytonæ, paroxytonæ aut proparoxytonæ. Et in oxytonis quidem vix eſt difficultas. De reliquis has poſſet tradere regulas.

I. *Genitiuus pluralis primæ declinationis ſemper circumflectitur. Quod etiam fit in ſecunda exceptis fœmininis adiectiuis à proparoxytonis in* ος *vt* ἅγιος, ἁγία, ἅγιον, ſanctus. *De quibus in Grammatica.*

II. *Proparoxytona tertiæ, vt* ἄνθρωπος, homo, φρόνιμος,

pru-

prudens, *habent accentum in penultima in genitiuo & datiuo singulari, in toto duali, & in genitiuo, datiuo & accusatiuo plurali, quod etiam de proparoxytonis secunda intelligendum est, excepto genitiuo plurali qui circumflectitur. Paroxytona autem tertiæ nusquam mutant accentum, vt nec paroxytona secundæ & primæ, nisi quod in genitiuo plurali circumflectuntur.*

III. *In quarta declinatione nunquam mutatur accentus.*

IV. *In quinta trahitur accentus ad penultimam in genitiuo duali & plurali, si nominatiuus singularis habuerit accentum in penultima aut antepenultima, vt* ἄνθραξ, carbo, τῶν ἀνθράκων.

PRIMA DECLINATIO.

Continet hæc tantum masculina in ας & ης. ὁ αἰνείας, *Æneas.* ὁ προφήτης, *Propheta.*

PARADIGMA in Ας

Sing. Nom. ὁ αἰνείας. Gen. τοῦ αἰνείου. Dat. τῷ αἰνείᾳ. Accus. τὸν αἰνείαν. Vocat. ὦ αἰνεία.

Dual. Nom. & Accus. τὼ αἰνεία. Gen. & Dat. τοῖν αἰνείαιν. Vocat. ὦ αἰνεία.

Plur. Nom. οἱ αἰνεῖαι. Gen. τῶν αἰνειῶν. Dat. τοῖς αἰνείαις. Accus. τοὺς αἰνείας. Vocat. ὦ αἰνεῖαι.

PARADIGMA in Ης.

Sing. Nom. ὁ προφήτης. Gen. τοῦ προφήτου. Dat. τῷ προφήτῃ. Accus. τὸν προφήτην. Vocat. ὦ προφῆτα.

Dual. Nom. & Accus. τὼ προφήτα. Gen. & Dat. τοῖν προφήταιν. Vocat. ὦ προφήτα.

Plur. Nom. οἱ προφῆται. Genit. τῶν προφητῶν. Dat. τοῖς προφήταις. Accus. τοὺς προφήτας. Voc. ὦ προφῆται.

VOCATIVVS *nominum in* ας, *habet* α; *in* ης, η.

Exci-

EXCIPIVNTVR *nomina in* της, *&* πης, *&* *composita à verbis* μέτρω, metior: πωλῶ, vendo: τρίβω, tero: *quæ vocatiuum in* α *formant*, ὁ τοξότης. iaculator, ὦ τοξότα: ἱππότης, eques, ὦ ἱππότα; ποιητὴς, poëta, ὦ ποιητὰ: ὁ κυνώπης, impudens, ὦ κυνῶπα: ὁ γλαυκώπης, glaucos habens oculos, ὦ γλαυκῶπα: ὁ γεωμέτρης, ὦ γεωμέτρα. Geometra, mensor terræ: ὁ βιβλιοπώλης, ὦ βιβλιοπῶλα, librorum venditor: ὁ παιδοτρίβης, ὦ παιδοτρίβα, pædotriba, qui pueris exercendis præest.

SECVNDA DECLINATIO.

HABET fœminina in α & η, ἡ μοῦσα, *Musa*, ἡ τιμὴ, *honor*.

PARADIGMA in A.

Sing. Nom. ἡ μοῦσα. Genit. τῆς μούσης. Dat. τῇ μούσῃ. Accus. τὴν μοῦσαν. Vocat. ὦ μοῦσα.

Dual. Nom. & Accus. τὰ μούσα. Gen. & Dat. ταῖν μούσαιν. Vocat. ὦ μούσα.

Plur. Nom. αἱ μοῦσαι. Gen. τῶν μουσῶν. Dat. ταῖς μούσαις. Accus. τὰς μούσας. Vocat. ὦ μοῦσαι.

Sing. Nom. ἡ τιμὴ Gen. τῆς τιμῆς. Dat. τῇ τιμῇ. Accusat. τὴν τιμήν. Vocat. ὦ τιμή.

Dual. Nom. & Accus. τὰ τιμά. Gen. & Dat. ταῖν τιμαῖν. Vocat. ὦ τιμά.

Plur. Nom. αἱ τιμαί. Gen. τῶν τιμῶν. Dat. ταῖς τιμαῖς. Accus. τὰς τιμάς. Vocat. ὦ τιμαί.

Finita *in* δα. θα. ρα, *&* α *purum, hoc est, quod ante se habet vocalem aut diphthongum, retinent* α *in toto singulari, vt* λήδα, λήδας, λήδᾳ, Leda; μάρθα, μάρθας, μάρθᾳ. Martha. ἡμέρα, ἡμέρας, ἡμέρᾳ, dies; φιλία, φιλίας, φιλίᾳ, amicitia.

His adde Ἀθηνᾶ, ναυσικᾶ, μνᾶ, *contracta ex* ἀθηνάα, ναυσικάα, μνάα, Minerua, Nausica, mina.

TERTIA DECLINATIO.

COmplectitur masculina, fœminina, & communia in ος: & neutra in ον: & quædam in ο: ὁ

λόγος,

λόγος, *sermo, oratio*. ὁ ἄνθρωπος, *homo*: ἡ νόσος, *morbus*: ὁ καὶ ἡ ὄνος, *asinus*: ὁ καὶ ἡ ἵππος, *equus*: ὁ καὶ ἡ χρήσιμος, *vtilis*: ὁ καὶ ἡ φρόνιμος, *prudens*: τὸ ξύλον, *lignum*.

PARADIGMA MASCVLINI.

Sing. Nom. ὁ λόγος. Gen. τοῦ λόγου. Dat. τῷ λόγῳ. Acc. τὸν λόγον. Voc. ὦ λόγε.

Dual. Nom. & Accus. τὼ λόγω. Gen. & Dat. τοῖν λόγοιν. Vocat. ὦ λόγω.

Plur. Nom. οἱ λόγοι. Gen. τῶν λόγων. Dat. τοῖς λόγοις. Accus. τοὺς λόγους. Voc. ὦ λόγοι.

PARADIGMA FOEMININI.

Sing. Nom. ἡ νόσος. Gen. τῆς νόσου. Dat. τῇ νόσῳ. Acc. τὴν νόσον. Vocat. ὦ νόσε.

Dual. Nom. & Accus. τὰ νόσω. Gen. & Dat. ταῖν νόσοιν. Vocat. ὦ νόσω.

Plur. Nom. αἱ νόσοι. Gen. τὸν νόσων. Dat. ταῖς νόσοις. Acc. τὰς νόσους. Vocat. ὦ νόσοι.

Eodem modo declinatur ὁ καὶ ἡ χρήσιμος.

PARADIGMA NEVTRI.

Sing. Nom. τὸ ξύλον. Gen. τοῦ ξύλου. Dat. τῷ ξύλῳ. Acc. τὸ ξύλον. Vocat. ὦ ξύλον.

Dual. Nom. & Accus. τὼ ξύλω. Gen. & Dat. τοῖν ξύλοιν. Vocat. ὦ ξύλω.

Plur. Nom. τὰ ξύλα. Gen. τῶν ξύλων. Dat. τοῖς ξύλοις. Accus. τὰ ξύλα. Vocat. ὦ ξύλα.

Neutra *in o huius declinationis hæc sunt ex nominibus* ἄλλο, aliud: τηλικοῦτο tantum: τοιοῦτο tale: τοσοῦτο, tantum. *Ex pronominibus*, τοῦτο, hoc: ἐκεῖνο, *illud*: αὐτὸ, ipsum. *Ex articulis*. τὸ καὶ ὅ.

QVAR-

QVARTA DECLINATIO.

ATticorum hæc eſt propria. Eadem continet genera, quæ tertia, habetque terminationes ως & ων μενέλεως, *Meneleus*, ἡ ἅλως, *area, halo.* ὁ καὶ ἡ εὔγεως, καὶ τὸ εὔγεων, *fertilis, & fertile.*

Paradigma Mascvlini Generis.

Sing. Nom. ὁ μενέλεως. Gen. τοῦ μενέλεω. Dat. τῷ μενέλεῳ. Accuſ. τὸν μενέλεων. Voc. ὦ μενέλεως.

Dual. Nom. & Accuſ. τὼ μενέλεω. Gen. & Dat. τοῖν μενέλεων. Vocat. ὦ μενέλεω.

Plur. Nom. οἱ μενέλεῳ. Gen. τῶν μενέλεων. Dat. τοῖς μενέλεῳς. Accuſ. τοὺς μενέλεως. Vocat. ὦ μενέλεῳ.

Paradigma Foeminini.

Sing. Nom. ἡ ἅλως. Gen. τῆς ἅλω. Dat. τῇ ἅλῳ. Acc. τὴν ἅλων. Vocat. ὦ ἅλως.

In duali & plurali ſicut μενέλεως.

Paradigma Nevtri.

Sing. Nom. τὸ εὔγεων. Gen. τοῦ εὔγεω. Dat. τῷ εὔγεῳ. Accuſ. τὸ εὔγεων. Vocat. ὦ εὔγεων.

Dual. Nom. & Accuſ. τὼ εὔγεω. Gen. & Dat. τοῖν εὐγέῳν. Vocat. ὦ εὔγεω.

Plur. Nom. τὰ εὔγεω. Gen. τῶν εὔγεων. Dat. τοῖς εὔγεῳς. Accuſ. τὰ εὔγεω. Vocat. ὦ εὔγεω.

QVINTA DECLINATIO.

COmplectitur hæc declinatio omnia genera, eius nominatiuus exit,

Vel in
- *Vocalem*
  - α. τὸ σῶμα, Corpus.
  - ι. τὸ μέλι, Mel.
  - υ. τὸ δόρυ, Hasta.
  - ω. ἡ λητώ, Latona.
  - ξ. ὁ κόραξ. Coruus.
  - ψ. ὁ κύκλωψ, Cyclops.
- *Consonantem*
  - ν. ὁ ἕλλην, Græcus.
  - ρ. ὁ μάκαρ, Beatus.
  - σ. ἡ λαμπάς, Lampas.

Paradigma Masculini.

Sing. Nom. ὁ τιτὰν, *Titan*. Gen. τοῦ τιτᾶνος. Dat. τῷ τιτᾶνι. Accuſ. τὸν τιτᾶνα. Vocat. ὦ τιτάν.

Dual. Nom. & Accuſ. τὼ τιτᾶνε. Gen. & Dat. τοῖν τιτάνοιν. Vocat. ὦ τιτᾶνε.

Plur. Nom. οἱ τιτᾶνες. Gen. τῶν τιτάνων. Dat. τοῖς τιτᾶσι. Accuſ. τοὺς τιτᾶνας. Vocat. ὦ τιτᾶνες.

Paradigma Foeminini.

Sing. Nom. ἡ λαμπάς. Gen. τῆς λαμπάδος. Dat. τῇ λαμπάδι. Accuſat. τὴν λαμπάδα. Vocat. ὦ λαμπάς.

Dual. Nom. & Acc. τὼ λαμπάδε. Gen. & Dat. ταῖν λαμπάδοιν. Vocat. ὦ λαμπάδε.

Plur. Nom. αἱ λαμπάδες. Gen. τῶν λαμπάδων. Dat. ταῖς λαμπάσι. Accuſat. τὰς λαμπάδας. Vocat. ὦ λαμπάδες.

Paradigma Nevtri.

Sing. Nom. τὸ σῶμα. Gen. τοῦ σώματος. Dat. τῷ σώματι. Accuſ. τὸ σῶμα. Vocat. ὦ σῶμα.

Dual. Nom. & Accuſ. τὼ σώματε. Gen. & Dat. τοῖν σωμάτοιν. Vocat. ὦ σώματε.

Plur.

Plur. Nom. τὰ σώματα. Gen. τῶν σωμάτων. Dat. τοῖς σώμασι. Acc. τὰ σώματα. Voc. ὦ σώματα.

DE ACCVSATIVO.

Accusatiuus *definit in* α

Excipe *grauitona in* ις *&* υς *declinata purè, quæ faciunt accusatiuum in* ν, ὁ ὄφις, serpens. ὄφιος, τὸν ὄφιν. ὁ βότρυς, botrus, racemus, βότρυος, τὸν βότρυν.

Sic γραῦς, anus. ναῦς, nauis. βοῦς, bos. γραῦν, ναῦν, βοῦν, *rarò* βόα.

Declinata *verò non purè, in* ν *&* α *exeunt*, ἡ ἔρις, contentio, ἔριδος, τὴν ἔριν, *&* ἔριδα: ὁ νέηλυς, aduena, νεήλυδος, τὸν νέηλυν, *&* νεήλυδα.

DE VOCATIVO.

Vocatiuus similis est nominatiuo.

I. *Excipiuntur flexa per* ντος, *quæ ablato* τος *faciunt vocatiuum:* ὁ Αἴας, Aiax, αἴαντος, ὦ αἶαν, ὁ λέων, λέοντος, ὦ λέον, leo.

II. *Adiectiua in* ην *&* εις, *quorum neutrum in* εν *exit, ea enim faciunt Vocatiuum quoque per* εν. ὁ καὶ ἡ τέρην, tener: τὸ τέρεν, ὦ τέρεν; ὁ χαρίεις, gratiosus, τὸ χαρίεν, ὦ χαρίεν *&* χαρίει.

III. *Grauitona in* ηρ, *quæ in vocatiuo faciunt* ερ, ἡ μήτηρ, mater, ὦ μῆτερ. *Sic acuta quatuor*, ὁ πατὴρ, pater: ὁ δαὴρ, leuir: ἀνὴρ, vir: σωτὴρ, Saluator, *tono retracto*, ὦ πάτερ, δᾶερ, ἄνερ, σῶτερ.

IV. *Desinentia in* ευς *&* ους, *item grauitona in* ις *&* υς *quæ reiiciunt* σ. βασιλεὺς, rex, ὦ βασιλεῦ, ὦ ὄφι, ὦ βότρυ *Quibus adde* παῖς, puer, ὦ παῖ. *Hæc tamen duo* ποὺς, pes, ὀδοὺς, dens, *retinent suum sigma.*

DATIVVS PLVRALIS.

Datiuus pluralis fit à singulari, posito σ *ante vltimum iota, & reiectis* δ, θ, ν, τ, *si in singulari ante illud iota occurrunt*, ἡ λαμπὰς, τῇ λαμπάδι, ταῖς λαμπάσι.

Quæ in singulari habent οντι, *in plurali habent* ουσι; *quæ verò* εντι, εισι; ὁ λέων, λέοντι, λέουσι: τυφθεὶς, τυφθέντι, τυφθεῖσι.

Finita in ξ, ψ, aut diphthongum habentem σ, datiuum pluralem formant assumpto iota, ὁ κόραξ: coruus, κόραξι: ὁ ἄραψ, ἄραψι, Arabs: βασιλεὺς, rex: βασιλεῦσι.

Quæ syncopen patiuntur datiuum formant in ασι, ὁ πατὴρ, pater, πατέρος, πατρὸς, πατρὶ, πατράσι: ἡ μήτηρ, mater, μητέρος, μητρὸς, μητρὶ, μητράσι: ὁ ἀνὴρ, vir: ἀνέρος, ἀνδρὸς, ἀνδρὶ, ἀνδράσι.

CAPVT IV. DE CONTRACTIS DECLINATIONIBVS.

QVinque sunt declinationes contractæ. Prima continet masculina, fœminina, & communia in ης, & neutra in ες & ος: ὁ Δημοσθένης, *Demosthenes*; ἡ τριήρης, *triremis*; ὁ καὶ ἡ ἀληθής, *verus & vera*, τὸ ἀληθές, *verum*: τὸ τεῖχος, *murus*.

PARADIGMA MASCVLINI.

Sing. Nom. ὁ Δημοσθένης. Gen. τοῦ Δημοσθένεος, Δημοσθένους. Dat. τῷ Δημοσθένεϊ, Δημοσθένει. Accus. τὸν Δημοσθένεα, Δημοσθένη. Vocat. ὦ Δημόσθενες.

Dual. Nom. & Accus. τὼ Δημοσθένεε, Δημοσθένη. Gen. & Dat. τοῖν Δημοσθενέοιν, Δημοσθενοῖν. Vocat. ὦ Δημοσθένεε, Δημοσθένη.

Plur. Nom. οἱ Δημοσθένεες, Δημοσθένεις. Gen. τῶν Δημοσθενέων, Δημοσθενῶν. Dat. τοῖς Δημοσθένεσι. Accus. τοὺς Δημοσθένεας, Δημοσθένεις. Voc. ὦ Δημοσθένεες, Δημοσθένεις.

Sic:

Sing. Nom. ὁ καὶ ἡ ἀληθής. Gen. τοῦ καὶ τῆς ἀληθέος,

ἀληθοῦς. Dat. τῷ καὶ τῇ ἀληθέϊ, ἀληθεῖ. Accuſ. τὸν καὶ τὴν ἀληθέα, ἀληθῆ. Vocat. ὦ ἀληθές.

Dual. Nom. & Accuſ. τὼ καὶ τὰ ἀληθέε, ἀληθῆ. Gen. & Dat. τοῖν καὶ ταῖν ἀληθέοιν ἀληθοῖν. Vocat. ὦ ἀληθέε, ἀληθῆ. In plurali vt δημοσθένης.

PARADIGMA NEVTRI.

Sing. Nom. τὸ τεῖχος. Gen. τοῦ τείχεος, τείχους. Dat. τῷ τείχεϊ, τείχει. Accuſ. τὸ τεῖχος. Voc. ὦ τεῖχος.

Dual. Nom. & Accuſ. τὼ τείχεε, τείχη. Gen. & Dat. τοῖν τειχέοιν, τειχοῖν. Voc. ὦ τείχεε, τείχη.

Plur. Nom. τὰ τείχεα, τείχη. Gen. τῶν τειχέων, τειχῶν. Dat. τοῖς τείχεσι. Accuſ. τὰ τείχεα, τείχη. Vocat. ὦ τείχεα, τείχη.

SECVNDA DECLINATIO.

Est maſculinorum & fœmininorum, & communium in ις, neutrorum in ι, ὁ ὄφις, *ſerpens.* ἡ πόλις, *ciuitas.* ὁ καὶ ἡ νῆστις, *ieiunus & ieiuna.* τὸ σίνηπι, *ſinapi.*

PARADIGMA MASCVLINI.

Sing. Nom. ὁ ὄφις. Gen. τοῦ ὄφιος. Dat. τῷ ὄφιϊ, ὄφι. Accuſ. τὸν ὄφιν. Vocat. ὦ ὄφι.

Dual. Nom. & Acc. τὼ ὄφιε. Gen. & Dat. τοῖν ὀφίοιν. Vocat. ὦ ὄφιε.

Plur. Nom. οἱ ὄφιες, ὄφις. Gen. τῶν ὀφίων. Dat. τοῖς ὄφισι. Accuſ. τοὺς ὄφιας, ὄφις. Vocat. ὦ ὄφιες, ὄφις. Sic inflectuntur, & in iiſdem caſibus contrahuntur etiam fœminina, & communia.

PARADIGMA NEVTRI.

Sing. Nom. τὸ σίνηπι. Gen. τοῦ σινήπιος. Dat. τῷ σινήπιϊ, σινήπι. Accuſ. τὸ σίνηπι. Vocat. ὦ σίνηπι.

Dual. Nom. & Accus. τὼ σινήπιε. Gen. & Dat. τοῖν σινηπίοιν. Vocat. ὦ σινήπιε.

Plur. Nom. τὰ σινήπια, σινήπι. Gen. τῶν σινηπίων. Dat. τοῖς σινήπισι. Accus. τὰ σινήπια, σινήπι. Vocat. ὦ σινήπια, σινήπι.

Genitiuus Ionicè exit in εος, Atticè in εως. estque etiam vsitatior in his nominibus, & fit contractio, vt in prima declinatione, τῷ ὄφεϊ, ὄφει. Dual. τὼ ὄφεε, ὄφη. Plur οἱ καὶ ὦ ὄφεες καὶ τοὺς ὄφεας, ὄφεις. Reliqui casus non contrahuntur

TERTIA DECLINATIO.

COntinet masculina in εὺς. Contrahuntur autem solùm in iis casibus, quos in hoc paradigmate cernis.

Sing. Nom. ὁ βασιλεύς. Gen. τοῦ βασιλέος. Dat. τῷ βασιλέϊ, βασιλεῖ. Accus. τὸν βασιλέα. Vocat. ὦ βασιλεῦ.

Dual. Nom. & Accus. τὼ βασιλέε, βασιλῆ. Gen. & Dat. τοῖν βασιλέοιν. Voc. ὦ βασιλέε, βασιλῆ.

Plur. Nom. οἱ βασιλέες, βασιλεῖς. Gen. τῶν βασιλέων. Dat. τοῖς βασιλεῦσι. Acc. τοὺς βασιλέας, βασιλεῖς. Voc. ὦ βασιλέες, βασιλεῖς.

Ionicè ita declinantur.

Sing. Nom. ὁ βασιλεύς. Gen. τοῦ βασιλῆος. Dat. τῷ βασιλῆϊ. Acc. τὸν βασιλῆα. Voc. ὦ βασιλεῦ.

Dual. Nom. & Accus. & Voc. τὼ καὶ ὦ βασιλῆε. Gen. & Dat. τοῖν βασιλήοιν.

Plur. Nom. οἱ βασιλῆες. Gen. τῶν βασιλήων. Dat. τοῖς βασιλῆσι. Acc. τοὺς βασιλῆας. Voc. ὦ βασιλῆες.

QVARTA DECLINATIO.

DVas habet terminationes fœmininorum, nempe ω & ως, ἡ λητὼ, *Latona*, ἡ αἰδὼς, *verecundia, pudor*.

PARA-

PARADIGMA.

Sing. Nom. ἡ λητώ. Gen. τῆς λητόος, λητοῦς. Dat. τῇ λητόϊ, λητοῖ. Acc. τὴν λητόα, λητώ. Voc. ὦ λητοῖ.

Dual. Nom. & Acc. τὼ λητώ. Gen. & Dat. ταῖν λητοῖν. Vocat. ὦ λητώ.

Plur. Nom. αἱ λητοί. Gen. τῶν λητῶν. Dat. ταῖς λητοῖς. Acc. τὰς λητοῦς. Vocat. ὦ λητοί.

Sing. Nom. ἡ αἰδώς. Gen. τῆς αἰδόος, αἰδοῦς. Dat. τῇ αἰδόϊ, αἰδοῖ. Acc. τὴν αἰδόα, αἰδώ. Vocat. ὦ αἰδοῖ. In duali & plurali sicut λητώ.

QVINTA DECLINATIO.

Complectitur neutra in ας. τὸ κέρας, *cornu*: τὸ κρέας, *caro*.

PARADIGMA.

Sing. Nom. τὸ κέρας.
Gen. τοῦ κέρατος, κέραος, κέρως.
Dat. τῷ κέρατι, κέραϊ, κέρᾳ.
Accus. τὸ κέρας.
Voc. ὦ κέρας.

Dual. Nom. & Acc. τὼ κέρατε, κέραε, κέρα.
Gen. & Dat. τοῖν κεράτοιν, κεράοιν, κερῷν.
Vocat. ὦ κέρατε, κέραε, κέρα.

Plur. Nom. τὰ κέρατα, κέραα, κέρα.
Gen. τῶν κεράτων, κεράων, κερῶν.
Dat. τοῖς κέρασι.
Accus. τὰ κέρατα, κέραα, κέρα.
Vocat. ὦ κέρατα, κέραα, κέρα.

Sicut in latinis rudimentis tyrones exerceri solent declinandis vocabulis modò eiusdem declinationis, modò diuersarum; vt eo firmius fines & terminationes declinationum memoriæ commen-

mendent: ita in his Græcis rudimentis iubebuntur interdum ſimul & coniunctim declinare hæc & ſimilia vocabula, ἡ ἀγαθὴ τύχη, bona fortuna, μεγάλη τιμὴ, magnus honor: ἀγαθὸς λόγος, bonus ſermo, bona oratio: καλὸς ἀνὴρ, pulcher vir, honeſtus: βασιλεὺς κλυτὸς. Rex illuſtris: ἀληθὴς προφήτης, verus Propheta: ἁγία πόλις, vrbs ſancta, alma: τὸ ἅγιον πνεῦμα, ſanctus Spiritus, &c. *exemplis eo modo comparatis, vt iam declinatio ſimplex cum contracta, iam ſimplex cum ſimplici percurrenda ſit, qua quidem exercitatione vix quidquam eſt vtilius.*

Vt autem tyrones habeant exempla, quibus declinandis ſeſe exerceant, viſum eſt ſubiicere hic nomina ſingularum declinationum.

Exempla Primæ Declinationis.

ὁ {
- Ἀνδρέας, Andreas.
- Ματθίας, Matthias.
- Λουκᾶς, Lucas.
- πυθαγόρας, Pythagoras.
- βορέας, Boreas, ventus.
- νεανίας, adoleſcens.
- ταμίας, quæſtor.
- παππας, pater.
- πάπας, Papa.

} ὁ {
- μαθητής, Diſcipulus.
- προφήτης, Propheta.
- δεσπότης, Dominus.
- πολίτης, ciuis.
- ποιητὴς, Poëta.
- κριτὴς, iudex.
- ναύτης, nauta.
- ὀφειλέτης, debitor.
- ψάλτης, cantor.

Secundæ.

ἡ {
- δόξα, gloria.
- ῥίζα, radix.
- σοφία, ſapientia.
- φιλία, amicitia.
- μωρία, ſtultitia.
- ἀλήθεια, veritas.
- εὐσέβεια, pietas.
- ἀσέβεια, impietas.

} ἡ {
- χολὴ, bilis.
- ὀργὴ, ira.
- νίκη, victoria.
- τύχη, fortuna.
- ζωὴ, vita.
- ψυχὴ, anima.
- φωνὴ, vox.
- εἰρήνη, pax.
- μάχη, pugna.

TERTIÆ.

ὁ { βίος, vita. / πόνος, labor. / χρόνος, tempus. / πόλεμος, bellum. / οὐρανὸς, cœlum. / νόμος, lex. / οἶνος, vinum. }

ἡ { ὁδὸς, via. / νῆσος, insula. / δέλτος, libellus, tabula. / ῥάβδος, virga, fasces. / ψῆφος, calculus, suffragium. }

ὁ καὶ ἡ { φιλόστοργος, amans liberorum. / ἔμψυχος, animatus. / φρόνιμος, prudens. / ἔνδοξος, gloriosus. / σύμμαχος, socius. / ἀπαίδευτος, indoctus. }

τὸ { ἔργον, opus. / δένδρον, arbor. / ζῶον, animal. / θηρίον, bestia. / μέτρον, mensura. / ὄνειρον, somnium. / ᾠόν, ouum. }

QVARTÆ.

ὁ { Νικόλεως, Nicolaus. / λεὼς, populus. }

ἡ { ἕως, aurora. }

ὁ { νεὼς, templum. / ταὼς, pauo. / λαγὼς, lepus. }

ἡ { κῶς, Cos. Insula. }

ὁ καὶ ἡ { εὔγεως, fertilis. / ἵλεως, propitius. / ἀνίλεως, immitis. / δίκερως, bicornis. / πολύκερως, multicornis. / εὔκερως, pulchricornis. }

τὸ { εὔγεων, fertile. / ἀνώγεων, cœnaculum. / βαθύγεων, profundum. / χρεὼν, debitum, vel τὸ χρέως. }

QVINTÆ.

ὁ { πατὴρ, pater. / παιὰν, pæan. / πὰν, Pan. / ἕλλην Græcus. / δελφὶν, Delphinus. / κλὼν, ramus. / πλάτων, Plato. }

ἡ { ἑλληνὶς, Græca. / ἑλλὰς, Græcia. / λαμπὰς, lampas. / ἐσθὴς, vestis. / ἁγιότης, sanctitas. }

ὁ καὶ ἡ {
θώραξ, thorax.
ἀπάτωρ, ſine pater.
ἀμήτωρ, ſine matre.
εὔχαρις, gratus.
ἄχαρις, ingratus.
φιλόπατρις, amans patriæ.
}

τὸ {
μήτηρ, mater.
σῆμα, ſignum.
στόμα, os oris.
μέλι, mel.
δάκρυ, lachryma.
ἄστυ, vrbs.
ἧπαρ, hepar.
ἦτορ, cor.
φῶς, lumen.
}

Exempla Primæ Contractæ.

ὁ καὶ ἡ {
εὐγενὴς, nobilis.
εὐσεβὴς, pius.
ἀσεβὴς, impius.
εὐσθενὴς, fortis.
ἀσθενὴς, infirmus.
εὐμαθὴς, docilis.
ἀμαθὴς, indocilis.
εὐτυχὴς, felix.
ἀτυχὴς, infelix.
}

τὸ {
εὐγενὲς, nobile.
εὐσεβὲς, pium.
ἀσεβὲς, impium.
ἀσθενὲς, infirmum.
γένος, genus.
ἔθος, conſuetudo.
ἦθος, mos.
ἔπος, verbum.
ὄρος, mons.
μέρος, pars.
}

Secundæ.

ὁ {
πόσις, maritus.
μάντις, vates.
}

ἡ {
λέξις, dictio.
ποίησις, poëſis.
φύσις, natura.
πίστις, fides.
}

ἡ {
γνῶσις, cognitio.
χρίσις, vnctio.
ὕβρις, iniuria.
ποιητὶς, poëtria.
σύνεσις, intellectus.
}

Tertiæ.

ὁ {
ἀχιλλεὺς, Achilles.
ἱερεὺς, Sacerdos.
ἁλιεὺς, piſcator.
τοκεὺς, parens.
}

ὁ {
γονεὺς, genitor.
νομεὺς, paſtor.
γραμματεὺς, ſcriba.
}

Quartæ & Quintæ.

ἡ {
ἠὼς, aurora.
ἀλεκτὼ, Alecto
μαντὼ, Manto.
πειθὼ, Suada.
φειδὼ, parſimonia.
}

τὸ {
κρέας, caro.
γῆρας, ſenectus.
πέρας, finis.
γέρας, munus.
σέλας, lumen.
δέπας, poculum.
}

CAPVT V.

DE FORMATIONIBVS ADIECTIVORVM.

MAsculina in ος, faciunt fœmininum in η, neutrum in ον, ὁ καλὸς, ἡ καλὴ, τὸ καλὸν, *pulcher, a, um*. Præter ἄλλος, ἄλλη, ἄλλο, *alius, alia, aliud*, & similia quædam, de quibus in tertia declinatione simplicium.

Excipe finita in ος purum, aut ρος, hæc enim habent fœmininum in α, ὁ ἅγιος, *sanctus*, ἡ ἁγία, τὸ ἅγιον, ὁ ἀνθηρὸς, *floridus*, ἡ ἀνθηρὰ, τὸ ἀνθηρόν. Præter ὁ ὄγδοος, *octauus*, ἡ ὀγδόη, τὸ ὄγδοον. ὁ ἁπλόος, *simplex*, ἡ ἁπλόη, τὸ ἁπλόον. & reliqua à πλόος composita.

Quartæ declinationis commune ως neutrum habet ων, ὁ καὶ ἡ εὔγεως, τὸ εὔγεων, *fertilis, fertile*.

Masculina in ας, faciunt fœmininum in αινα, Neutrum in αν, ὁ μέλας, *niger*, ἡ μέλαινα, τὸ μέλαν. Excipe ὁ πᾶς, ἡ πᾶσα, τὸ πᾶν, *omnis*, cum compositis, ἅπας, *omnis*, σύμπας, *vniuersus*: & participia, ὁ τύψας, ἡ τύψασα, τὸ τύψαν. Item ὁ μέγας, ἡ μεγάλη, τὸ μέγα, *magnus*.

Masculina in εις, faciunt fœmininum in εσσα, neutrum in εν, ὁ χαρίεις, ἡ χαρίεσσα, τὸ χαρίεν, *gratiosus*.

Masculina in υς, oxytona, formant fœmininum in εια, neutrum in υ: ὁ ἡδὺς, ἡ ἡδεῖα, τὸ ἡδὺ, *iucundus*. Excipe ὁ πολὺς, *multus*, ἡ πολλὴ, τὸ πολύ.

Communia in		faciunt neutrum in	
	ην		εν: ὁ καὶ ἡ τέρην τὸ τέρεν, *tener.*
	ων		ον: ὁ καὶ ἡ εὐδαίμων, τὸ εὔδαιμον, *felix.*
	ης		ες: ὁ καὶ ἡ ἀληθὴς, τὸ ἀληθὲς, *verus.*
	ις		ι: ὁ καὶ ἡ εὔχαρις, τὸ εὔχαρι, *gratiosus.*
	υς		υ: καὶ ἡ ἄδακρυς, τὸ ἄδακρυ, *non lachrymans.*
	ους		ουν: ὁ καὶ ἡ δίπους, τὸ δίπουν, *bipes.*

Sunt & quædam ſubſtantiua, quæ fœmininum habent: ὁ λέων, ἡ λέαινα, *leo, leæna:* ὁ θεράπων, ἡ θεράπαινα, *famulus, famula:* ὁ βασιλεὺς, ἡ βασίλισσα, *rex, regina:* ὁ ἄναξ, ἄνασσα, *rex, regina:* ὁ δεσπότης, ἡ δέσποινα, *dominus, domina.*

CAPVT VI.

DE GRADIBVS COMPARATIONIS.

COmparatio duplex eſt, regularis, & irregularis.

Regularis habet has in poſitiuo terminationes, ας, ης, υς, εις, ος, ους, ων.

Comparatiuus maſculinus in τερος, ſuperlatiuus in τατος.

Fœmininus in τέρα & τάτη.

Neutrum exit in τερον & τατον, vt in ſequentibus exemplis apparet.

Ας. μέλας, μελάντερος, μελάντατος, *niger.*

μέλαι-

μέλαινα, μελαντέρα, μελαντάτη, *nigra*.
μέλαν, μελάντερον, μελάντατον, *nigrum*.
Sic τάλας *miser*, ταλάντερος, ταλάντατος.
ης. ἀληθὴς, ἀληθέστερος, ἀληθέστατος, *verus*.
υς. εὐρὺς, εὐρύτερος, εὐρύτατος, *latus*.
εις. χαρίεις, χαριέστερος, χαριέστατος, *gratiosus*.
ος. σοφὸς, σοφώτερος, σοφώτατος, *sapiens*.
ους. ἁπλοῦς, ἁπλούστερος, ἁπλούστατος, *simplex*.
ων. εὐδαίμων, εὐδαιμονέστερος, εὐδαιμονέστατος, *felix*.

Irregulariter comparatur.

ἀγαθὸς, *bonus*.
- ἀμείνων, ἀγαθώτατος.
- ἀρείων, ἄριστος.
- βελτίων, βέλτιστος.
- κρείττων, κράτιστος.
- λωίων, λῷστος.

κακὸς, *malus*.
- κακίων, κάκιστος.
- χείρων, χείριστος.
- χερείων.

μέγας, μείζων, μέγιστος, *magnus*.
μεγάλη, μείζων, μεγίστη.
μέγα, μεῖζον, μέγιστον.

μικρὸς; *parvus*.
- μικρότερος, μικρότατος.
- ἐλάττων, ἐλάχιστος.
- ἥττων. μείων.

καλὸς, καλλίων, κάλλιστος, *pulcher*.
αἰσχρὸς, αἰσχίων, αἴσχιστος, *turpis*.
φίλος, *amicus*, φίλτερος, φίλτατος, per syncopen, pro φιλώτερος, φιλώτατος.
ἐχθρὸς, ἐχθίων, ἔχθιστος, *inimicus*.

πολὺς,

πολὺς, πλείων, πλεῖστος, *multus.*
ῥᾴδιος, ῥᾴων, ῥᾷστος, *facilis.*
λάλος, λαλίστερος, λαλίστατος, *loquax.*
ἴδιος, ἰδιαίτερος. ἰδιαίτατος, *proprius.*
βαθὺς, βαθίων, βάθιστος, *profundus.*
βαθεῖα, βαθίων, βαθίστη.
βαθὺ, βάθιον, βάθιστον.
γλυκὺς, γλυκίων, γλύκιστος, *dulcis.*
ἡδὺς, ἡδίων, ἥδιστος, *suauis*, & ſimilia oxytona in υς, quæ per υτερος & υτατος, & per ιων & ιστος comparantur.

Caput VII.
DE PRONOMINE.

TRia ſunt pronomina primitiua, ἐγὼ, σὺ, οὗ. *ego, tu, ſui.*

Paradigma I. Personæ.

Sing. Nom. ἐγὼ, *ego.* Gen. ἐμοῦ, *mei.* Dat. ἐμοὶ, *mihi.* Accuſ. ἐμὲ, *me.* Et per aphæreſin, μοῦ, μοὶ, μέ.
Dual. Nom. & Accuſ. νῶ, *nos duo.* Gen. & Dat. νῷν, *noſtrum duorum, vel nobis duobus.*
Plur. Nom. ἡμεῖς, *nos.* Gen. ἡμῶν, *noſtrum* vel *noſtri.* Dat. ἡμῖν, *nobis.* Accuſ. ἡμᾶς, *nos.*

Paradigma II. Personæ.

Sing. Nom. σὺ, *tu.* Gen. σοῦ. *tui.* Dat. σοὶ. *tibi.* Accuſ. σέ. *te.*
Dual. Nom. & Acc. σφῶ, *vos duo.* Gen. & Dat. σφῷν, *veſtrum duorum, vel vobis duobus.*

Plur.

Plur. Nom. ὑμεῖς, *vos.* Gen. ὑμῶν, *vestrum vel vestri.* Dat. ὑμῖν, *vobis.* Accus. ὑμᾶς, *vos.*

PARADIGMA III. PERSONÆ.

Sing. Gen. οὗ, *sui.* Dat. οἷ, *sibi.* Accus. ἕ, *se.*

Dual. Nom. & Accus. σφὲ. Gen. & Dat. σφὶν, *sui duorum, vel sibi duobus.*

Plur. Nom. σφεῖς. Gen. σφῶν, *sui.* Dat. σφίσι, *sibi.* Accus. σφᾶς, *se.*

PRONOMINA POSSESSIVA.

Octo sunt possessiua, ἐμὸς, ἐμὴ, ἐμὸν, *meus, mea, meum:* σὸς, σὴ, σὸν, *tuus, tua, tuum:* ὃς, ἣ, ὃν, *suus, sua, suum:* νωίτερος, *noster de duobus:* σφωίτερος, *vester de duobus:* ἡμέτερος, *noster:* ὑμέτερος, *vester:* σφέτερος, *suus:* Masculina declinantur vt λόγος: fœminina in η, vt τιμὴ, in ρα, vt ἡμέρα, neutra, vt ξύλον.

PRONOMINA DEMONSTRATIVA.

Demonstratiua duo sunt, οὗτος, *hic,* ἐκεῖνος, *ille,* & hoc modo inflectuntur.

Singularis Numerus.

Nom. οὗτος, αὕτη, τοῦτο, *hic, hæc, hoc.*
Gen. τούτου, ταύτης, τούτου, *huius.*
Dat. τούτῳ, ταύτῃ, τούτῳ, *huic.*
Acc. τοῦτον, ταύτην, τοῦτο, *hunc, hanc, hoc.*
Voc. ὦ οὗτος, αὕτη, τοῦτο.

Dualis Numerus.

Nom. Accus. & Vocat. τούτω, ταύτα, τούτω, *hi, hæ, hæc duo* vel *duæ.*

Gen. & Dat. τούτοιν, ταύταιν, τούτοιν, *horum, harum, horum duorum.*

Plu-

Pluralis Numerus.

Nom. οὗτοι, αὗται, ταῦτα, *hi, hæ, hæc.*
Gen. τούτων, *horum, per omnia genera.*
Dat. τούτοις, ταύταις, τούτοις, *his.*
Accuſ. τούτους, ταύτας, ταῦτα, *hos, has, hæc.*
Vocat. ὦ οὗτοι, αὗται, ταῦτα.

Maſculinum, ἐκεῖνος. Fœmininum, ἐκείνη. Neutrum, ἐκεῖνο, vt ὁ λόγος, ἡ τιμὴ, τὸ ξύλον.

Relatiuum Pronomen vnum eſt, αὐτὸς, αὐτὴ, αὐτὸ, *ipſe, ipſa, ipſum.*

Ab hoc tria naſcuntur compoſita ἐμαυτοῦ, *meiipſius,* σεαυτοῦ, *tui ipſius,* ἑαυτοῦ, *ſuiipſius.*

PRONOMINA COMPOSITA.

Compoſita primæ & ſecundæ perſonæ inflectuntur tantùm in ſingulari, carentque nominatiuo.

ἐμαυτοῦ.

Gen. ἐμαυτοῦ, ἐμαυτῆς, ἐμαυτοῦ, *meiipſius.*
Dat. ἐμαυτῷ, ἐμαυτῇ, ἐμαυτῷ, *mihiipſi.*
Accuſ. ἐμαυτὸν, ἐμαυτὴν, ἐμαυτὸ, *meipſum, meipſam.*

σεαυτοῦ.

Gen. σεαυτοῦ, σεαυτῆς, σεαυτοῦ, *tuiipſius.*
Dat. σεαυτῷ, σεαυτῇ, σεαυτῷ, *tibiipſi.*
Accuſ. σεαυτὸν, σεαυτὴν, σεαυτὸ, *teipſum, teipſam.*

ἑαυτοῦ.

Compoſitum tertiæ perſonæ in ſingulari & plurali inflectitur.

In ſingulari.

Gen. ἑαυτοῦ, ἑαυτῆς, ἑαυτοῦ, *ſuiipſius.*

Dat. ἑαυτῷ, ἑαυτῇ, ἑαυτῷ, *sibiipsi.*
Acc. ἑαυτὸν, ἑαυτὴν, ἑαυτὸ, *seipsum, seipsam.*

In plurali.

Gen. ἑαυτῶν, & σφῶν αὐτῶν, *sui ipsorum*, per omnia genera.
Dat. ἑαυτοῖς, & σφίσιν αὐτοῖς, ἑαυταῖς, & σφίσιν αὐταῖς, ἑαυτοῖς, & σφίσιν αὐτοῖς, *sibiipsis.*
Accus. ἑαυτοὺς, & σφᾶς αὐτοὺς, ἑαυτὰς, & σφᾶς αὐτὰς, ἑαυτὰ, & σφᾶς αὐτὰ, *seipsos, seipsas, seipsa.*

CAPVT VIII.
DE VERBORVM CONIVGATIONE.

CVm tertia pluralis præteriti perfecti & plusquamperfecti Indicatiui modi in patiendi verbis: Optatiui item & Coniunctiui eorundem temporum personæ omnes, adminiculo verbi Substantiui εἰμὶ necessariò supplendæ sint; operæ pretium multis fecisse videbor, si ipsum, tanquam in coniugationum vestibulo collocâro.

DE VERBI SVBSTANTIVI εἰμὶ coniugatione.

Indicatiui præsens.

S. εἰμὶ, εἶ, ἐστὶ: *sum, es, est.*
D. ἐστὸν, ἐστὸν: *estis vos duo, sunt illi duo.*
P. ἐσμὲν, ἐστὲ, εἰσί: *sumus, estis, sunt.*

Imperfectum.

S. ἦν, ἦς, ἦ; vel ἦν: *Eram, eras, erat.*
D. ἦτον, ἤτην: *Eratis vos duo, erant illi duo.*

P. ἦμεν,

P. ἦμεν, ἦτε, ἦσαν: *Eramus, eratis, erant.*

Plusquamperfectum.

S. ἤμην, ἧσο, ἧτο: *Fueram, fueras, fuerat.*
D. ἤμεθον, ἦσθον, ἤσθην: *Fueratis vos duo, &c.*
P. ἤμεθα, ἦσθε, ἦντο: *Fueramus, fueratis, fuerant.*

Futurum.

S. ἔσομαι, ἔσῃ, ἔσεται, vel ἔσται: *Ero, eris, erit.*
D. ἐσόμεθον, ἔσεσθον, ἔσεσθον: *Erimus nos duo, &c.*
P. ἐσόμεθα, ἔσεσθε, ἔσονται: *Erimus, eritis, &c.*

Imperatiui præsens & imperfectum.

S. ἔσο *vel* ἴσθι, *es vel esto*; ἔστω, *sit vel esto.*
D. ἔστον, *este vel estote vos duo.* ἔστων, *sint illi duo.*
P. ἔστε, *este vel estote*; ἔστωσαν, *sint.*

Optatiui præsens & imperfectum.

S. εἴην, εἴης, εἴη: *essem, esses, esset.*
D. εἴθε εἴητον, εἰήτην: *vtinam essetis vos duo, &c.*
P. εἴημεν, εἴητε, εἴησαν: *essemus, essetis, &c.*

Futurum.

S. ἐσοίμην, ἔσοιο, ἔσοιτο: *Vtinam sim, sis, sit.*
D. εἴθε ἐσοίμεθον, ἔσοισθον, ἐσοίσθην, *sitis vos duo, &c.*
P. ἐσοίμεθα, ἔσοισθε, ἔσοιντο, *simus, sitis, sint.*

Coniunctiui præsens & imperfectum.

S. ὦ, ᾗς, ᾗ: *sim, sis, sit.*
D. ἐὰν ἦτον, ἦτον: *Cùm sitis vos duo, &c.*
P. ὦμεν, ἦτε, ὦσι: *simus, sitis, sint.*

Infinitiui præsens & imperfectum, εἶναι, *esse.*
Futurum ἔσεσθαι, *fore, vel futurum esse.*

Parti-

Participii præsens & imperfectum.

M. ὁ ὤν, τοῦ ὄντος; *qui* }
F. ἡ οὖσα, τῆς οὔσης; *quæ* } *est.*
N. τὸ ὄν, τοῦ ὄντος; *quod* }

Eodem modo inflectuntur composita ab εἰμὶ; vt ἔνειμι, Insum; πάρειμι, adsum, & similia.

DE CONIVGATIONIBVS BARYTONIS.

Coniugationes barytonæ sunt sex, distinctæ literis characteristicis, tanquam notis quibusdam & signis; quæ literæ diligenter in præsenti, futuro, & præteritoperfecto obseruandæ sunt, ab his enim tribus temporibus reliqua omnia pendent.

CHARACTERISTICÆ PRIMÆ CONIVGATIONIS.

	Præsens		Futur.		Præterit.
π	τέρπω	ψω	τέρψω	φα	τέτερφα, *delecto.*
β	λείβω		λείψω		λέλειφα, *libo.*
φ	γράφω		γράψω		γέγραφα, *scribo.*
πτ	τύπτω		τύψω		τέτυφα, *verbero.*

CHARACTERISTICÆ SECVNDÆ CONIVGATIONIS.

γ	λέγω		λέξω		λέλεχα, dico.
κ	πλέκω		πλέξω		πέπλεχα, plecto.
χ	τρέχω	ξω	θρέξω	χα	τέτρεχα, curro.
κτ	πίκτω;		πέξω		πέπεχα, pario.

CHARACTERISTICÆ TERTIÆ CONIVGATIONIS.

δ	ἄδω		ᾄσω		ἦκα, cano.
τ	ἀνύτω·	σω	ἀνύσω	κα	ἤνυκα, perficio.
θ	πλήθω		πλήσω		πέπληκα, impleo.

CHARACTERISTICÆ QVARTÆ CONIVGATIONIS.

ζ σσ	παίζω, ὀρύζω	ξω	παίξω, ὀρύξω	χα	πέπαιχα, ludo: ὤρυχα, fodio.
ζ σσ	φράζω, πλάσσω	ξω	φράσω, πλάσω	κα	πέφρακα, dico. πέπλακα, fingo.

CHARACTERISTICÆ QVINTÆ CONIVGATIONIS.

λ	ψάλλω	ῶ	ψαλῶ	κα	ἔψαλκα, psallo, cano.

μ	νέμω		νεμῶ		νενέμηκα, distribuo.
ν	φαίνω		φανῶ		πέφαγκα, ostendo.
ρ	σπείρω	ῶ	σπερῶ	κα	ἔσπαρκα, sero.
μν	τέμνω		τεμῶ		τετέμηκα, scindo.

CHARACTERISTICÆ SEXTÆ CONIVGATIONIS.

α	γελάω		γελάσω		γεγέλακα, rideo.
ε	τελέω		τελέσω		τετέλεκα, finio.
ι	τίω		τίσω		τέτικα, honoro.
ο	ὀμόω		ὀμόσω		ὤμοκα, iuro.
υ	δύω		δύσω		δέδυκα, ingredior.
ω	ῥώω	σω	ῥώσω	κα	ἔῤῥωκα, roboro.
αι	παίω		παίσω		πέπαικα, ferio.
αυ	ψαύω		ψαύσω		ἔψαυκα, tango.
ει	σείω		σείσω		σέσεικα, quatio.
ευ	ἱππεύω		ἱππεύσω		ἵππευκα, equito.
οι	οἴω		οἴσω		ὦκα, fero.

ȣ	κρούω	ζω	κρούσω	κα	κέκρουκα, pulso.
υ	ὀπύω	ζω	ὀπύσω	κα	ὤπυκα, vxorem habeo.

PARADIGMA VERBI ACTIVI.

Indicatiui præsens.

Sing. τύπτω, τύπτεις, τύπτει, *verbero.*
Dual. τύπτετον, τύπτετον.
Plur. τύπτομεν, τύπτετε, τύπτουσι.

Quamuis sex dicantur esse Barytonorum coniugationes, differunt tamen solis characteristicis literis, & in terminationibus conueniunt, quod secus fit apud Latinos. Vnde qui verbum τύπτω, *nouit inflectere, facilè quoduis aliud barytonum inflectet. Quæ causa est cur vnicum duntaxat paradigma præscribi soleat.*

Imperfectum.

Sing. ἔτυπτον, ἔτυπτες, ἔτυπτε, *verberabam.*
Dual. ἐτύπτετον, ἐτυπτέτην.
Plur. ἐτύπτομεν, ἐτύπτετε, ἔτυπτον.

Formatur à præsenti, ω *mutato in* ον, *& præfixo augmento syllabico.*

Augmentum duplex est syllabicum & temporale. Syllabicum conuenit verbis à consonante inceptis, τύπτω, ἔτυπτον, γράφω, ἔγραφον, scribo.

Temporale augmentum habent illa verba, quæ incipiunt à vocali aut diphthongo mutabili. quæ autem vocales & diphthongi mutentur, & in quas, cernis in hac tabula.

Voca-

Vocales mutabiles.	α	in	η.	ἀνύω, ἤνυον. perficio.
	ε		η.	ἐλεύθω, ἤλευθον, venio.
	ο		ω.	ὀπάζω, ὤπαζον, præbeo.
Diphthongi mutabiles.	αι	in	ῃ.	αἴρω, ᾖρον, tollo.
	αυ		ηυ.	αὐξαίνω, ηὔξαινον, augeo.
	οι		ῳ.	οἰκίζω, ᾤκιζον, ædifico.

Præteritum perfectum.

Sing. τέτυφα, τέτυφας, τέτυφε, *verberaui.*
Dual. τετύφατον, τετύφατον.
Plur. τετύφαμεν, τετύφατε, τετύφασι.

Idem est initium perfecti & imperfecti, & plusquamperfecti, si verbum inchoëtur à vocali, aut diphthongo, vel etiam à consonante, dummodò ε syllabicum augmentum sit longum positione. ἀνύω, perficio, ἤνυον, ἤνυκα, ἠνύκειν; αἴρω, tollo, ᾖρον, ᾖρκα, ᾔρκειν: σπείρω, sero, ἔσπειρον ἔσπαρκα, ἐσπάρκειν.

Quod si augmentum syllabicum breue sit, vel ante mutam & liquidam, tum in præterito repetitur prima consonans præsentis: τύπτω, verbero, ἔτυπτον, τέτυφα: γράφω, scribo; ἔγραφον, γέγραφα.

Plusquamperfectum.

Sing. ἐτετύφειν, ἐτετύφεις, ἐτετύφει, *verberaueram.*
Dual. ἐτετύφειτον, ἐτετυφείτην.
Plur. ἐτετύφειμεν, ἐτετύφειτε, ἐτετύφεισαν.

Formatur à perfecto, mutando α, in ειν. Si perfectum incipiat à consonante, præponitur ε, τέτυφα, ἐτετύφειν: aliàs idem est vtriusque principium, ἤνυκα, *perfeci*, ἠνύκειν.

Aoriſtus primus.

S. ἔτυψα, ἔτυψας, ἔτυψε, *verberaui.*

D. ἐτύψατον, ἐτυψάτην.

P. ἐτύψαμεν, ἐτύψατε, ἔτυψαν.

Characteriſtica aoriſti primi eadem eſt quæ futuri, à quo etiam formatur, conuerſo ω *in* α, *& præpoſito augmento*, τύψω, ἔτυψα.

Penultima aoriſti primi eadem eſt quæ futuri, ſemperq́ue natura aut poſitione longa, παίω, offendo, ἔπαισα, λέγω, ἔλεξα, dico.

In quinta coniugatione quæ penultimam futuri breuem habet mutandæ ſunt vocales futuri vt hîc vides.

α in η: ψάλλω, cano, ψαλῶ, ἔψηλα.
αι in η: μιαίνω, maculo, μιανῶ ἐμίηνα, *Atticè.*
αι in α: μιαίνω, μιανῶ, ἐμίανα, *communiter.*
ε in ει: σπείρω, ſero, σπερῶ, ἔσπειρα.
ε in ει: στέλλω, mitto, στελῶ, ἔστειλα.

Reliquæ vocales manent immutatæ.

Aoriſtus ſecundus.

S. ἔτυπον, ἔτυπες, ἔτυπε, *verberaui.*

D. ἐτύπετον, ἐτυπέτην.

P. ἐτύπομεν, ἐτύπετε, ἔτυπον.

Penultima Aoriſti ſecundi breuis eſt, ac fermè vna ex ancipitibus, ſic autem mutantur vocales & diphthongi præſentis.

η, ω, αι, αυ, ε in α:
λήβω, ἔλαβον, accepi.
τρώγω, ἔτραγον, comedi.
καίω, ἔκαον, vſſi.
παύω, ἔπαον, ſedaui.
δέρω, ἔδαρον, excoriaui.

ου, ευ, ει in ο, υ, ι:
ἀκούω, ἤκοον, audiui.
φεύγω, ἔφυγον, fugi.
λείπω, ἔλιπον, reliqui.

Futurum primum.

S. τύψω, τύψεις, τύψει, *verberabo.*
D. τύψετον, τύψετον.
P. τύψομεν, τύψετε, τύψουσι.

Futurum secundum.

S. τυπῶ, τυπεῖς, τυπεῖ, *verberabo.*
D. τυπεῖτον, τυπεῖτον.
P. τυποῦμεν, τυπεῖτε, τυποῦσι.
Fit ab Aoristo secundo mutato ον in ω, & ablato augmento.

IMPERATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. τύπτε, τυπτέτω, *verbera.*
D. τύπτετον, τυπτέτων.
P. τύπτετε, τυπτέτωσαν.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. τέτυφε, τετυφέτω, *verberaueris.*
D. τετύφετον, τετυφέτων.
P. τετύφετε, τετυφέτωσαν.
Præteritum perfectum vbiq; seruat augmentum, Aoristi verò extra indicatiuum minimè.

Aoristus primus.

S. τύψον, τυψάτω, *verberato tu, vel verberabis.*
D. τύψατον, τυψάτων.
P. τύψατε, τυψάτωσαν.

Aoristus secundus.

S. τύπε, τυπέτω, *verberato tu, vel verberabis.*
D. τύπετον, τυπέτων.
P. τύπετε, τυπέτωσαν.

OPTATIVI.

Præsens & imperfectum.

S. εἴθε τύπτοιμι, τύπτοις, τύπτοι, *vtinam verberarem.*

D. τύπτοιτον, τυπτοίτην.

P. τύπτοιμεν, τύπτοιτε, τύπτοιεν.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. εἴθε τετύφοιμι, τετύφοις, τετύφοι, *vtinam verberauerim, vel verberauissem.*

D. τετύφοιτον, τετυφοίτην.

P. τετύφοιμεν, τετύφοιτε, τετύφοιεν.

Aoristus primus.

S. εἴθε τύψαιμι, τύψαις, τύψαι, *vtinam verberauerim.*

D. τύψαιτον, τυψαίτην.

P. τύψαιμεν, τύψαιτε, τύψαιεν.

Aoristus secundus.

S. εἴθε τύποιμι, τύποις, τύποι, *vtinam verberauerim.*

D. τύποιτον, τυποίτην.

P. τύποιμεν, τύποιτε, τύποιεν.

Futurum primum.

S. εἴθε τύψοιμι, τύψοις, τύψοι, *vtinam verberem.*

D. τύψοιτον, τυψοίτην.

P. τύψοιμεν, τύψοιτε, τύψοιεν.

Futurum secundum.

S. εἴθε τυποῖμι, τυποῖς, τυποῖ, *vtinam verberem.*

D. τυποῖτον, τυποίτην.

P. τυποῖμεν, τυποῖτε, τυποῖεν.

Aoristus Æolicus.

S. εἴθε τύψεια, τύψειας, τύψειε, *vtinam verberauerim.*

D. τυψείατον, τυψειάτων.

P. τυψείαμεν, τυψείατε, τύψειαν.

CONIVNCTIVI,

Præsens & imperfectum.

S. ἐὰν τύπτω, τύπτῃς, τύπτῃ, *si verberem vel verberarem.*

D. τύπτητον, τύπτητον.

P. τύπτωμεν, τύπτητε, τύπτωσι.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. ἐὰν τετύφω, τετύφῃς, τετύφῃ, *si verberauerim, vel verberauissem.*

D. τετύφητον, τετύφητον.

P. τετύφωμεν, τετύφητε, τετύφωσι.

Aoristus primus.

S. ἐὰν τύψω, τύψῃς, τύψῃ, *si verberauero.*

D. τύψητον, τύψητον.

P. τύψωμεν, τύψητε, τύψωσι.

Aoristus secundus.

S. ἐὰν τύπω, τύπῃς, τύπῃ, *si verberauero.*

D. τύπητον, τύπητον.

P. τύπωμεν, τύπητε, τύπωσι.

INFINITIVI,

Præsens & imperfectum, τύπτειν, *verberare.*

Perfectum & plusquamperfectum, τετυφέναι, *verberauisse.*

Aoristus primus, τύψαι, *verberauisse.*

Aoristus secundus, τυπεῖν, *idem.*

Futurum primum, τύψειν, *verberaturum.*

Futurum secundum, τυπεῖν, *idem.*

PARTICIPII,

Præſens & imperfectum.

ὁ τύπτων, τοῦ τύπτοντος, *verberans.*
ἡ τύπτουσα, τῆς τυπτούσης.
τὸ τύπτον, τοῦ τύπτοντος.

Perfectum & pluſquamperfectum.

ὁ τετυφὼς, τοῦ τετυφότος, *qui verberauit.*
ἡ τετυφυῖα, τῆς τετυφυίας.
τὸ τετυφὸς, τοῦ τετυφότος.

Aoriſtus primus.

ὁ τύψας, τοῦ τύψαντος, *qui verberauit.*
ἡ τύψασα, τῆς τυψάσης.
τὸ τύψαν, τοῦ τύψαντος.

Aoriſtus ſecundus.

ὁ τυπὼν, τοῦ τυπόντος, *qui verberauit.*
ἡ τυποῦσα, τῆς τυπούσης.
τὸ τυπὸν, τοῦ τυπόντος.

Futurum primum.

ὁ τύψων, τοῦ τύψοντος, *verberaturus.*
ἡ τύψουσα, τῆς τυψούσης.
τὸ τύψον, τοῦ τύψοντος.

Futurum ſecundum.

ὁ τυπῶν, τοῦ τυποῦντος, *verberaturus.*
ἡ τυποῦσα, τῆς τυπούσης.
τὸ τυποῦν, τοῦ τυποῦντος.

VERBVM PASSIVVM.

INDICATIVI,

Præſens.

S. τύπτομαι, τύπτῃ, τύπτεται, *verberor.*
D. τυπτόμεθον, τύπτεσθον, τύπτεσθον.

P. τυ-

S. τυπτόμεθα, τύπτεσθε, τύπτονται.

Imperfectum.

S. ἐτυπτόμην, ἐτύπτου, ἐτύπτετο, *verberabar.*

D. ἐτυπτόμεθον, ἐτύπτεσθον, ἐτυπτέσθην.

P. ἐτυπτόμεθα, ἐτύπτεσθε, ἐτύπτοντο.

Perfectum.

S. τέτυμμαι, τέτυψαι, τέτυπται, *verberatus sum vel fui.*

D. τετύμμεθον, τέτυφθον, τέτυφθον.

P. τετύμμεθα, τέτυφθε, τετυμμένοι εἰσί.

Plusquamperfectum.

S. ἐτετύμμην, ἐτέτυψο, ἐτέτυπτο, *verberatus eram vel fueram.*

D. ἐτετύμμεθον, ἐτέτυφθον, ἐτετύφθην.

P. ἐτετύμμεθα, ἐτέτυφθε, τετυμμένοι ἦσαν.

Aoristus primus.

S. ἐτύφθην, ἐτύφθης, ἐτύφθη, *verberatus sum vel fui.*

D. ἐτύφθητον, ἐτυφθήτην.

P. ἐτύφθημεν, ἐτύφθητε, ἐτύφθησαν.

Sic. λέλεκται, ἐλέχθην, ἐλέχθης, à λέγω, *dico*, πέπεισται, ἐπείσθην, à πείθω, *persuadeo*, ὤρυκται, ὠρύχθην, ab ὀρύττω, *fodio*, ἔψαλται, ἐψάλθην, à ψάλλω, *cano*, γεγέλασται, ἐγελάσθην, à γελάω, *rideo.*

Aoristus secundus.

S. ἐτύπην, ἐτύπης, ἐτύπη, *verberatus sum vel fui.*

D. ἐτύπητον, ἐτυπήτην.

P. ἐτύπημεν, ἐτύπητε, ἐτύπησαν.

Formatur ab Actiuo, mutato ον in ην, ἔτυπον, ἐτύπην.

Futurum primum.

S. τυφθήσομαι, τυφθήσῃ, τυφθήσεται, *verberabor.*

D. τυφθησόμεθον, τυφθήσεσθον, τυφθήσεσθον.

P. τυφθησόμεθα, τυφθήσεσθε, τυφθήσονται.

Formatur ab Aoristo primo, ην mutato in ησομαι, & augmento abiecto, ἐτύφθην, τυφθήσομαι.

Futurum secundum.

S. τυπήσομαι, τυπήσῃ, τυπήσεται, *verberabor.*

D. τυπησόμεθον, τυπήσεσθον, τυπήσεσθον.

P. τυπησόμεθα, τυπήσεσθε, τυπήσονται.

Formatur ab Aoristo secundo, ην in ησομαι, ἐτύπην, τυπήσομαι.

Paulò pòst futurum.

S. τετύψομαι, τετύψῃ, τετύψεται, *Paulò pòst verberabor.*

D. τετυψόμεθον, τετύψεσθον, τετύψεσθον.

P. τετυψόμεθα, τετύψεσθε, τετύψονται.

Formatur à secunda persona præteriti perfecti passiui singularis numeri interposito ομ, τέτυψαι, τετύψομαι, λέλεξαι, λελέξομαι: vel à tertia plusquamperfecti ablato augmento, & addito μαι, ἐτέτυψο, τετύψομαι.

IMPERATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. τύπτου, τυπτέσθω, *verberare vel verberator.*

D. τύπτεσθον, τυπτέσθων.

P. τύπτεσθε, τυπτέσθωσαν.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. τέτυψο, τετύφθω, *verberatus esto.*

D. τέτυφθον, τετύφθων.

P. τέτυφθε, τετύφθωσαν.

Secunda persona fit à secunda persona singulari præteriti indicatiui, τέτυψαι, τέτυψο.

Tertia fit à tertia duali, τέτυφθον, τετύφθω.

Aoristus primus.

S. τύφθητι, τυφθήτω, *verberator tu, vel verberaberis.*

D. τύφθητον, τυφθήτων.

P. τύφθητε, τυφθήτωσαν.

Aoristus secundus.

S. τύπηθι, τυπήτω, *verberator tu, vel verberaberis.*

D. τύπητον, τυπήτων.

P. τύπητε, τυπήτωσαν.

OPTATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. εἴθε τυπτοίμην, τύπτοιο, τύπτοιτο, *vtinam verberarer.*

D. τυπτοίμεθον, τύπτοισθον, τυπτοίσθην.

P. τυπτοίμεθα, τύπτοισθε, τύπτοιντο.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. εἴθε τετυμμένος, εἴην, εἴης, εἴη, *vtinam verberatus sim vel fuerim, essem vel fuissem.*

D. τετυμμένω, εἴητον, εἰήτην.

P. τετυμμένοι, εἴημεν, εἴητε, εἴησαν.

Aoristus primus.

S. εἴτε τυφθείην, τυφθείης, τυφθείη, *vtinam verberarer, vel verberatus sim vel fuerim.*

D. τυφθείητον, τυφθειήτην.

P. τυφθείημεν, τυφθείητε, τυφθείησαν.

Aori-

Aoriſtus ſecundus.

S. εἴθε τυπείην, τυπείης, τυπείη.

D. τυπείητον, τυπειήτην.

P. τυπείημεν, τυπείητε, τυπείησαν.

Futurum primum.

S. εἴθε τυφθησοίμην, τυφθήσοιο, τυφθήσοιτο, *vtinam verberer.*

D. τυφθησοίμεθον, τυφθήσοισθον, τυφθησοίσθην.

P. τυφθησοίμεθα, τυφθήσοισθε, τυφθήσοιντο.

Futurum ſecundum.

S. εἴθε τυπησοίμην, τυπήσοιο, τυπήσοιτο, *vtinam verberer.*

D. τυπησοίμεθον, τυπήσοισθον, τυπησοίσθην.

P. τυπησοίμεθα, τυπήσοισθε, τυπήσοιντο.

Paulò pòſt futurum.

S. εἴθε τετυψοίμην, τετύψοιο, τετύψοιτο, *vtinam paulò pòſt verberer.*

D. τετυψοίμεθον, τετύψοισθον, τετυψοίσθην.

P. τετυψοίμεθα, τετύψοισθε, τετύψοιντο.

CONIVNCTIVI,

Præſens & imperfectum.

S. ἐὰν τύπτωμαι, τύπτῃ, τύπτηται, *ſi verberer vel verberarer.*

D. τυπτώμεθον, τύπτησθον, τύπτησθον.

P. τυπτώμεθα, τύπτησθε, τύπτωνται.

Perfectum & pluſquamperfectum.

S. ἐὰν τετυμμένος ὦ, ᾖς, ᾖ, *ſi verberatus ſim vel fuerim, eſſem vel fuiſſem.*

D. τετυμμένω, ἦτον, ἦτον.

P. τετυμμένοι, ὦμεν, ἦτε, ὦσι.

Aoristus primus.

S. ἐὰν τυφθῶ, τυφθῇς, τυφθῇ, *si verberatus ero vel fuero.*

D. τυφθῆτον, τυφθῆτον.

P. τυφθῶμεν, τυφθῆτε, τυφθῶσι.

Aoristus secundus.

S. ἐὰν τυπῶ, τυπῇς, τυπῇ, *si verberatus ero vel fuero.*

D. τυπῆτον, τυπῆτον.

P. τυπῶμεν, τυπῆτε, τυπῶσι.

INFINITIVI,

Præsens & imperfectum, τύπτεσθαι, *verberari.*

Perfectum & plusquamperfectum, τετύφθαι, *verberatum esse vel fuisse.*

Aoristus primus, τυφθῆναι, *verberari vel verberatum esse.*

Aoristus secundus, τυπῆναι, *idem.*

Futurum primum, τυφθήσεσθαι, *verberatum iri, vel verberandum.*

Futurum secundum, τυπήσεσθαι, *idem.*

Paulò pòst futurum, τετύψεσθαι, *paulò pòst verberatum iri.*

PARTICIPII,

Præsens & imperfectum.

ὁ τυπτόμενος, τοῦ τυπτομένου, *qui verberatur vel verberabatur.*

ἡ τυπτομένη, τῆς τυπτομένης.

τὸ τυπτόμενον, τοῦ τυπτομένου.

Perfectum & plusquamperfectum.

ὁ τετυμμένος, τοῦ τετυμμένου, *verberatus.*

ἡ τετυμμένη, τῆς τετυμμένης.

τὸ τετυμμένον, τοῦ τετυμμένου.

Aoristus primus.

ὁ τυφθεὶς, τοῦ τυφθέντος, *verberatus.*
ἡ τυφθεῖσα, τῆς τυφθείσης.
τὸ τυφθὲν, τοῦ τυφθέντος.

Aoristus secundus.

ὁ τυπεὶς, τοῦ τυπέντος, *verberatus.*
ἡ τυπεῖσα, τῆς τυπείσης.
τὸ τυπὲν, τοῦ τυπέντος.

Futurum primum.

ὁ τυφθησόμενος, τοῦ τυφθησομένου, *verberandus.*
ἡ τυφθησομένη, τῆς τυφθησομένης.
τὸ τυφθησόμενον, τοῦ τυφθησομένου.

Futurum secundum.

ὁ τυπησόμενος, τοῦ τυπησομένου, *verberandus.*
ἡ τυπησομένη, τῆς τυπησομένης.
τὸ τυπησόμενον, τοῦ τυπησομένου.

Paulò pòst futurum.

ὁ τετυψόμενος, τοῦ τετυψομένου, *paulò pòst verberandus.*
ἡ τετυψομένη, τῆς τετυψομένης.
τὸ τετυψόμενον, τοῦ τετυψομένου.

VERBVM MEDIVM.

Verbum medium illud dicitur, quod partim actiuam, partim passiuam habet terminationem. Præsens & imperfectum in omnibus modis idem est ac passiuum.

INDICATIVI,

Præsens.

S. τύπτομαι, τύπτῃ, τύπτεται.

D.τυπ]όμεθον, τύπ]εσθον, τύπ]εσθον.
P.τυπ]όμεθα, τύπ]εσθε, τύπ]ονται.

Imperfectum.

S.ἐτυπ]όμην, ἐτύπ]ου, ἐτύπ]ετο.
D.ἐτυπ]όμεθον, ἐτύπτεσθον, ἐτυπτέσθην.
P.ἐτυπ]όμεθα, ἐτύπτεσθε, ἐτύπτοντο.

Perfectum.

S.τέτυπα, τέτυπας, τέτυπε.
D.τετύπατον, τετύπατον.
P.τετύπαμεν, τετύπατε, τετύπασι.

Plusquamperfectum.

S.ἐτετύπειν, ἐτετύπεις, ἐτε]ύπει.
D.ἐτετύπειτον, ἐτετυπείτην.
P.ἐτετύπειμεν, ἐτε]ύπειτε, ἐτετύπεισαν.

Aoristus primus.

S.ἐτυψάμην, ἐτύψω, ἐτύψατο.
D.ἐτυψάμεθον, ἐτύψασθον, ἐτυψάσθην.
P.ἐτυψάμεθα, ἐτύψασθε, ἐτύψαντο.

Fit ab Aoristo primo actiuo, addita syllaba μην, ἔτυψα, ἐτυψάμην.

Aoristus secundus.

S.ἐτυπόμην, ἐτύπου, ἐτύπετο.
D.ἐτυπόμεθον, ἐτύπεσθον, ἐτυπέσθην.
P.ἐτυπόμεθα, ἐτύπεσθε, ἐτύποντο.

Fit ab Actiuo, mutando ον, in ομην, ἔτυπον, ἐτυπόμην.

Futurum Primum.

S.τύψομαι, τύψῃ,]ύψεται.
D.]υψόμεθον, τύψεσθον,]ύψεσθον.
P.]υψόμεθα, τύψεσθε,]ύψονται.

Formatur ab actiuo, ω in ομαι, τύψω, τύψομαι.

Futurum secundum.

S. τυποῦμαι, τυπῇ, τυπεῖται.
D. τυπούμεθον, τυπεῖσθον, τυπεῖσθον.
P. τυπούμεθα, τυπεῖσθε, τυποῦνται.

Formatur ab Actiuo, ῶ in οῦμαι, τυπῶ, τυποῦμαι.

IMPERATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. τύπτου, τυπτέσθω.
D. τύπτεσθον, τυπτέσθων.
P. τύπτεσθε, τυπτέσθωσαν.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. τέτυπε, τετυπέτω.
D. τετύπετον, τετυπέτων.
P. τετύπετε, τετυπέτωσαν.

Aoristus primus.

S. τύψαι, τυψάσθω.
D. τύψασθον, τυψάσθων.
P. τύψασθε, τυψάσθωσαν.

Aoristus secundus.

S. τυποῦ, τυπέσθω.
D. τύπεσθον, τυπέσθων.
P. τύπεσθε, τυπέσθωσαν.

OPTATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. εἴθε τυπτοίμην, τύπτοιο, τύπτοιτο.
D. τυπτοίμεθον, τύπτοισθον, τυπτοίσθην.
P. τυπτοίμεθα, τύπτοισθε, τύπτοιντο.

Perfe-

Perfectum & plusquamperfectum.

S.εἴθε τετύποιμι, τετύποις τετύποι.

D.τετύποιτον, τετυποίτην.

P.τετύποιμεν, τετύποιτε, τετύποιεν.

Aoristus primus.

S.εἴθε τυψαίμην, τύψαιο, τύψαιτο.

D.τυψαίμεθον, τύψαισθον, τυψαίσθην.

P.τυψαίμεθα, τύψαισθε, τύψαιντο.

Aoristus secundus.

S.εἴθε τυποίμην, τύποιο, τύποιτο.

D.τυποίμεθον, τύποισθον, τυποίσθην.

P.τυποίμεθα, τύποισθε, τύποιντο.

Futurum primum.

S.εἴθε τυψοίμην, τύψοιο, τύψοιτο.

D.τυψοίμεθον, τύψοισθον, τυψοίσθην.

P.τυψοίμεθα, τύψοισθε, τύψοιντο.

Futurum secundum.

S.εἴθε τυποίμην, τυποῖο, τυποῖτο.

D.τυποίμεθον, τυποῖσθον, τυποίσθην.

P.τυποίμεθα, τυποῖσθε, τυποῖντο.

SVBIVNCTIVI,

Præsens & imperfectum.

S.ἐὰν τύπτωμαι, τύπτῃ, τύπτηται.

D.τυπτώμεθον, τύπτησθον, τύπτησθον.

P.τυπτώμεθα, τύπτησθε, τύπτωνται.

Perfectum & plusquamperfectum.

S.ἐὰν τετύπω, τετύπῃς, τετύπῃ.

D.τετύπητον, τετύπητον.

P.τετύπωμεν, τετύπητε, τετύπωσι.

Aoristus primus.

S.ἐὰν τύψωμαι, τύψῃ, τύψηται.

D. τυψώμεθον, τύψησθον, τύψησθον.
P. τυψώμεθα, τύψησθε, τύψωνται.

Aoriſtus ſecundus.

S. ἐὰν τύπωμαι, τύπῃ, τύπηται.
D. τυπώμεθον, τύπησθον, τύπησθον.
P. τυπώμεθα, τύπησθε, τύπωνται.

INFINITIVI,

Præſens & imperfectum, τύπτεσθαι.
Perfectum & pluſquamperfectum, τετυπέναι.
Aoriſtus primus, τύψασθαι.
Aoriſtus ſecundus, τυπέσθαι.
Futurum primum, τύψεσθαι.
Futurum ſecundum, τυπεῖσθαι.

PARTICIPII,

Præſens & imperfectum.

ὁ τυπτόμενος, τοῦ τυπτομένου.
ἡ τυπτομένη, τῆς τυπτομένης.
τὸ τυπτόμενον, τοῦ τυπτομένου.

Perfectum & pluſquamperfectum.

ὁ τετυπὼς, τοῦ τετυπότος.
ἡ τετυπυῖα, τῆς τετυπυίας.
τὸ τετυπὸς, τοῦ τετυπότος.

Aoriſtus primus.

ὁ τυψάμενος, τοῦ τυψαμένου.
ἡ τυψαμένη, τῆς τυψαμένης.
τὸ τυψάμενον, τοῦ τυψαμένου.

Aoriſtus ſecundus.

ὁ τυπόμενος, τοῦ τυπομένου.
ἡ τυπομένη, τῆς τυπομένης.
τὸ τυπόμενον, τοῦ τυπομένου.

Futu-

Futurum primum.

ὁ τυψόμενος, τοῦ τυψομένου.
ἡ τυψομένη, τῆς τυψομένης.
τὸ τυψόμενον, τοῦ τυψομένου.

Futurum secundum.

ὁ τυπούμενος, τοῦ τυπουμένου.
ἡ τυπουμένη, τῆς τυπουμένης.
τὸ τυπούμενον, τοῦ τυπουμένου.

Significationem verbi medii nusquam adscripsimus paradigmatis, quia quæ qualisque sit, non est omnium una eademque sententia, qua de re tractum est in Grammatica.

Antequam verò præceptor aggrediatur coniugationes circumflexas, diligenter monebit suos, nihil hîc nouæ difficultatis occurrere præter contractiones præsentis & imperfecti. Hac admonitione erecti & confirmati tyrones, ad ea, quæ sequuntur, alacrès sese accingent.

CAPVT IX.

DE CONIVGATIONIBVS CIRCVMFLEXIS.

TRes sunt coniugationes circumflexæ, Prima in έω, φιλέω, *amo*: Secunda in άω, τιμάω, *honoro*: Tertia in όω, δηλόω, *manifesto*. Nihil differunt à Barytonis, nisi quod in præsenti & imperfecto certa quadam lege contrahuntur propter tot vocalium concursum.

Contrahitur autem in prima Coniugatione,

εε } in { ει
εο } in { ου

Si post ε sequatur vocalis longa aut diphthongus, tunc ε abiicitur.

INDICATIVI,

Præſens.

S.φιλέω,φιλῶ,φιλέεις,φιλεῖς,φιλέει,φιλεῖ,*amo.*
D.φιλέετον, φιλεῖτον,φιλέετον, φιλεῖτον. (λοῦσι.
P. φιλέομεν, φιλοῦμεν, φιλέετε, φιλεῖτε, φιλέουσι, φι-

Imperfectum.

S.ἐφίλεον, ἐφίλουν, ἐφίλεες, ἐφίλεις, ἐφίλεε, ἐφίλει, *a-mabam.*
D.ἐφιλέετον,ἐφιλεῖτον,ἐφιλεέτην,ἐφιλείτην.
P.ἐφιλέομεν, οῦμεν,ἐφιλέετε, εῖτε,ἐφίλεον, ἐφίλουν.
Præteritum perfectum,πεφίληκα, *amaui*,vt τέτυφα.
Pluſquamperfectum,ἐπεφιλήκειν, *amaueram*, vt ἐτετύ-
Aoriſtus primus, ἐφίλησα, *amaui*, vt ἔτυψα. (φειν.

Aoriſtus ſecundus.

S.ἔφιλον,ἔφιλες, ἔφιλε, *amaui.*
D.ἐφίλετον,ἐφιλέτην.
P.ἐφίλομεν, ἐφίλετε, ἔφιλον.
Futurum primum, φιλήσω, *amabo*, vt τύψω.

Futurum ſecundum.

S.φιλῶ,φιλεῖς, φιλεῖ, *amabo.*
D.φιλεῖτον, φιλεῖτον.
P. φιλοῦμεν, φιλεῖτε, φιλοῦσι.

IMPERATIVI,

Præſens & imperfectum.

S.φιλέε,φίλει,φιλεέτω,φιλείτω,*ama.*
D.φιλέετον,φιλεῖτον,φιλεέτων, φιλείτων.
P.φιλέετε, φιλεῖτε, φιλεέτωσαν, φιλείτωσαν.
Perfectum & pluſquamperfectum, πεφίληκε, *amaueris* vt τέτυφε.
Aoriſtus primus,φίλησον,*amato tu*, vt τύψον.
Aoriſtus ſecundus,φίλε,*amato tu*,vt τύπε.

OPTATIVI,

Præſens & imperfectum.

S. εἴθε φιλέοιμι, φιλοῖμι, φιλέοις, φιλοῖς, φιλέοι, φιλοῖ, *vtinam amarem.*

D. φιλέοιτον, φιλοῖτον, φιλεοίτην, φιλοίτην.

P. φιλέοιμεν, οῖμεν, φιλέοιτε, οῖτε, φιλέοιεν, φιλοῖεν.

Perfectum & pluſquamperfectum.

εἴθε πεφιλήκοιμι, *vtinam amauerim, vel amauiſſem,* vt τετύφοιμι.

Aoriſtus primus, εἴθε φιλήσαιμι, *vtinam amauiſſem,* vt τύψαιμι.

Aoriſtus ſecundus, εἴθε φίλοιμι, *idem,* vt τύποιμι.

Futurum primum, εἴθε φιλήσοιμι, *vtinam amem,* vt τύψοιμι.

Futurum ſecundum, εἴθε φιλοῖμι, *idem.*

Aoriſtus Æolicus.

S. εἴθε φιλήσεια, φιλήσειας, φιλήσειε, *vtinam amauerim.*

D. φιλησείατον, φιλησειάτην.

P. φιλησείαμεν, φιλησείατε, φιλήσειαν.

CONIVNCTIVI,

Præſens & imperfectum.

S. ἐὰν φιλέω, φιλῶ, φιλέῃς, φιλῇς, φιλέῃ, φιλῇ, *ſi amem, vel amarem.*

D. φιλέητον, φιλῆτον, φιλέητον, φιλῆτον.

P. φιλέωμεν, ῶμεν, φιλέητε, ῆτε, φιλέωσι, ῶσι.

Perfectum & pluſquamperfectum, ἐὰν πεφιλήκω, *ſi amauerim, vel amauiſſem,* vt τετύφω.

Aoriſtus primus, ἐὰν φιλήσω, *ſi amauerim,* vt τύψω.

Aoriſtus ſecundus, ἐὰν φίλω, *idem,* vt τύπω.

INFINITIVI,

Præsens & imperfectum, φιλέειν, φιλεῖν, *amare.*

Perfectum & plusquamperfectum, πεφιληκέναι, *amauisse.*

Aoristus primus, φιλῆσαι, *amauisse.*

Aoristus secundus, φιλεῖν, *idem.*

Futurum primum, φιλήσειν, *amaturum esse.*

Futurum secundum, φιλεῖν, *idem.*

PARTICIPII,

Præsens & imperfectum.

ὁ φιλέων, φιλῶν *amans*, τοῦ φιλέοντος, φιλοῦντος.

ἡ φιλέουσα, φιλοῦσα, τῆς φιλεούσης, φιλούσης.

τὸ φιλέον, φιλοῦν, τοῦ φιλέοντος, φιλοῦντος.

Perfectum & plusquamperfectum, ὁ πεφιληκὼς, ἡ πεφιληκυῖα, τὸ πεφιληκὸς, *qui amauit*, vt τετυφὼς.

Aoristus primus, ὁ φιλήσας, ἡ φιλήσασα, τὸ φιλῆσαν, *qui amauit*, vt τύψας.

Aoristus secundus, ὁ φιλῶν, ἡ φιλοῦσα, τὸ φιλὸν, *idem* vt τυπών.

Futurum primum, ὁ φιλήσων, ἡ φιλήσουσα, τὸ φιλῆσον, *amaturus*, vt τύψων.

Futurum secundum, ὁ φιλῶν, ἡ φιλοῦσα, τὸ φιλοῦν, *idem*, vt τυπῶν.

VERBVM PASSIVVM.

INDICATIVI,

Præsens.

S. φιλέομαι, φιλοῦμαι, φιλέῃ, φιλῇ, φιλέεται, εῖται, *amor.*

D. φιλεόμεθον, ούμεθον, φιλέεσθον, εῖσθον, φιλέεσθον, εῖσθον.

P. φιλεόμεθα, ούμεθα, φιλέεσθε, εῖσθε, φιλέονται, οῦνται.

Imperfectum.

S. ἐφιλεόμην, ούμην, ἐφιλέου, ἐφιλοῦ, ἐφιλέετο, εῖτο, *amabar.*

D. ἐφιλεόμεθον, ούμεθον, ἐφιλέεσθον, εῖσθον, ἐφιλεέσθην, ἐφιλείσθην.

P. ἐφιλεόμεθα, ούμεθα, ἐφιλέεσθε, εῖσθε, ἐφιλέοντο, ἐφιλοῦντο.

Perfectum.

S. πεφίλημαι, πεφίλησαι, πεφίληται, *amatus sum vel fui.*

D. πεφιλήμεθον, πεφίλησθον, πεφίλησθον.

P. πεφιλήμεθα, πεφίλησθε, πεφίληνται.

Plusquamperfectum.

S. ἐπεφιλήμην, ἐπεφίλησο, ἐπεφίλητο, *amatus eram vel fueram.*

D. ἐπεφιλήμεθον, ἐπεφίλησθον, ἐπεφιλήσθην.

P. ἐπεφιλήμεθα, ἐπεφίλησθε, ἐπεφίληντο.

Aoristus primus, ἐφιλήθην, *amatus sum vel fui*, vt ἐτύφθην.

Aoristus secundus, ἐφίλην, *idem*, vt ἐτύπην.

Futurum primũ, φιληθήσομαι, *amabor*, vt τυφθήσομαι.

Futurum secundum, φιλήσομαι, *idem*, vt τυπήσομαι.

Paulò pòst futurum, πεφιλήσομαι, *mox amabor*, vt τετύψομαι.

IMPERATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. φιλέου, φιλοῦ, φιλεέσθω, φιλείσθω, *amare.*

D. φιλέεσθον, φιλεῖσθον, φιλεέσθων, φιλείσθων.

S. φιλέεσθε, εῖσθε, φιλεέσθωσαν, είσθωσαν.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. πεφίλησο, πεφιλήσθω, *amatus esto, vel amator.*

D. πεφίλησθον, πεφιλήσθων.

P. πεφίλησθε, πεφιλήσθωσαν.
Aoristus primus, φιλήθητι, φιληθήτω, *amator*.
Aoristus secundus, φίληθι, *idem*, vt τύπηθι.

OPTATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. εἴθε φιλεοίμην, οίμην, φιλέοιο, οῖο, φιλέοιτο, οῖτο, *vtinam amarer*.
D. φιλεοίμεθον, οίμεθον, φιλέοισθον, οῖσθον, φιλεοίσθην, φιλοίσθην.
P. φιλεοίμεθα, οίμεθα, φιλέοισθε, οῖσθε, φιλέοιντο, οῖντο.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. εἴθε πεφιλήμην, πεφιλῇο, πεφιλῇτο, *vtinam amatus sim vel fuerim, essem vel fuissem*.
D. πεφιλήμεθον, πεφιλῇσθον, πεφιλήσθην.
P. πεφιλήμεθα, πεφιλῇσθε, πεφιλῇντο.
Aoristus primus, εἴθε φιληθείην, *idem*, vt τυφθείην.
Aoristus secundus, εἴθε φιλείην, *idem*, vt τυπείην.
Futurum primum, εἴθε φιληθησοίμην, *vtinam amarer*, vt τυφθησοίμην.
Futurum secundum, εἴθε φιλοσοίμην, *idem*, vt τυπησοίμην.
Paulò pòst futurum, εἴθε πεφιλησοίμην, *vtinam mox amer*, vt τετυψοίμην.

CONIVNCTIVI,

Præsens & imperfectum.

S. ἐὰν φιλέωμαι, ῶμαι, φιλέῃ, φιλῇ, φιλέηται, ῆται. *si amer, vel amarer*.
D. φιλεώμεθον, ώμεθον, φιλέησθον, ῆσθον, φιλέησθον, φιλῆσθον.
P. φιλεώμεθα, ώμεθα, φιλέησθε, ῆσθε, φιλέωνται, φιλῶνται.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. ἐὰν πεφιλῶμαι, πεφιλῇ, πεφιλῆται, *si amatus sim vel fuerim, essem vel fuissem.*

D. πεφιλώμεθον, πεφιλῆσθον, πεφιλῆσθον.

P. πεφιλώμεθα, πεφιλῆσθε, πεφιλῶνται.

Aoristus primus, ἐὰν φιληθῶ, *si amatus fuero*, vt τυφθῶ.

Aoristus secundus, ἐὰν φιλῶ, *idem*, vt τυπῶ.

INFINITIVI,

Præsens & imperfectum, φιλέεσθαι, φιλεῖσθαι, *amari.*

Perfectum & plusquamperfectum, πεφιλῆσθαι, *amatum esse vel fuisse.*

Aoristus primus, φιληθῆναι, *idem.*

Aoristus secundus, φιλῆναι, *idem.*

Futurum primum, φιληθήσεσθαι, *amatum iri.*

Futurum secundum, φιλήσεσθαι, *idem.*

Paulò pòst futurum, πεφιλήσεσθαι, *mox amatum iri.*

PARTICIPII,

Præsens & imperfectum.

ὁ φιλεόμενος, οὔμενος, τοῦ φιλεομένου, οὐμένου, *qui amatur, vel amabatur.*

ἡ φιλεομένη, ουμένη, τῆς φιλεομένης, ουμένης.

τὸ φιλεόμενον, οὔμενον, τοῦ φιλεομένου, ουμένου.

Perfectum & plusquamperfectum.

ὁ πεφιλημένος, *amatus*, vt τετυμμένος.

Aoristus primus, φιληθεὶς, *amatus*, vt τυφθείς.

Aoristus secundus, φιλεὶς, *amatus*, vt τυπείς.

Futurum primum, φιληθησόμενος, *amandus*, vt τυφθησόμενος.

Futurum secundum, φιλησόμενος, *idem.*

Paulò pòst futurum, πεφιλησόμενος, *mox amandus.*

VER-

VERBVM MEDIVM.

INDICATIVI,

Præſens.

S. φιλέομαι, φιλοῦμαι, φιλέῃ, φιλῇ, φιλέεται, φιλεῖται.

D. φιλεόμεθον, οὔμεθον, φιλέεσθον, εῖσθον, φιλέεσθον, εῖσθον.

P. φιλεόμεθα, οὔμεθα, φιλέεσθε, εῖσθε, φηλέονται, οῦνται.

Imperfectum.

S. ἐφιλεόμην, οὔμην, ἐφιλέου ἐφιλοῦ ἐφιλέετο, ῖτο.

D. ἐφιλεόμεθον, οὔμεθον, ἐφιλέεσθον, εῖσθον, ἐφιλεέσθην, είσθην.

P. ἐφιλεόμεθα, οὔμεθα, ἐφιλέεσθε, εῖσθε, ἐφιλέοντο, οῦντο.

Perfectum.

S. πέφιλα, πέφιλας, πέφιλε.

D. πεφίλατον, πεφίλατον.

P. πεφίλαμεν, πεφίλατε, πεφίλασι.

Pluſquamperfectum.

S. ἐπεφίλειν, ἐπεφίλεις, ἐπεφίλει.

D. ἐπεφίλειτον, ἐπεφιλείτην.

P. ἐπεφίλειμεν, ἐπεφίλειτε, ἐπεφίλεισαν.

Aoriſtus primus, ἐφιλησάμην, vt ἐτυψάμην.

Aoriſtus ſecundus, ἐφιλόμην, vt ἐτυπόμην.

Futurum primum, φιλήσομαι, vt τύψομαι.

Futurum ſecundum, φιλοῦμαι, vt τυποῦμαι.

IMPERATIVI,

Præſens & imperfectum.

S. φιλέου, φιλοῦ, φιλεέσθω, είσθω.

D. φιλέεσθον, εῖσθον, φιλεέσθων, είσθων.

P. φιλέεσθε, εἶσθε, φιλεέσθωσαν, είσθωσαν.

Perfectum & plusquamperfectum, πέφιλε, vt τέτυπε.

Aoristus primus, φίλησαι, vt τύψαι.

Aoristus secundus, φιλȣ͂, vt τυπȣ͂.

OPTATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. εἴθε φιλεοίμην, οίμην, φιλέοιο, οῖο, φιλέοιτο, οῖτο.

D. φιλεοίμεθον, οίμεθον, φιλέοισθον, οῖσθον, φιλεοίσθην, φιλοίσθην.

P. φιλεοίμεθα, οίμεθα, φιλέοισθε, οῖσθε, φιλέοιντο, (οῖντο.

Perfectum & plusquamperfectum, εἴθε πεφίλοιμι, vt τετύποιμι.

Aoristus primus, εἴθε φιλησαίμην, vt τυψαίμην.

Aoristus secundus, εἴθε φιλοίμην, vt τυποίμην.

Futurum primum, εἴθε φιλησοίμην, vt τυψοίμην.

Futurum secundum, εἴθε φιλοίμην, vt τυποίμην.

CONIVNCTIVI,

Præsens & imperfectum.

S. ἐὰν φιλέωμαι, ῶμαι, φιλέῃ, φιλῇ, φιλέηται, ῆται.

D. φιλεώμεθον, ώμεθον, φιλέησθον, ῆσθον, φιλέησθον, ῆσθον.

P. φιλεώμεθα, ώμεθα, φιλέησθε, ῆσθε, φιλέωνται, ῶνται.

Perfectum & plusquamperfectũ, ἐὰν πεφίλω, vt τετύπω.

Aoristus primus, ἐὰν φιλήσωμαι, vt τύψομαι.

Aoristus secundus, ἐὰν φίλωμαι, vt τύπωμαι.

INFINITIVI,

Præsens & imperfectum.

φιλέεσθαι, φιλεῖσθαι.

Perfectum & plusquamperfectum, πεφιλέναι.

Aoristus primus, φιλήσασθαι.

Aoristus secundus, φιλέσθαι.

Futu-

Futurum primum, φιλήσεσθαι.
Futurum secundum, φιλεῖσθαι.

PARTICIPII,

Præsens & imperfectum.

ὁ φιλεόμενος, οῦμενος, τοῦ φιλεομένου, ουμένου.
ἡ φιλεομένη, ουμένη, τῆς φιλεομένης, ουμένης.
τὸ φιλεόμενον, ούμενον, τοῦ φιλεομένου, ουμένου.
Perfectum & plusquamperfectum, πεφιλωὼς, πεφιλυῖα, πεφιλὸς, vt τετυπώς.
Aoristus primus, ὁ φιλησάμενος, vt τυψάμενος.
Aoristus secundus, ὁ φιλόμενος, vt τυπόμενος.
Futurum primum, ὁ φιλησόμενος, vt τυψόμενος.
Futurum secundum, φιλούμενος, vt τυπούμενος.

SECVNDA CONIVGATIO

CIRCVMFLEXORVM.

Omnis contractio huius coniugationis fit in ω, vel α, vel in ῳ, & ᾳ, diphthongos.

In ω, si post α sequatur ο, ου vel ω.
In ῳ, si post α sequatur οι.
In α, si post α sequatur alia vocalis.
In ᾳ, si post α sequatur diphthongus ει vel ῃ.

VERBVM ACTIVVM.

INDICATIVI,

Præsens.

S. τιμάω, τιμῶ, τιμάεις, τιμᾷς, τιμάει, τιμᾷ, *honoro*.
D. τιμάετον, τιμᾶτον, τιμάετον, τιμᾶτον.
P. τιμάομεν, τιμῶμεν, τιμάετε, τιμᾶτε, τιμάουσι ῶσι.

Imperfectum.

S. ἐτίμαον, ἐτίμων, ἐτίμαες, ἐτίμας, ἐτίμαε, ἐτίμα, *honorabam*.
D. ἐτιμάετον, ᾶτον, ἐτιμαέτην, άτην.

P. ἐτιμάομεν, ῶμεν, ἐτιμάετε, ᾶτε, ἐτίμαον, ἐτίμων.
Perfectum, τετίμηκα, vt τέτυφα, *honoraui.*
Plusquamperfectum, ἐτετιμήκειν, *honorαueram*, vt ἐτετύφειν.
Aoristus primus, ἐτίμησα, *honoraui*, vt ἔτυψα.
Aoristus secundus, ἔτιμον, ἔτιμες, *idem*, vt ἔτυπον.
Futurũ primum, τιμήσω, *honorabo*; vt τύψω.
Futurum secundum, τιμῶ, *idem*, vt τυπῶ.

IMPERATIVI,
Præsens & imperfectum.

S. τίμαε, τίμα, τιμαέτω, τιμάτω, *honora.*
D. τιμάετον, τιμᾶτον, τιμαέτων, τιμάτων.
P. τιμάετε, τιμᾶτε, τιμαέτωσαν, τιμάτωσαν.
Perfectum & plusquamperf. τετίμηκε, *honoraueris.*
Aoristus primus, τίμησον, *honorato tu, vel honorabis.*
Aoristus secundus, τίμε, τιμέτω, *idem.*

OPTATIVI,
Præsens & imperfectum.

S. εἴθε τιμάοιμι, ῷμι, τιμάοις, ῷς, τιμάοι, τιμῷ, *vtinam honorarem.*
D. τιμάοιτον, ῷτον, τιμαοίτην, ῴτην.
P. τιμάοιμεν, ῷμεν, τιμάοιτε, ῷτε, τιμάοιεν, τιμῷεν.
Perfectum & plusquamperfectum, εἴθε τετιμήκοιμι, *vtinam honorauerim vel honorauissem.*
Aoristus primus, εἴθε τιμήσαιμι, *vtinam honorauerim.*
Aoristus secundus, εἴθε τίμοιμι, τίμοις, *idem.*
Futurum primum, εἴθε τιμήσοιμι, *vtinam honorem.*
Futurum secundum, εἴθε τιμοῖμι, τιμοῖς, *idem.*
Aoristus AEolicus, εἴθε τιμήσεια, vt τύψεια.

CONIVNCTIVI,
Præsens & imperfectum.

S. ἐὰν τιμάω, τιμῶ, τιμάῃς, τιμᾷς, τιμάῃ, τιμᾷ, *si honorem, vel honorarem.*

D. τιμάητον, ᾶτον, τιμάητον, ᾶτον.

P. τιμάωμεν, ῶμεν, τιμάητε, ᾶτε, τιμάωσι ῶσι.

Perfectum & plusquamperfectum, ἐὰν τετιμήκω, *si honorauerim, vel honorauissem.*

Aoristus primus, ἐὰν τιμήσω, *si honorauero.*

Aoristus secundus, ἐὰν τίμω, *idem.*

INFINITIVI,

Præsens & imperfectum, τιμάειν, τιμᾷν, *honorare.*

Perfectum & plusquamperfectum, τετιμηκέναι, *honorasse.*

Aoristus primus, τιμῆσαι, *idem.*

Aoristus secundus, τιμεῖν, *idem.*

Futurum primum, τιμήσειν, *honoraturum.*

Futurum secundum, τιμεῖν, *idem.*

PARTICIPII,

Præsens & imperfectum.

ὁ τιμάων, τιμῶν, τοῦ τιμάοντος, ῶντος, *honorans.*

ἡ τιμάουσα, ῶσα, τῆς τιμαούσης, ώσης.

τὸ τιμάον, τιμῶν, τοῦ τιμάοντος, ῶντος.

Perfectũ & plusquãperfectũ, ὁ τετιμηκώς, *qui honorauit.*

Aoristus primus, ὁ τιμήσας, ἡ τιμήσασα, τὸ τιμῆσαν, *idem.*

Aoristus secundus, ὁ τιμὼν, ἡ τιμοῦσα, τὸ τιμὸν, *idem.*

Futurum primum, ὁ τιμήσων, ἡ τιμήσουσα, τὸ τιμῆσον, *honoraturus.*

Futurum secundum, ὁ τιμῶν, ἡ τιμοῦσα, τὸ τιμοῦν, *idem.*

VERBVM PASSIVVM.

INDICATIVI,

Præsens.

S. τιμάομαι, ῶμαι, *honoror,* τιμάῃ, τιμᾷ, τιμάεται, ᾶται.

D. τι-

D. τιμαόμεθον, ώμεθον, τιμάεσθον, ᾶσθον, τιμάεσθον, ᾶσθον.

P. τιμαόμεθα, ώμεθα, τιμάεσθε, ᾶσθε, τιμάονται, μῶνται.

Imperfectum.

S. ἐτιμαόμην, ώμην, ἐτιμάου, ἐτιμῶ, ἐτιμάετο, ᾶτο, *honorabar.*

D. ἐτιμαόμεθον, ώμεθον, ἐτιμάεσθον, ᾶσθον, ἐτιμαέσθην, άσθην.

P. ἐτιμαόμεθα, ώμεθα, ἐτιμάεσθε, ᾶσθε, ἐτιμάοντο, ῶντο.

Perfectum.

S. τετίμημαι, τετίμησαι, τετίμηται, *honoratus sum vel fui.*

D. τετιμήμεθον, τετίμησθον, τετίμησθον.

P. τετιμήμεθα, τετίμησθε, τετίμηνται.

Plusquamperfectum.

S. ἐτετιμήμην, ἐτετίμησο, ἐτετίμητο, *honoratus eram vel fueram.*

D. ἐτετιμήμεθον, ἐτετίμησθον, ἐτετιμήσθην.

P. ἐτετιμήμεθα, ἐτετίμησθε, ἐτετίμηντο.

Aoristus primus, ἐτιμήθην, *honoratus sum vel fui.*

Aoristus secundus, ἐτίμην, *idem.*

Futurum primum, τιμηθήσομαι, *honorabor.*

Futurum secundum, τιμήσομαι, *idem.*

Paulò pòst futurum τετιμήσομαι, *mox honorabor.*

IMPERATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. τιμάου, τιμῶ, τιμαέσθω, άσθω, *honorare.*

D. τιμάεσθον, ᾶσθον, τιμαέσθων, άσθων.

P. τιμάεσθε, ᾶσθε, τιμαέσθωσαν, άσθωσαν.

Perfectum & plusquamperfectum, τετίμησο, τετιμήσθω, *honoratus esto.*

Aoristus primus, τιμήθητι, *honorator tu, vel honoraberis.*

Aoristus secundus, τίμηθι, *idem*.

OPTATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. εἴθε τιμαοίμην, ῴμην, τιμάοιο, ῷο, τιμάοιτο, ῷτο, *vtinam honorarer*.

D. τιμαοίμεθον, ῴμεθον, τιμάοισθον, ῷσθον, τιμαοίσθην, ῴσθην.

P. τιμαοίμεθα, ῴμεθα, τιμάοισθε, ῷσθε, τιμάοιντο, ῷντο.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. εἴθε τετιμήμην, τετιμῇο, τετιμῇτο, *vtinam honoratus sim vel fuerim, essem vel fuissem*.

D. τετιμήμεθον, τετιμῇσθον, τετιμήσθην.

P. τετιμήμεθα, τετιμῇσθε, τετιμῇντο.

Aoristus primus, εἴθε τιμηθείην, *idem*.

Aoristus secundus, εἴθε τιμείην, τιμείης, *idem, &c.*

Futurum primum, εἴθε τιμηθησοίμην, *vtinam honorer*.

Futurum secundum, εἴθε τιμησοίμην, *idem*.

Paulò pòst futurum, εἴθε τετιμησοίμην, *vtinam mox honorarer*.

CONIVNCTIVI,

Præsens & imperfectum.

S. ἐὰν τιμάωμαι, ῶμαι, τιμάῃ, τιμᾷ, τιμάηται, τιμᾶται, *si honorer, vel honorarer*.

D. τιμαώμεθον, ώμεθον, τιμάησθον, ᾶσθον, τιμάησθον, ᾶσθον.

P. τιμαώμεθα, ώμεθα, τιμάησθε, ᾶσθε, τιμάωνται, τιμῶνται.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. ἐὰν τετιμῶμαι, τετιμῇ, τετιμῆται, *si honoratus sim vel fuerim, essem vel fuissem*.

D. τετιμώμεθον, τετιμῆσθον, τετιμῆσθον.

P. τετιμώμεθα, τετιμῆσθε, τετιμῶνται.

Aoristus primus, ἐὰν τιμηθῶ, *si honoratus ero vel fuero.*
Aoristus secundus, ἐὰν τιμῶ, *idem.*

INFINITIVI,

Præsens & imperfectum, τιμάεσθαι, τιμᾶσθαι, *honorari.*
Perfectum & plusquamperfectum, τετιμῆσθαι, *honoratum esse vel fuisse.*
Aoristus primus, τιμηθῆναι, *idem.*
Aoristus secundus, τιμῆναι, *idem.*
Futurum primum, τιμηθήσεσθαι, *honoratum iri.*
Futurum secundum, τιμήσεσθαι, *idem.*
Paulò pòst futurum, τετιμήσεσθαι, *mox honoratum iri.*

PARTICIPII,

Præsens & imperfectum.

ὁ τιμαόμενος, ώμενος, τοῦ τιμαομένου, ωμένου, *qui honoratur, vel honorabatur.*
ἡ τιμαομένη, ωμένη, τῆς τιμαομένης, ωμένης.
τὸ τιμαόμενον, ώμενον, τοῦ τιμαομένου, ωμένου.
Perfectum & plusquamperfectum, τετιμημένος, *honoratus.*
Aoristus primus, τιμηθεὶς, *honoratus.*
Aoristus secundus, τιμεὶς, *idem.*
Futurũ primum, τιμηθησόμενος, *honorandus.*
Futurum secundum, τιμησόμενος, *idem.*
Paulò pòst futurum, τετιμησόμενος, *mox honorandus.*

VERBVM MEDIVM.

INDICATIVI,

Præsens.

S. τιμάομαι, ῶμαι, τιμάῃ, τιμᾷ, τιμάεται, ᾶται. (ᾶσθον.
D. τιμαόμεθον, ώμεθον, τιμαέσθον, ᾶσθον, τιμάεσθον
P. τιμαόμεθα, ώμεθα, τιμάεσθε, ᾶσθε, τιμάονται, ῶνται.

Imperfectum.

S. ἐτιμαόμην, ώμην, ἐτιμάου, ῶ, ἐτιμάετο, ᾶτο.

D. ἐτιμαόμεθον, ώμεθον, ἐτιμάεσθον, ᾶσθον, ἐτιμαέσθην, άσθην.

P. ἐτιμαόμεθα, ώμεθα, ἐτιμάεσθε, ᾶσθε, ἐτιμάοντο, ῶντο.

Perfectum.

S. τέτιμα, τέτιμας, τέτιμε.

D. τετίματον, τετίματον.

P. τετίμαμεν, τετίματε, τετίμασι.

Plusquamperfectum.

S. ἐτετίμειν, ἐτετίμεις, ἐτετίμει, vt ἐτετύπειν.

Aoristus primus, ἐτιμησάμην, vt ἐτυψάμην.

Aoristus secundus, ἐτιμόμην, vt ἐτυπόμην.

Futurum primum, τιμήσομαι, vt τύψομαι.

Futurum secundum, τιμοῦμαι, vt τυποῦμαι.

IMPERATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. τιμάου, τιμῶ, τιμαέσθω, άσθω.

D. τιμάεσθον, ᾶσθον, τιμαέσθων, άσθων.

P. τιμάεσθε, ᾶσθε, τιμαέσθωσαν, άσθωσαν.

Perfectum & plusquamperfectum, τέτιμε, vt τέτυπε.

Aoristus primus, τίμησαι, τιμησάσθω, vt τύψαι, τυψάσθω.

Aoristus secundus, τιμοῦ, τιμέσθω, vt τυποῦ.

OPTATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. εἴθε τιμαοίμην, ῴμην, τιμάοιο, ῷο, τιμάοιτο, ῷτο.

D. τιμαοίμεθον, ῴμεθον, τιμάοισθον, ῷσθον, τιμαοίσθην, ῴσθην.

P. τιμαοίμεθα, ῴμεθα, τιμάοισθε, ῷσθε, τιμάοιντο, ῷντο.

Perfectum & plusquamperfectū, τετίμοιμι, vt τετύποιμι.

Aoristus primus, τιμησαίμην, vt τυψαίμην.

Aoristus secundus, τιμοίμην, vt τυποίμην.

Futu-

Futurum primum, τιμησοίμην, vt τυψοίμην.
Futurum secundum, τιμοίμην, vt τυποίμην.

CONIVNCTIVI,

Præsens & imperfectum.

S. ἐὰν τιμάωμαι, ῶμαι, τιμαῇ, ᾷ, τιμάηται, ᾶται.
D. τιμαώμεθον, ώμεθον, τιμάησθον, ᾶσθον, τιμάησθον, ᾶσθον.
P. τιμαώμεθα, ώμεθα, τιμάησθε, ᾶσθε, τιμάωνται, ῶνται.
Perfectum & plusquamperfectum, ἐὰν τετίμω, vt τετύπω.
Aoristus primus, ἐὰν τιμήσωμαι, vt τύψωμαι.
Aoristus secundus, ἐὰν τίμωμαι, vt τύπωμαι.

INFINITIVI,

Præsens & imperfectum, τιμάεσθαι, τιμᾶσθαι.
Perfectum & plusquamperfectum, τετιμῆσθαι.
Aoristus primus, τιμήσασθαι.
Aoristus secundus, τιμέσθαι.
Futurum primum, τιμήσεσθαι.
Futurum secundum, τιμεῖσθαι.

PARTICIPII,

Præsens & imperfectum.

ὁ τιμαόμενος, ώμενος, τοῦ τιμαομένου, ωμένου.
ἡ τιμαομένη, ωμένη, τῆς τιμαομένης, ωμένης.
τὸ τιμαόμενον, ώμενον, τοῦ τιμαομένου, ωμένου.
Perfectum & plusquamperfectum, ὁ τετιμωὼς, ἡ τετιμῆα, τὸ τετιμὸς, vt τετυπώς.
Aoristus primus, ὁ τιμησάμενος, vt τυψάμενος.
Aoristus secundus, ὁ τιμόμενος, vt τυπόμενος.
Futurum primum, ὁ τιμησόμενος, vt τυψόμενος.
Futurum secundum, ὁ τιμούμενος, vt τυπούμενος.

TERTIA CONIVGATIO.

ε, ο, ου } in ου.

 In

In hac coniugatione contrahitur ο ante { η, ω } in ω.

{ ει, η, οι } in οι.

Excipe infinitiuum vbi ο ante ει contractũ in ου, δηλόειν, δηλοῦν, eliditur enim ante contractionem iota ex ει.

VERBVM ACTIVVM.

INDICATIVI,

Præsens.

S. δηλόω, δηλῶ, δηλόεις, οῖς, δηλόει, δηλοῖ, *manifesto.*

D. δηλόετον, οῦτον, δηλόετον, οῦτον.

P. δηλόομεν, οῦμεν, δηλόετε, οῦτε, δηλόουσι, οῦσι.

Imperfectum.

S. ἐδήλοον, ἐδήλουν, ἐδήλοες, ους, ἐδήλοε, ου, *manifestabam.*

D. ἐδηλόετον, οῦτον, ἐδηλοέτην, ούτην.

P. ἐδηλόομεν, οῦμεν, ἐδηλόετε, οῦτε, ἐδήλοον, ουν.

Perfectum, δεδήλωκα, *manifestaui*, vt τέτυφα.

Plusquamperfectum, ἐδεδηλώκειν, *manifestaueram*, vt ἐτετύφειν.

Aoristus primus, ἐδήλωσα, *manifestaui*, vt ἔτυψα.

Futurum primum, δηλώσω, *manifestabo*, vt τύψω.

Hæc coniugatio omnino caret Aoristis, & futuris secundis, & præterito medio.

IMPERATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. δήλοε, δήλου, δηλοέτω, δηλούτω, *manifesta.*

D. δηλόετον, οῦτον, δηλοέτων, ούτων.

P. δηλόετε, οῦτε, δηλοέτωσαν, ούτωσαν.

Perfectum & plusquamperfectum, δεδήλωκε, *manifestaueris*, vt τέτυφε.

Aoristus primus, δήλωσον, δηλωσάτω, *manifestato, vel manifestabis*, vt τύψον.

OPTATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. εἴθε δηλόοιμι, οῖμι, δηλόοις, οῖς, δηλόοι, δηλοῖ, *vtinam manifestauerim.*

D. δηλόοιτον, οῖτον, δηλοοίτην, οίτην.

P. δηλόοιμεν, οῖμεν, δηλόοιτε, οῖτε, δηλόοιεν, οῖεν.

Perfectum & plusquamperfectum, εἴθε δεδηλώκοιμι, *vtinam manifestauerim, vel manifestauissem*, vt τετύφοιμι.

Aoristus primus, εἴθε δηλώσαιμι, *idem*, vt τύψαιμι.

Futurum primum, εἴθε δηλώσοιμι, *vtinam manifestem*, τύψοιμι.

Aoristus AEolicus, εἴθε δηλώσεια.

SVBIVNCTIVI,

Præsens & imperfectum.

S. ἐὰν δηλόω, δηλῶ, δηλόῃς, οῖς, δηλόῃ, οῖ, *si manifestem, vel manifestarem.*

D. δηλόητον, ῶτον, δηλόητον, ῶτον.

P. δηλόωμεν, ῶμεν, δηλόητε, ῶτε, δηλόωσι, ῶσι.

Perfectum & plusquamperfectum, ἐὰν δεδηλώκω, *si manifestauerim, vel manifestauissem*, vt τετύφω.

Aoristus primus, ἐὰν δηλώσω, *si manifestauero*, vt τύψω.

INFINITIVI,

Præsens & imperf. δηλόειν, δηλοῦν, *manifestare.*

Perfectum & plusquamperf. δεδηλωκέναι, *manifestasse.*

Aoristus primus, δηλῶσαι, *idem.*

Futurum primum, δηλώσειν, *manifestaturum.*

PARTICIPII,

Præsens & imperfectum.

ὁ δηλόων, ῶν, τοῦ δηλόοντος, οῦντος, *manifestans.*
ἡ δηλόουσα, οῦσα, τῆς δηλοούσης, ούσης.
τὸ δηλόον, οῦν, τοῦ δηλόοντος, οῦντος.
Perfectũ & plusquãperfectũ, ὁ δεδηλωκώς, ἡ δεδηλωκυῖα, τὸ δεδηλωκός, *qui manifestauit*, vt τετυφώς.
Aoristus primus, ὁ δηλώσας, ἡ δηλώσασα, τὸ δηλῶσαν, *idem*, vt τύψας.
Futurum primum, δηλώσων, *manifestaturus*, vt τύψων.

VERBVM PASSIVVM.

INDICATIVI,

Præsens.

S. δηλόομαι, οῦμαι, δηλόῃ, οῖ, δηλόεται, οῦται, *manifestor.*
D. δηλοόμεθον, ούμεθον, δηλόεσθον, οῦσθον, δηλόεσθον, οῦσθον.
P. δηλοόμεθα, ούμεθα, δηλόεσθε, οῦσθε, δηλόονται, οῦνται.

Imperfectum.

S. ἐδηλοόμην, ούμην, ἐδηλόου, ἐδηλοῦ, ἐδηλόετο, οῦτο, *manifestabar.*
D. ἐδηλοόμεθον, ούμεθον, ἐδηλόεσθον, οῦσθον, ἐδηλοέσθην, ούσθην.
P. ἐδηλοόμεθα, ούμεθα, ἐδηλόεσθε, οῦσθε, ἐδηλόοντο, (οῦντο.

Perfectum.

S. δεδήλωμαι, δεδήλωσαι, δεδήλωται, *manifestatus sum vel fui.*
D. δεδηλώμεθον, δεδήλωσθον, δεδήλωσθον.
P. δεδηλώμεθα, δεδήλωσθε, δεδήλωνται.

Plusquamperfectum.

S. ἐδεδηλώμην, ἐδεδήλωσο, ἐδεδήλωτο, *manifestatus eram vel fueram.*
D. ἐδεδηλώμεθον, ἐδεδήλωσθον, ἐδεδηλώσθην.
P. ἐδεδηλώμεθα, ἐδεδήλωσθε, ἐδεδήλωντο.

Aori-

Aoristus secũdus, ἐδηλώθην, *manifestatus fui*, vt ἐτύφθην.
Futurum primum, δηλωθήσομαι, *manifestabor*, vt τυφθήσομαι.
Paulò pòst futurum, δεδηλώσομαι, *mox manifestabor.*

IMPERATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. δηλόου, δηλοῦ, δηλοέσθω, ούσθω, *manifestare.*
D. δηλόεσθον, οῦσθον. δηλοέσθων, ούσθων.
P. δηλόεσθε, οῦσθε, δηλοέσθωσαν, ούσθωσαν.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. δεδήλωσο, δεδηλώσθω, *manifestatus sis vel fueris.*
D. δεδήλωσθον, δεδηλώσθων.
P. δεδήλωσθε, δεδηλώσθωσαν.
Aoristus primus, δηλώθητι, *manifestator tu, vel manifestaberis*, vt τύφθητι.

OPTATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. εἴθε δηλοοίμην, οίμην, δηλόοιο, οῖο, δηλόοιτο, οῖτο, *vtinam manifestarer.*
D. δηλοοίμεθον, οίμεθον, δηλόοισθον, οῖσθον, δηλοοίσθην, (οίσθην.
P. δηλοοίμεθα, οίμεθα, δηλόοισθε, οῖσθε, δηλόοιντο, οῖντο.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. εἴθε δεδηλῴμην, δεδηλῷο, δεδηλῷτο, *vtinam manifestatus sim vel fuerim, essem vel fuissem.*
D. δεδηλῴμεθον, δεδηλῷσθον, δεδηλῴσθην.
P. δεδηλῴμεθα, δεδηλῷσθε, δεδηλῷντο.
Aoristus primus, εἴθε δηλωθείην, *idem*, vt τυφθείην.
Futurum primũ, εἴθε δηλωθησοίμην, *vtinam manifestarer*, vt τυφθησοίμην.
Paulò pòst futurum, εἴθε δεδηλωσοίμην, *vtinam mox manifestarer*, vt τετυψοίμην.

SVBIVNCTIVI,

Præsens & imperfectum.

S. ἐὰν δηλόωμαι, ῶμαι, δηλόῃ, οῖ, δηλόηται, ῶται, *si manifester, vel manifestarer.*

D. δηλοώμεθον, ώμεθον, δηλόησθον, ῶσθον, δηλόησθον, ῶσθον.

P. δηλοώμεθα, ώμεθα, δηλόησθε, ῶσθε, δηλόωνται, ῶνται.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. ἐὰν δεδηλῶμαι, δεδηλῷ, δεδηλῆται, *si manifestatus sim vel fuerim, essem vel fuissem.*

D. δεδηλώμεθον, δεδηλῆσθον, δεδηλῆσθον.

P. δεδηλώμεθα, δεδηλῆσθε, δεδηλῶνται.

Aoristus primus, ἐὰν δηλωθῶ, *si manifestatus ero vel fuero.*

INFINITIVI,

Præsens & imperfectum, δηλόεσθαι, δηλοῦσθαι, *manifestari.*

Perfectum & plusquamperfectum, δεδηλῶσθαι, *manifestatum esse vel fuisse.*

Aoristus primus, δηλωθῆναι, *idem.*

Futurum primum, δηλωθήσεσθαι, *manifestatum iri.*

Paulò pòst futurum, δεδηλώσεσθαι, *mox manifestatum iri.*

PARTICIPII,

Præsens & imperfectum.

ὁ δηλοόμενος, ούμενος, τοῦ δηλοομένου, ουμένου, *qui manifestatur, vel manifestabatur.*

ἡ δηλοομένη, ουμένη, τῆς δηλομένης, ουμένης.

τὸ δηλοόμενον, ούμενον, τοῦ δηλοομένου, ουμένου.

Perfectum & plusquamperfectum, ὁ δεδηλωμένος, *vt* τετυμμένος, *manifestatus.*

Aoristus primus, ὁ δηλωθεὶς, *idem, vt* τυφθείς.

Futurum primum, ὁ δηλωθησόμενος, *manifestandus, vt* τυφθησόμενος.

Paulò pòst futurũ, ὁ δεδηλωσόμενος, *mox manifestãdus.*

VERBVM MEDIVM.

INDICATIVI,

Præsens.

S. δηλόομαι, οῦμαι, δηλόῃ, οῖ, δηλόεται, οῦται. (οῦσθον.

D. δηλοόμεθον, ούμεθον, δηλόεσθον, οῦσθον, δηλόεσθον,

P. δηλοόμεθα, ούμεθα, δηλόεσθε, οῦσθε, δηλόονται, οῦνται.

Imperfectum.

S. ἐδηλοόμην, ούμην, ἐδηλόου, οῦ, ἐδηλόετο, οῦτο.

D. ἐδηλοόμεθον, ούμεθον, ἐδηλόεσθον, οῦσθον, ἐδηλοέσθην, ούσθην. (οῦντο.

P. ἐδηλοόμεθα, ούμεθα, ἐδηλόεσθε, οῦσθε, ἐδηλόοντο,

Aoristus primus, ἐδηλωσάμην, vt ἐτυψάμην.

Futurum primum, δηλώσομαι, vt τύψομαι.

IMPERATIVI,

Præsens & imperfectum,

S. δηλόου, δηλοῦ, δηλοέσθω, ούσθω.

D. δηλόεσθον, οῦσθον, δηλοέσθων, ούσθων.

P. δηλόεσθε, οῦσθε, δηλοέσθωσαν, ούσθωσαν.

Aoristus primus, δήλωσαι, δηλωσάσθω, vt τύψαι.

OPTATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. εἴθε δηλοοίμην, οίμην, δηλόοιο, οῖο, διλόοιτο, οῖτο.

D. δηλοοίμεθον, οίμεθον, δηλόοισθον, οῖσθον, δηλοοίσθην, οίσθην. (οῖντο.

P. δηλοοίμεθα, οίμεθα, δηλόοισθε, οῖσθε, δηλόοιντο,

Aoristus primus, εἴθε δηλωσαίμην, vt τυψαίμην.

Futurum primum, εἴθε δηλωσοίμην, vt τυψοίμην.

CONIVNCTIVI,

Præsens & imperfectum.

S. ἐὰν δηλόωμαι, ῶμαι, δηλόῃ, οῖ, δηλόηται, ῶται. (ῶσθον,

D. δηλοώμεθον, ώμεθον, δηλόησθον, ῶσθον, δηλόησθον,

P. δηλοώμεθα, ώμεθα, δηλόησθε, ῶσθε, δηλόωνται, ῶνται.

Aoristus primus, δηλώσωμαι, vt τύψωμαι.

INFINITIVI,

Præsens & imperfectum, δηλόεσθαι, οῦσθαι.

Aoristus primus, δηλώσασθαι.

Futurum primum, δηλώσεσθαι.

PARTICIPII,

Præsens & imperfectum.

ὁ δηλοόμενος, ούμενος, τοῦ δηλοουμένου, ουμένου.

ἡ δηλοουμένη, ουμένη, τῆς δηλοουμένης, ουμένης.

τὸ δηλοόμενον, ούμενον, τοῦ δηλοουμένου, ουμένου.

Aoristus primus, ὁ δηλωσάμενος, vt τυψάμενος.

Futurum primum, ὁ δηλωσόμενος, vt τυψόμενος.

EXEMPLA OMNIVM CONIVGATIONVM.

PRIMÆ.

τρίβω, tero.
γράφω, ſcribo.
τέρπω, delecto.
πέμπω, mitto.
βλέπω, video.
τρέφω, nutrio.
τρέπω, verto.
θάπτω, ſepelio.
κρύπτω, abſcondo.

SECVNDÆ.

λέγω, dico.
ἄγω, duco, ago.
φεύγω, fugio.
τρέχω, curro.
ψέγω, vitupero.
βρέχω, rigo.
λήγω, ceſſo.

TERTIÆ.

ᾄδω, cano.
πλήθω, impleo.
πείθω, perſuadeo.
κεύθω, occulto.
ἀνύτω, perficio.

QVARTÆ.

παιζω, ludo.
πειράζω, tento.
ἁγιάζω, ſanctifico.
ὑβρίζω, iniuria afficio.
ὁρίζω, finio.
κηρύττω, prædico.
τάττω, ordino.
πλάττω vel πλάσσω, fingo.

QVIN-

QVINTÆ.	SEXTÆ.
στέλλω, mitto.	τίω, honoro.
τέλλω, orior.	λύω, soluo.
ἀγγέλλω, nuntio.	πλύω, spuo.
νόμω, distribuo.	κωλύω, prohibeo.
δέμω, ædifico.	πιστεύω, credo.
κρίνω, iudico.	ἀληθεύω, verum dico.
σπείρω, sero.	νομεύω, pasco.
κλίνω, reclino.	ἀγορεύω, concionor.

EXEMPLA CONIVGATIONVM CIRCVMFLEXARVM.

PRIMÆ.	SECVNDÆ.
τελέω, finio, perficio.	γελάω, rideo.
ποιέω, facio.	βοάω, clamo.
πονέω, laboro.	ὁράω, video.
κινέω, moueo.	ἐρωτάω, interrogo.
καλέω, voco.	νικάω, vinco.
ἀδικέω, iniuria afficio.	πλανάω, erro.

TERTIÆ.

χρυσόω, inauro.	λυτρόω, libero.
ὀμόω, iuro.	κληρόω, sortior.
πληρόω, impleo.	βεβαιόω, firmo.
τυφλόω, excæco.	

CAPVT X.

DE VERBIS IN MI.

EX Verbis sextæ coniugationis Barytonorum in έω, άω, όω, ύω, formantur verba desinentia in μι: ac pro numero vocalium figuratiuarum α, ε, ο, υ, quatuor sunt coniugationes. θέω, τίθημι, pono: στάω, ἵστημι, sto: δόω, δίδωμι, do: δεικνύω, δείκνυμι, ostendo.

II. Formantur verba in μι per reduplicationẽ: quæ duplex est, Altera propria, quum thematis consonans, vel tenuis loco aspiratæ cum iota breui repetitur: θέω, τιθέω, δόω, διδόω.

III. Altera impropria, cùm iota duntaxat præfigitur; quod fit, quando thema à vocali, aut ς inchoatur, στάω, ἱστάω, sto: ἕω, ἵεω, mitto.

IV. Cæterum ω mutatur in μι, & breuis characteristica in longam, ε & α in η, θέω, τίθημι: στάω, ἵστημι: ο in ω, δόω, δίδωμι.

V. Quarta coniugatio caret reduplicatione. Idcirco ω tãtùm in μι cõuertitur, ceteris saluis δ{κνύω, δείκνυμι, υ breue in Barytono, hic censetur longũ.

VI. Reduplicatio seu propria seu impropria in solo præsenti & imperfecto per omnes tamen modos, & in ipsis quoq; participiis inuenitur.

PARADIGMA PRIMÆ CONIVGATIONIS.

I. Fit hæc coniugatio à verbis in εω, futurum in ησω, præteritum in κα, θέω, τίθημι, θήσω, τέθεικα: ἕω, ἵημι, mitto, dimitto, ἥσω, εἷκα.

INDICATIVI.

Præsens.

S. τίθημι, τίθης, τίθησι, *pono*.
D. τίθετον, τίθετον.
P. τίθεμεν, τίθετε, τιθεῖσι, *Ionice* τιθέασι.

II. Tertia persona pluralis similis est datiuo plurali participij, τιθέντος, τιθέντι, τιθεῖσι.

III. Sic in Barytonis τύπτουσι, & in futuro τύψουσι. Quocirca planè conueniunt cum datiuis participiorum eiusdem temporis.

Imperfectum.

S. ἐτίθην, ἐτίθης, ἐτίθη, *ponebam*.
D. ἐτίθετον, ἐτιθέτην.
P. ἐτίθεμεν, ἐτίθετε, ἐτίθεσαν.

Perfectum, τέθεικα, τέθεικας, τέθεικε, *posui*, vt τέτυφα.
Plusquamperfectum, ἐτεθείκειν, ἐτεθείκεις, *posueram*, vt ἐτετύφειν.

Aoristus primus.

ἔθηκα, ἔθηκας, ἔθηκε, *posui*, vt ἔτυψα.

Aoristus secundus.

S. ἔθην, ἔθης, ἔθη, *posui*.
D. ἔθετον, ἐθέτην.
P. ἔθεμεν, ἔθετε, ἔθεσαν.

Fit ab imperfecto ablata reduplicatione, ἐτίθην, ἔθην.

IMPERATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. τίθετι, τιθέτω, *pone*.
D. τίθετον, τιθέτων.
P. τίθετε, τιθέτωσαν.

Fit à prima plurali præsentis temporis, mutando μεν in θι, τίθεμεν, τίθετι, vbi τ est propter præcedentem aspiratam: ἵσταμεν, ἵσταθι, δίδομεν, δίδοθι.

Præteritum perfectum.

τέθεικε, τεθεικέτω *posueris*.
Aoristus primus, θῆκον, θηκάτω.

Aoristus secundus.

S. θὲς, θέτω, *ponito tu vel pones*.
D. θέτον, θέτων.
P. θέτε, θέτωσαν.

OPTATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. εἴθε τιθείην, τιθείης, τιθείη, *vtinam ponerem*.
D. τιθείητον, τιθειήτην.
P. τιθείημεν, τιθείητε, τιθείησαν.

Fit ab imperfecto Indicatiui, ablato augmento syllabico, & interposita diphthongo, quæ contineat characteristicam coniugationis. ἐτίθην, τιθείην, ἵστην, ἱσταίην, ἐδίδων, διδοίην.

Perfectum & plusquamperfectum, εἴθε τεθείκοιμι, τεθείκοις, vtinam posuerim vel posuissem.

Aoristus primus, θείκαιμι.

Aoristus secundus.

S. εἴθε θείην, θείης, θείη, *vtinam posuerim.*

D. θείητον, θειήτην.

P. θείημεν, θείητε, θείησαν.

Fit à præsenti τιθείην ablata reduplicatione, θείην, quod hic & supra monuisse sit satis. Omnes enim Aoristi secundi formantur hoc modo.

CONIVNCTIVI,

Præsens & imperfectum.

S. ἐὰν τιθῶ, τιθῇς, τιθῇ, *si ponam vel ponerem.*

D. τιθῆτον, τιθῆτον.

P. τιθῶμεν, τιθῆτε, τιθῶσι.

Perfectum & plusquamperfectum, ἐὰν τεθείκω, si posuerim, vel posuissem.

Aoristus primus, ἐὰν θήκω.

Aoristus secundus.

S. ἐὰν θῶ, θῇς, θῇ, *si posuero.*

D. θῆτον, θῆτον.

P. θῶμεν, θῆτε, θῶσι.

INFINITIVI,

Præsens & imperfectum, τιθέναι, ponere.

Perfectum & plusquamperfectum, τεθηκέναι, posuisse.

Aoristus primus, θῆκαι.

Aoristus secundus, θεῖναι, posuisse.

Futu-

Futurum primum, θήσειν, *positurum esse.*

PARTICIPII,

Præsens & imperfectum.

ὁ τιθεὶς, τιθέντος, *ponens.*

ἡ τιθεῖσα, τιθείσης, τὸ τιθὲν, τιθέντος.

Perfectum & plusquamperfectum, τεθεικὼς, κυῖα, κὸς, *qui posuit.*

Aoristus primus, θήκας, θήκασα, θῆκαν.

Aoristus secundus.

ὁ θεὶς, τοῦ θέντος, *qui posuit.*

ἡ θεῖσα, τῆς θείσης, τὸ θὲν, τοῦ θέντος.

Futurum primum, θήσων, *positurus*, θήσουσα, θῆσον.

PARADIGMA VERBI PASSIVI.

INDICATIVI,

Præsens.

S. τίθεμαι, τίθεσαι, τίθεται, *ponor.*

D. τιθέμεθον, τίθεσθον, τίθεσθον.

P. τιθέμεθα, τίθεσθε, τίθενται.

Imperfectum.

S. ἐτιθέμην, ἐτίθεσο, ἐτίθετο, *ponebar.*

D. ἐτιθέμεθον, ἐτίθεσθον, ἐτιθέσθην.

P. ἐτιθέμεθα, ἐτίθεσθε, ἐτίθεντο.

Perfectum.

S. τέθειμαι, τέθεισαι, τέθειται, *positus sum.*

D. τεθείμεθον, τέθεισθον, τέθεισθον.

P. τεθείμεθα, τέθεισθε, τέθεινται.

Plusquamperfectum, ἐτεθείμην, ἐτέθεισο, ἐτέθειτο, *positus eram vel fueram.*

Aoristus primus, ἐτέθην, ἐτέθης, *positus fui.*

Penultima Aoristi primi corripitur, à τέθειται,

ἐτέθην, abiecta subiunctiua. θ quoque præteriti vertitur in tenuem τ.

Aoristo secundo carent verba passiua.

Futurum primum, τεθήσομαι, *ponar*.

Paulò pòst futurum, τεθείσομαι, *paulò pòst ponar*.

IMPERATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. τίθεσο, τιθέσθω, *ponere*.

D. τίθεσθον, τιθέσθων.

P. τίθεσθε, τιθέσθωσαν.

Perfectum & plusquamperfectum, τέθεισο, τεθείσθω, *positus sis vel fueris*.

Aoristus primus, τέθητι, τεθήτω, *ponitor vel poneris*.

OPTATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. εἴθε τιθείμην, τιθεῖο, τιθεῖτο, *vtinam ponerer*.

D. τιθείμεθον, τιθεῖσθον, τιθείσθην.

P. τιθείμεθα, τιθεῖσθε, τιθεῖντο.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. εἴθε τεθείμην, τεθεῖο, τεθεῖτο, *vtinam positus fuerim vel fuissem*.

D. τεθείμεθον, τεθεῖσθον, τεθείσθην.

P. τεθείμεθα, τεθεῖσθε, τεθεῖντο.

Aoristus primus, τεθείην, τεθείης.

Futurum primū, τεθησοίμην, *vtinam ponar*.

Paulò pòst futurum, τεθεισοίμην, *vtinam mox ponar*.

CONIVNCTIVI,

Præsens & imperfectum.

S. ἐὰν τιθῶμαι, τιθῇ, τιθῆται, *si ponar vel ponerer*.

D. τιθώμεθον, τιθῆσθον, τιθῆσθον.

P. τιθώμεθα, τιθῆσθε, τιθῶνται.

Per-

Perfectum & plusquamperfectum.

S. ἐὰν τεθῶμαι, τεθῇ, τεθῆται, *si positus fuerim vel fuissem.*

D. τεθώμεθον, τεθῆσθον, τεθῆσθον.

P. τεθώμεθα, τεθῆσθε, τεθῶνται.

Aoristus primus, ἐὰν τεθῶ, τεθῇς, *si positus fuero.*

INFINITIVI,

Præsens & imperfectum, τίθεσθαι, *poni.*

Perfectum & plusquamperfectum, τεθεῖσθαι, *positũ esse.*

Aoristus primus, τεθῆναι.

Futurum primum, τεθήσεσθαι, *positum iri.*

Paulò pòst futurum, τεθείσεσθαι, *mox positum iri.*

PARTICIPII,

Præsens & imperfectum.

ὁ τιθέμενος, τοῦ τιθεμένου, *qui ponitur vel ponebatur.*

ἡ τιθεμένη, τῆς τιθεμένης, τὸ τιθέμενον, τοῦ τιθεμένου.

Perfectum & plusquamperfectum, τεθειμένος, τεθειμένη, τεθειμένον.

Aoristus primus, τεθείς, τεθεῖσα, τεθέν, *idem.*

Futurũ primum, τεθησόμενος, τεθησομένη, τεθησόμενον, *ponendus.*

Paulò pòst futurum, τεθεισόμενος, τεθεισομένη, τεθεισόμενον, *mox ponendus.*

VERBVM MEDIVM.

I. Præsens & imperfectum cõueniunt cum passiuis. Perfectum & plusquamperfectum & futurum secundum tum demum hic quærenda sunt, quum verba circumflexa, à quibus verba in μι formantur, prædicta tempora habuerint.

II. Restant ergo tria tantùm tempora, Aoristus primus, futurũ primũ; Aoristus secundus. Aorist⁹

primus, ἐθηκάμην, ἐθήκω, ἐθήκατο, vt ἐτυψάμην.

Imperat. θῆκαι, θηκάσθω.

Optat. θηκαίμην.

Subiunct. θήκωμαι.

Infinit. θήκασθαι.

Participium, θηκάμενος.

Futurum primum.

Indicatiui, θήσομαι, θήσῃ, θήσεται, *ponam.*

Optatiui, θησοίμην, θήσοιο, θήσοιτο, *vtinam ponam.*

Infinitiui, θήσεσθαι, *positurum esse.*

Participij, θησόμενος, θησομένη, θησόμενον, *positurus.*

Aoristus secundus indicatiui.

S. ἐθέμην, ἔθεσο, ἔθετο.

D. ἐθέμεθον, ἔθεσθον, ἐθέσθην.

P. ἐθέμεθα, ἔθεσθε, ἔθεντο.

III. Fit ab imperfecto passiuo, ablata reduplicatione, idque in omnibus modis, ἐτιθέμην, ἐθέμην, τίθεσο, θέσο.

Aoristus secundus Imperatiui.

S. θέσο, θέσθω, *pone vel posueris.*

D. θέσθον, θέσθων.

P. θέσθε, θέσθωσαν.

Aoristus secundus Optatiui.

S. εἴθε θείμην, θεῖο, θεῖτο, *vtinam posuerim.*

D. θείμεθον, θεῖσθον, θείσθην.

P. θείμεθα, θεῖσθε, θεῖντο.

Aoristus secundus Coniunctiui.

S. ἐὰν θῶμαι, θῇ, θῆται, *si posuerim vel posuero.*

D. θώμεθον, θῆσθον, θῆσθον.

P. θώμεθα, θῆσθε, θῶνται.

Aoristus secundus, Infinitiui, θέσθαι, *ponere vel posuisse.*

Aoristus secundus, Participii, θέμϑυ&, ἐνη, ενον, *qui posuit.*

PARADIGMA SECVNDÆ CONIVGATIONIS VERborum in μι.

I. Continet hæc coniugatio verba in μι, facta ex verbis in άω, futurum ήσω, præteritum κα, ςάω, ἵςημι, ςήζω, ἕςακα.

INDICATIVI,

Præsens.

S. ἵςημι, ἵςης, ἵςησι, *sisto vel statuo.*

D. ἵςατον, ἵςατον.

P. ἵςαμϑυ, ἵςατε, ἱςᾶσι.

Imperfectum.

S. ἵςην, ἵςης, ἵςη.

D. ἵςατον, ἱςάτlω.

P. ἵςαμϑυ, ἵςατε, ἵςασαν.

Perfectum.

S. ἕςακα, ἕςακας, ἕςακε, *steti,* vt τέτυφα, &c.

II. Ἕςακα per α, pro ἕςηκα à futuro ςήζω, seruat autem ε asperum spiritum præsentis, ἵςημι, ἕςακα.

Præteritum plusquamperfectum, ἑςάκειν, ἑςάκεις, &c.

Aoristus primus, ἕςησα.

Aoristus secundus.

S. ἕςην, ἕςης, ἕςη.

D. ἕςητον, ἑςήτlω.

P. ἕςημϑυ, ἕςητε, ἕςησαν.

Futurum primum, ςήσω, ςήσεις, ςήσει.

IMPERATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. ἵςαϑι, ἱςάτω.

D.ἵςατον, ἱςάτων.
P.ἵςατε, ἱςάτωσαν.
Perfectum & plusquamperfectum, ἕςακε, ἑςακέτω.
Aoristus primus, ϛῆσον, ϛησάτω.

Aoristus secundus.

S.ϛῆθι, ϛήτω.
D.ϛῆτον, ϛήτων.
P.ϛῆτε, ϛήτωσαν.

OPTATIVI,

Præsens & imperfectum.

S.εἴθε ἱςαίην, ἱςαίης, ἱςαίη.
D.ἱςαίητον, ἱςαιήτην.
P.ἱςαίημεν, ἱςαίητε, ἱςαίησαν.
Perfectum & plusquamperfectum, ἑςάκοιμι, ἑςάκοις.
Aoristus primus, ϛήσαιμι.

Aoristus secundus.

S.εἴθε ϛαίην, ϛαίης, ϛαίη.
D.ϛαίητον, ϛαιήτην.
P.ϛαίημεν, ϛαίητε, ϛαίησαν.
Futurum primum, ϛήσοιμι.

CONIVNCTIVI,

Præsens & imperfectum.

S.ἐὰν ἱςῶ, ἱςᾷς, ἱςᾷ.
D.ἱςᾶτον, ἱςᾶτον.
P.ἱςῶμεν, ἱςᾶτε, ἱςῶσι.
Perfectum & plusquamperfectum, ἐὰν ἑςάκω.
Aoristus primus, ἐὰν ϛήσω.

Aoristus secundus.

S.ἐὰν ϛῶ, ϛῇς, ϛῇ.
D.ϛῆτον, ϛῆτον.
P.ϛῶμεν, ϛῆτε, ϛῶσι.

INFI-

INFINITIVI,

Præſens & imperf. ἱστάναι.

Perfectum & pluſquamperfectum, ἑστακέναι.

Aoriſtus primus, στῆσαι.

Aoriſtus ſecundus, στῆναι.

Futurum primum, στήσειν.

PARTICIPII,

Præſens & imperfectum.

ὁ ἱστὰς, ἱστάντος, ἡ ἱστᾶσα, ἱστάσης, τὸ ἱστὰν, ἱστάντος.

Perfectum & pluſquamperfectum, ἑστακὼς, ἑστακυῖα, ἑστακός.

Aoriſtus ſecundus.

ὁ στὰς, στάντος, ἡ στᾶσα, στάσης, τὸ στὰν, στάντος.

Futurum primum, στήσων, στήσουσα, στῆσον.

VERBVM PASSIVVM.

INDICATIVI,

Præſens.

S. ἵσταμαι, ἵστασαι, ἵσταται.

D. ἱστάμεθον, ἵστασθον, ἵστασθον.

P. ἱστάμεθα, ἵστασθε, ἵστανται.

Imperfectum.

S. ἱστάμην, ἵστασο, ἵστατο.

D. ἱστάμεθον, ἵστασθον, ἱστάσθην.

P. ἱστάμεθα, ἵστασθε, ἵσταντο.

Perfectum, ἕσταμαι, ἕστασαι, ἕσταται.

Pluſquamperfectum, ἑστάμην, ἕστασο, ἕστατο.

Aoriſtus primus, ἐστάθην.

Futurum primum, σταθήσομαι.

Paulò pòſt futurum, ἑστάσομαι.

IMPERATIVI,

Præſens & imperfectum.

S. ἵστασο, ἱστάσθω.
D. ἵστασθον, ἱστάσθον.
P. ἵστασθε, ἱστάσθωσαν.
Perfectum & plusquamperfectum, ἕστασο, ἑστάσθω.
Aoristus primus, στάθητι, σταθήτω.

OPTATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. εἴθε ἱσταίμην, ἱσταῖο, ἱσταῖτο.
D. ἱσταίμεθον, ἱσταῖσθον, ἱσταίσθην.
P. ἱσταίμεθα, ἱσταῖσθε, ἱσταῖντο.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. εἴθε ἑσταίμην, ἑσταῖο, ἑσταῖτο.
D. ἑσταίμεθον, ἑσταῖσθον, ἑσταίσθην.
P. ἑσταίμεθα, ἑσταῖσθε, ἑσταῖντο.
Aoristus primus, σταθείην, σταθείης, σταθείη.
Futurum primum, σταθησοίμην.
Paulò pòst futurum, ἑστασοίμην.

CONIVNCTIVI,

Præsens & imperfectum.

S. ἐὰν ἱστῶμαι, ἱστᾷ, ἱστᾶται.
D. ἱστώμεθον, ἱστᾶσθον, ἱστᾶσθον.
P. ἱστώμεθα, ἱστᾶσθε, ἱστῶνται.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. ἐὰν ἑστῶμαι, ἑστᾷ, ἑστᾶται.
D. ἑστώμεθον, ἑστᾶσθον, ἑστᾶσθον.
P. ἑστώμεθα, ἑστᾶσθε, ἑστῶνται.
Aoristus primus, ἐὰν σταθῶ, σταθῇς, σταθῇ.

INFINITIVI,

Præsens & imperfectum, ἵστασθαι.
Perfectum & plusquamperfectum, ἑστάσθαι.
Aoristus primus, σταθῆναι.

Futu-

Futurum primum, σταθήσεσθαι.
Paulò pòst futurum, ἑστάσεσθαι.

PARTICIPII,

Præsens & imperfectum, ἱστάμενος, ἱσταμένη, ἱστάμενον.
Perfectum & plusquamperfectum, ἑσταμένος, ἑσταμένη, ἑσταμένον.
Aoristus primus, σταθεὶς, σταθεῖσα, σταθὲν.
Futurum primum, σταθησόμενος, ομένη, όμενον.
Paulò pòst futurum, ἑστασόμενος.

VERBVM MEDIVM.

I. Tria huius verbi tempora formare licet, aoristũ primum, futurum primum, aoristum secundũ.
II. Aoristus primus indicatiui sic habet; ἐστησάμην. Imperatiui, στῆσαι, στησάσθω. Optatiui, στησαίμην. Coniunctiui, στήσωμαι. Infinitiui, στήσασθαι. Participii, στησάμενος.
III. Futuri primi hęc sunt tempora, στήσομαι. Optatiui, στησοίμην. Infinitiui, στήσεσθαι. Participii, στησόμενος.

Aoristus secundus, Indicatiui.

S. ἐστάμην, ἔστασο, ἔστατο.
D. ἐστάμεθον, ἔστασθον, ἐστάσθην.
P. ἐστάμεθα, ἔστασθε, ἔσταντο.

Vix est vsitatũ hoc tempus, minimè verò extra indicatiuum, στάσο, σταίμην, στῶμαι, στάσθαι, στάμενος.

PARADIGMA TERTIÆ CONIVGATIONIS VERBORVM IN μι.

I. Continet hæc coniugatio verba in μι. facta à circumflexis in οω, futurum ωσω, præteritum κα, δόω, δίδωμι, do, δώσω, δέδωκα, dedi.

INDICATIVI,

Præsens.

S. δίδωμι, δίδως, δίδωσι, *do.*

D. δίδοτον, δίδοτον.

P. δίδομεν, δίδοτε, διδοῦσι, *Ionicè,* διδόασι.

Imperfectum.

S. ἐδίδων, ἐδίδως, ἐδίδω, *dabam.*

D. ἐδίδοτον, ἐδιδότην.

P. ἐδίδομεν, ἐδίδοτε, ἐδίδοσαν.

Perfectum, δέδωκα, δέδωκας, δέδωκε, *dedi.*

Plusquamperfectum, ἐδεδώκειν, *dederam.*

Aoristus primus, ἔδωκα, ἔδωκας, ἔδωκε, *dedi.*

Aoristus secundus.

S. ἔδων, ἔδως, ἔδω, *dedi.*

D. ἔδοτον, ἐδότην.

P. ἔδομεν, ἔδοτε, ἔδοσαν.

Futurum primum. δώσω, δώσεις, *dabo.*

IMPERATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. δίδοθι, διδότω, *da.*

D. δίδοτον, διδότων.

P. δίδοτε, διδότωσαν.

Præteritum perfectum, δέδωκε, δεδωκέτω, *dederis.*

Aoristus secundus.

S. δὸς, δότω, *da.*

D. δότον, δότων.

P. δότε, δότωσαν.

OPTATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. εἴθε διδοίην, διδοίης, διδοίη, *vtinam darem.*

D. διδοίητον, διδοιήτην.

P. διδοίημεν, διδοίητε, διδοίησαν. *(vel dedissem.*

Perfectum & plusquamperf. δεδώκοιμι, *vtinam dederim*

Aori-

Aoristus primus, δώκαιμι.

Aoristus secundus.

S. εἴθε δοίην, δοίης, δοίη, *vtinam dederim.*

D. δοίητην, δοιήτην.

P. δοίημεν, δοίητε, δοίησαν.

Atticè, δῴην, δῴης, δῴη.

Futurum primum, δώσοιμι, *vtinam dem.*

SVBIVNCTIVI,

Præsens & imperfectum.

S. ἐὰν διδῶ, διδῷς, διδῷ.

D. διδῶτον, διδῶτον.

P. διδῶμεν, διδῶτε, διδῶσι.

Perfectum, & plusquamperfectum, δεδώκω, δεδώκῃς, *si dederim vel dedissem.*

Aoristus primus, ἐὰν δώκω.

Aoristus secundus.

S. ἐὰν δῶ, δῷς, δῷ, *si dedero.*

D. δῶτον, δῶτον.

P. δῶμεν, δῶτε, δῶσι.

INFINITIVI,

Præsens & imperfectum, διδόναι, *dare.*

Perfectum & plusquamperfectum, δεδωκέναι, *dedisse.*

Aoristus primus, δῶκαι.

Aoristus secundus, δοῦναι.

Futurum primum, δώσειν, *daturum.*

PARTICIPII,

Præsens & imperfectum.

ὁ διδοὺς, διδόντος, *qui dat vel dabat.*

ἡ διδοῦσα, διδούσης, τὸ διδὸν, διδόντος.

Perfectum & plusquamperfectum, δεδωκώς, *qui dedit.*

Aoristus primus, δώκας, &c.

Futurum primum, δώσων, δώσουσα, δῶσον.

Aoristus secundus.

ὁ δοὺς, δόντος, *qui dedit.*

ἡ δοῦσα, δούσης, τὸ δὸν, δόντος.

VERBVM PASSIVVM.

INDICATIVI,

Præsens.

S. δίδομαι, δίδοσαι, δίδοται, *tribuor.*

D. διδόμεθον, δίδοσθον, δίδοσθον.

P. διδόμεθα, δίδοσθε, δίδονται.

Imperfectum.

S. ἐδιδόμην, ἐδίδοσο, ἐδίδοτο, *dabar.*

D. ἐδιδόμεθον, ἐδίδοσθον, ἐδιδόσθην.

P. ἐδιδόμεθα, ἐδίδοσθε, ἐδίδοντο.

Perfectum.

δέδομαι, δέδοσαι, δέδοται, *datus sum.*

Plusquamperfectum, ἐδεδόμην, *datus eram.*

Aoristus primus, ἐδόθην, *datus sum.*

Futurum primum, δοθήσομαι, *dabor.*

Paulò pòst futurum, δεδόσομαι, *mox dabor.*

IMPERATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. δίδοσο, διδόσθω, *dare.*

D. δίδοσθον, διδόσθων.

P. δίδοσθε, διδόσθωσαν.

Perfectum & plusquamperfectum.

S. δέδοσο, δεδόσθω, *datus sis vel fueris.*

D. δέδοσθον, δεδόσθων.

P. δέδοσθε, δεδόσθωσαν.

Aoristus primus,, δόθητι, δοθήτω, *dare vel dator.*

OPTATIVI,

Præ-

Præsens & imperfectum.

S. εἴθε διδοίμην, διδοῖο, διδοῖτο, *vtinam darer.*

D. διδοίμεθον, διδοῖσθον, διδοίσθην.

P. διδοίμεθα, διδοῖσθε, διδοῖντο.

Perfectum & plusquamperfectum, δεδοίμην, δεδοῖο, *vtinam datus fuerim vel fuissem.*

Aoristus primus, εἴθε δοθείην, δοθείης, *vtinam datus fuerim.*

Futurum primum, εἴθε δοθησοίμην, δοθήσοιο, δοθήσοιτο, *vtinam darer.*

Paulò pòst futurum, εἴθε δεδοσοίμην, δεδόσοιο, δεδόσοιτο, *vtinam mox darer.*

SVBIVNCTIVI,

Præsens & imperfectum.

S. ἐὰν διδῶμαι, διδῷ, διδῶται, *si darer.*

D. διδώμεθον, διδῶσθον, διδῶσθον.

P. διδώμεθα, διδῶσθε, διδῶνται.

Perfectum & plusquamperfectum, δεδῶμαι, δεδῷ, δεδῶται, *si datus fuerim vel fuissem.*

Aoristus primus, ἐὰν δοθῶ, ῇς, ῇ, *si datus fuero.*

INFINITIVI,

Præsens & imperfectum, δίδοσθαι, *dari.*

Perfectum & plusquamperfectum, δεδόσθαι, *datũ esse.*

Aoristus primus, δοθῆναι, *datum esse.*

Futurum primum, δοθήσεσθαι, *datum iri.*

Paulò pòst futurum, δεδόσεσθαι, *mox datum iri.*

PARTICIPII,

Præsens & imperfectum, ὁ διδόμενος, ἡ διδομένη, τὸ διδόμενον, *qui datur vel dabatur.*

Perfectum & plusquamperfectum, δεδομένος, δεδομένη, δεδομένον, *datus.*

Aoristus primus, ὁ δοθείς, ἡ δοθεῖσα, τὸ δοθέν, *idem.*

Futurum primum, δοθησόμενος, δοθησομένη, δοθησόμενον, *dandus.*

Paulò pòst futurũ, δεδοσόμενος, *mox dandus.*

VERBI MEDII

Aoristus primus, ἐδωκάμην, parum vsitatus. Aoristus verò secundus sic inflectitur.

INDICATIVVS.

S. ἐδόμην, ἔδοσο, ἔδοτο, *dedi.*

D. ἐδόμεθον, ἔδοσθον, ἐδόσθην.

P. ἐδόμεθα, ἔδοσθε, ἔδοντο.

IMPERATIVVS.

S. δόσο, δόσθω, *dederis.*

D. δόσθον, δόσθων.

P. δόσθε, δόσθωσαν.

OPTATIVVS.

S. εἴθε δοίμην, δοῖο, δοῖτο, *vtinam dederim.*

D. δοίμεθον, δοῖσθον, δοίσθην.

P. δοίμεθα, δοῖσθε, δοῖντο.

SVBIVNCTIVVS.

S. ἐὰν δῶμαι, δῷ, δῶται, *si dedero.*

D. δώμεθον, δῶσθον, δῶσθον.

P. δώμεθα, δῶσθε, δῶνται.

Infinitiuus, δόσθαι, *dedisse.*

PARTICIPIVM.

ὁ δόμενος, ἡ δομένη, τὸ δόμενον, *qui dedit.*

Futurum primum, per omnes modos, δώσομαι, *dabo*, δωσοίμην, δώσεσθαι, δωσόμενος.

PARADIGMA QVARTÆ CONIVGATIONIS VERBORVM in μι.

Continet hæc coniugatio verba in μι, facta à verbis in υω: δεικνύω, δείκνυμι.

VERBI ACTIVI,

INDICATIVI,

Præsens.

S δείκνυμι, δείκνυς, δείκνυσι, *ostendo.*

D. δείκνυτον, δείκνυτον.

P. δείκνυμεν, δείκνυτε, δεικνῦσι.

Imperfectum.

S. ἐδείκνυν, ἐδείκνυς, ἐδείκνυ, *ostendebam.*

D. ἐδείκνυτον, ἐδεικνύτην.

P. ἐδείκνυμεν, ἐδείκνυτε, ἐδείκνυσαν.

IMPERATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. δείκνυθι, δεικνύτω, *ostende.*

D. δείκνυτον, δεικνύτων.

P. δείκνυτε, δεικνύτωσαν.

INFINITIVI,

Præsens & imperfectum, δεικνύναι, *ostendere.*

PARTICIPII,

Præsens & imperfectum.

ὁ δεικνὺς, τοῦ δεικνύντος, *ostendens.*

ἡ δεικνῦσα, τῆς δεικνύσης, τὸ δεικνὺν, τοῦ δεικνύντος.

VERBVM PASSIVVM.

INDICATIVI,

Præsens.

S δείκνυμαι, δείκνυσαι, δείκνυται, *ostendor.*

D. δεικνύμεθον, δείκνυσθον, δείκνυσθον.

P. δεικνύμεθα, δείκνυσθε, δείκνυνται.

Imperfectum.

S. ἐδεικνύμην, ἐδείκνυσο, ἐδείκνυτο, *ostendebar.*

D. ἐδει-

D. ἐδεικνύμεθον, ἐδείκνυσθον, ἐδεικνύσθην.
P. ἐδεικνύμεθα, ἐδείκνυσθε, ἐδείκνυντο.

IMPERATIVI,

Præsens & imperfectum.

S. δείκνυσο, δεικνύσθω, *ostendere.*
D. δείκνυσθον, δεικνύσθων.
P. δείκνυσθε, δεικνύσθωσαν.

INFINITIVI,

Præsens & imperfectum, δείκνυσθαι, *ostendi.*

PARTICIPII,

Præsens & imperfectum, ὁ δεικνύμενος, ἡ δεικνυμένη, τὸ δεικνύμενον, *qui ostenditur, vel ostendebatur.*

CAPUT XI.

DE ADVERBIO, CONIUNCTIONE ET PRÆPOSITIONE.

Adverbiorum tot sunt species & significationes, quot apud Latinos; imò plures, cũ Græci interiectiones aduerbiis annumerent. φεῦ, *heu,* ἰὼ, *io,* εὖγε, *euge:* quod Latini non faciunt. Facilè autem ex significatione colliget quis, quò nam aduerbium, quod occurrit, referendum sit, vtrum videlicet ad temporis aduerbia, vt νῦν, *nunc:* τότε, *tunc:* χθὲς, *heri:* σήμερον, *hodie:* αὔριον, *cras:* μεταύριον, *perendie:* an qualitatis: vt εὖ, *bene:* καλῶς, *pulchrè:* ὀρθῶς, *rectè:* σοφῶς, *sapienter:* δικαίως, *iustè:* ἀληθῶς, *verè:* an quantitatis: vt δὶς, *bis:* τρὶς, *ter:* τετράκις, *quater:* πεντάκις, *quinquies:* πολλάκις, *sæpe:* an loci, vt ἐνταῦθα, *hic:* δεῦρο, *huc:* ἐκεῖθεν, *illinc:* & sic de cæteris. Itaque operæpretium non est longos aduerbiorum catalogos pueris ediscendos proponere.

Con-

Coniunctionum apud Græcos tot sunt genera, quot apud Latinos, quod iuuentuti hoc loco indicare sufficiet.

Præpositiones enumerantur in vniuersum octodecim: Sex monosyllabæ, ἐν, εἰς, vel ἐς, ἐκ, vel ἐξ, πρὸ, πρὸς, σύν.

Duodecim dissyllabæ, ἀνὰ, κατὰ, διὰ, μετὰ, παρὰ, ἀντὶ, ἐπὶ, ἀμφὶ, περὶ, ἀπὸ, ὑπὸ, ὑπὲρ.

Caput XII.

CONTINENS CATECHESIN CHRISTIANAM, ET HYMNOS quosdam, cum Catone Græcolatino.

ΕΥ'ΧΗ' ΚΥΡΙΑΚΉ.

Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου.

Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου.

Γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

Τὸν ἄρτον ἡμῶν, τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον.

Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν.

Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν.

Ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ, Ἀμήν.

ORATIO DOMINICA.

Pater noster qui es in cælis.

Sanctificetur nomen tuũ.

Adueniat regnum tuum.

Fiat voluntas tua, sicut in cælo & in terra.

Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.

Et dimitte nobis debita nostra: sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.

Et ne nos inducas in tentationem.

Sed libera nos à malo, Amẽ.

ΑΣΠΑΣΜΟΣ τοῦ ΑΓΓΕΛου πρὸς τὴν ἁγιωτάτην παρθένον.

Χαῖρε Μαρία κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ, εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου Ἰησοῦς.

Ἁγία Μαρία μῆτερ τοῦ Θεοῦ, προσεύχου ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτωλῶν, νῦν καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ θανάτου ἡμῶν, Ἀμήν.

ΣΥΜΒΟΛΟΝ τῶν ΑΓΙΩΝ Ἀποστόλων.

Πιστεύω εἰς θεὸν πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς.

Καὶ εἰς Ἰησοῦν Χριστὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἕνα μόνον Κύριον ἡμῶν.

Συλληφθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου, γεννηθέντα ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου.

Παθόντα ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, σταυρωθέντα, θανόντα καὶ ταφέντα.

Κατελθόντα εἰς ᾅδην, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν.

Ἀνελθόντα εἰς οὐρανοὺς, καθεζόμενον ἐν δεξιᾷ θεοῦ τοῦ πατρὸς παντοκράτορος.

Ὅθεν μέλλει ἔρχεσθαι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς.

SALVTATIO ANGELIca ad sanctissimã Virginem.

AVE Maria gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui Iesus.

Sancta Maria mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc & in hora mortis nostræ, Amen.

SYMBOLVM SANCTOrum Apostolorum.

CRedo in Deum patrem omnipotentem, factorem cœli & terræ.

Et in Iesum Christum filium eius vnicum Dominũ nostrum.

Qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine.

Passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus & sepultus.

Descendit ad inferos, tertia die resurrexit à mortuis.

Ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei patris omnipotentis.

Inde venturus est iudicare viuos & mortuos.

Πιστεύω εἰς πνεῦμα ἅγιον.
Ἁγίαν ἐκκλησίαν καθολικήν, ἁγίων κοινωνίαν.
Ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.
Σαρκὸς ἀνάστασιν.
Καὶ ζωὴν αἰώνιον, Ἀμήν.

Credo in Spiritū Sanctū.
Sanctā Ecclesiā Catholicam, Sanctorū cōmunionē.
Remissionem peccatorum.
Carnis resurrectionem.
Et vitam æternam, Amen.

ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ. ΔΕΚΑ ἐντολαὶ Θεοῦ.

Ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. Οὐ ποιήσεις ἑαυτῷ τὸ γλυπτόν, οὐ προσκυνήσεις αὐτῷ.

Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ, οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ κύριος τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ.

Μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν Σαββάτων ἁγιάζειν αὐτήν.

Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα γένῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι.

Οὐ φονεύσεις.

Οὐ μοιχεύσεις.

Οὐ κλέψεις.

Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ.

Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου.

Οὐκ ἐπιθυμήσεις οἰκίαν,

DECALOGVS. DECEM præcepta Dei.

I. Ego sū Dominus Deus tuus, non habebis Deos alienos coram me. Non facies tibi sculptile, vt adores illud.

II. Non assumes nomen Domini Dei tui in vanū, nec enim insontē habebit Dominus eum, qui assumpserit nomen Domini Dei sui frustra.

III. Memento vt diem Sabbati sanctifices.

IV. Honora patrē tuum, & matrem tuā, vt sis longæuus super terram, quam Dominus Deus tuus dabit tibi.

V. Non occides.

VI. Non mœchaberis.

VII. Non furtum facies.

VIII. Nō loqueris cōtra proximū tuū falsū testimoniū.

IX. Non concupisces vxorem proximi tui.

X. Non concupisces domum,

οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὔτε τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοὸς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔτε ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστί.	*non agrum eius, non seruũ eius, non ancillam eius, non bouem eius, non asinum eius, non vniuersa quæ illius sunt.*
ΑΣΜΑ ΤΗΣ ΑΓΙΩΤΑΤΗΣ θεοτόκου.	CANTICVM SANCTISSIMÆ Deiparæ.
Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον.	*Magnificat anima mea Dominum.*
Καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου.	*Et exultauit spiritus meus, in Deo salutari meo.*
Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ, ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.	*Quia respexit humilitatẽ ancillæ suæ: Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.*
Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ.	*Quia fecit mihi magna qui potens est, & sanctum nomen eius.*
Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν, τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.	*Et misericordia eius à progenie in progenies, timentibus eum.*
Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν.	*Fecit potentiam in brachio suo, dispersit superbos mente cordis sui.*
Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς.	*Deposuit potentes de sede, & exaltauit humiles.*
Πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.	*Esurientes impleuit bonis, & diuites dimisit inanes.*
Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους.	*Suscepit Israël puerũ suũ, recordatus misericordiæ suæ*
Καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς	*Sicut locutus est ad patres*

πατέ-

πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα.

ΑΣΜΑ τοῦ ΣΙΜΕΩΝΟΣ.

Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου δέσποτα κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ.

Ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου.

Ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν.

Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.

ΑΣΜΑ τοῦ ΖΑΧΑΡΙΟΥ.

Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς, τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ.

Καὶ ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν, ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ.

Καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ.

Σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς.

Ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ.

nostros, Abraham & semini eius in secula.

CANTICVM SIMEONIS.

Nunc dimittis seruum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace.

Quia viderunt oculi mei, salutare tuum.

Quod parasti ante faciem omnium populorum.

Lumen ad reuelationem gentium, & gloriam plebis tuæ Israël.

CANTICŪ ZACHARIÆ.

Benedictus Dominus Deus Israël, quia visitauit & fecit redemptionem plebis suæ.

Et erexit cornu salutis nobis, in domo David pueri sui.

Sicut locutus est per os Sanctorum, qui à seculo sunt Prophetarum eius.

Salutem ex inimicis nostris, & de manu omnium qui oderunt nos.

Ad faciendū misericordiā cū patrib. nostris: & memorari testamēti sui sancti.

Ὅρκον ὃν ὤμοσε πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν.

Iusiurandū quod iurauit ad Abraam, patrem nostrū, daturum se nobis.

Ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας, λατρεύειν αὐτῷ.

Vt sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati seruiamus illi.

Ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

In sanctitate & iustitia coram ipso, omnibus diebus nostris.

Καὶ σὺ παιδίον προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ, προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου κυρίου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ.

Et tu puer, Propheta altissimi vocaberis, praeibis enim ante faciem Domini parare vias eius.

Τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

Ad dandā scientiā salutis plebi eius, in remissionem peccatorum eorum.

Διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς, ἀνατολὴ ἐξ ὕψους.

Per viscera misericordiae Dei nostri, in quibus visitauit nos oriens ex alto.

Ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, τοῦ καθευθύναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

Illuminare his, qui in tenebris & in vmbra mortis sedent, ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

ΥΜΝΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΓΙΩΤΑΤΗΝ παρθένον Μαρίαν.

HYMNVS AD SANctiss. Virginem Mariam.

Χαῖρε δέσποινα, μῆτερ ἐλέους, ζωὴ, γλυκύτης, καὶ ἐλπὶς ἡμῶν χαῖρε. πρὸς σὲ βοῶμεν ἐξόρισοι παῖδες τῆς Εὔας, πρὸς σὲ ἀτενίζομεν στενάζοντες καὶ θρηνοῦντες, ἐν τῇδε τῇ τοῦ κλαυθμῶνος κοιλάδι.

Salue regina, mater misericordiae, vita, dulcedo, & spes nostra salue. Ad te clamamus exules filii Euae, ad te suspiramus gementes & flentes in hac lachrymarum valle.

Ἄγε

Ἄγε δὴ συνήγορε ἡμῶν, εὐσπλάγχνους σοῦ ὀφθαλμοὺς ἐφ᾽ ἡμᾶς ἐπίστρεψον, καὶ Ἰησοῦν τὸν εὐλογημένον καρπὸν τῆς κοιλίαν σου μετὰ τὴν ὑπερορίαν ταύτην ἡμῖν ἀνάδειξον, ὦ ἐπιεικής, ὦ εὔσπλαγχνε, ὦ ἡδεῖα παρθένε Μαρία.

Eia ergo aduocata nostra illos tuos misericordes oculos ad nos conuerte, & Iesum benedictum fructum ventris tui nobis post hoc exilium ostende. O clemens, ô pia, ô dulcis virgo Maria.

Ἄλλος.

Χαῖρε πόντου ἀστὴρ,
Θεοῦ μῆτερ ἱερὰ,
Καὶ ἀεὶ παρθένε,
Μάκαρ πόλου πύλη.
Σχοῦσα κεῖνο χαῖρε,
Γαβριῆλος χείλει,
Δὸς ἡμῖν εἰρήνην.
Τρέπουσ᾽ Εὔας κλῆσιν.
Λῦε δέσμ᾽ ἐνόχοις.
Φῶς τυφλοῖσι πέμπε,
Κακὰ ἡμῶν εἶργε.
Χρηστὰ πάντα αἴτει.
Δεῖξόν σε μητέρα,
Λιτὰς πρός σου λάβῃ.
Ὑπὲρ ἡμῶν υἱὸς
Ὃ τλὰς σὸς καλεῖσθαι.
Κόρη ἐξαίρετε,
Ἐν πάσαις πρᾳεῖα,
Ἡμᾶς ἀνεγκλήτους,
Πρᾴους ποίει κἀγνούς.
Βίον καθάρισον,
Τρίβον ἀσφάλισον,

Alius.

AVE maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Fœlix cœli porta.
Sumens illud Aue
Gabrielis ore,
Funda nos in pace,
Mutans nomen Euæ,
. Solue vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.
Monstra te esse matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus
Tulit esse tuus.
Virgo singularis,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solutos,
Mites fac & castos.
Vitam præsta puram,
Iter para tutum,

Ὡς ἰδόντες Ἰησοῦν,
Ἀεὶ συνησθῶμεν.
Δόξα Θεῷ πατρὶ,
Καὶ υἱῷ τὸ κῦδος
Πνεύματι ἁγίῳ
Τρισὶ μία τιμὴ, Ἀμήν.

Vt videntes Iesum
Semper collætemur.
Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spiritui sancto
Tribus honor vnus, Amen.

Ἑπτὰ μυστήρια τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας.

Septem Sacramenta Catholicæ Ecclesiæ.

Βαπτισμὸς, σφραγισμὸς, εὐχαριστία, μετάνοια, τελευταία χρῖσις, χειροτονία, συζυγία.

Baptismus, Confirmatio, Eucharistia, Pœnitẽtia, Extrema vnctio, Ordo, Matrimonium.

ΑΡΕΤΑΙ ΘΕΟΛΟγικαὶ

VIRTVTES THEologicæ.

Πίστις, ἐλπὶς, καὶ ἀγάπη.

Fides, spes, & charitas.

ΑΡΕΤΑΙ ΠΡΩτεύουσαι.

VIRTVTES CARDInales.

Φρόνησις, σωφροσύνη, δικαιοσύνη, καὶ ἀνδρεία.

Prudentia, temperantia, iustitia, & fortitudo.

ΔΩΡΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ πνεύματος.

DONA SPIRITVS sancti.

Σοφία, σύνεσις, βουλὴ, ἰσχὺς, γνῶσις, εὐσέβεια, καὶ φόβος τοῦ κυρίου.

Sapientia, intellectus, consilium, fortitudo, scientia, pietas, & timor Domini.

ΚΑΡΠΟΙ ΤΟΥ ΠΝΕΥματος ἁγίου.

FRVCTVS SPIRITVS sancti.

Ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, ὑπομονὴ, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, μακροθυμία, πρᾳότης, πίστις, ἐπιείκεια, ἐγκράτεια, ἁγνεία.

Charitas gaudium, pax, patientia, benignitas, bonitas, lõganimitas, mansuetudo, fides, modestia, continentia, castitas.

ΕΝΤΟΛΑΙ ΤΗΣ ἀγάπης.

PRÆCEPTA CHARItatis.

Ἀγαπήσεις τὸν κύριον τὸν θεόν σου, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου.

Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua.

Ἀγα-

Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.

ΕΝΤΟΛΑΙ ΤΗΣ ἐκκλησίας.

Τεταγμένας ἑορτὰς τὰς τῆς ἐκκλησίας τῷ ἀπέχεσθαι τῶν ἔργων λατρευτῶν ἄγειν.

Τὴν ἁγίαν λειτουργίαν ταῖς ἑορταῖς εὐλαβῶς ἀκούειν.

Τῇ τεσσαρακοστῇ, τοῖς τοῦ ἔτους χρόνοις τέσσαρσι, καὶ τοῖς προεορτίοις κατὰ τὸ τῆς ἐκκλησίας ἔθος νηστεύειν, καὶ τῇ ἕκτῃ καὶ Σαββάτῳ τῶν κρεῶν ἀπέχειν.

Τὰς ἁμαρτίας τῷ ἱερεῖ ἐγκριθέντι ἐξομολογεῖσθαι, καὶ τὴν παναγίαν εὐχαριστίαν περὶ τὴν τοῦ πάσχα ἑορτὴν λαμβάνειν, καὶ τόδε τοὐλάχιστον ἅπαξ ἐν ἔτει.

Ταῖς ἡμέραις ταῖς ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας ἀπηγορευμέναις τοὺς γάμους μὴ συντελέσαι.

ΕΡΓΑ ΕΛΕΟΥΣ ΤΑ πνευματικά.

Διδάσκειν ἀγνοοῦντα.
Ἐλέγχειν ἁμαρτάνοντα.
Συμβουλεύειν ἀποροῦντι.
Παρακαλεῖν ταλαιπωροῦντα.
Καρτερεῖν τὰς ἀδικίας.
Συγγινώσκειν τὸ παράπτωμα.
Προσεύχεσθαι ὑπὲρ τῶν ζώντων, θανόντων καὶ διωκόντων.

ΣΩΜΑΤΙΚΑ.

Σιτίζειν πεινῶντα.
Ποτίζειν διψῶντα.
Συνάγειν ξένον.
Περιβάλλειν γυμνόν.
Ἐπισκέπτεσθαι ἀσθενῆ.

Diliges proximum tuum sicut teipsum.

PRÆCEPTA ECCLESIÆ.

Statutos Ecclesiæ festos dies ab operibus seruilibus abstinēdo celebrare.

Sacrum Missæ officium diebus festis reuerenter audire.

Quadragesima, quatuor anni temporibus, & Vigiliis secundum morem Ecclesiæ ieiunare, & feria sexta ac Sabbato à carnibus abstinere.

Peccata sacerdoti approbato confiteri & sacrosanctam Eucharistiam circa festum pascha sumere, idq; saltem semel in anno.

Diebus ab Ecclesia interdictis nuptias non celebrare.

OPERA MISERICORDIÆ spiritualia.

Docere ignorantem.
Corrigere peccantem.
Consiliis iuuare indigentem.
Consolari afflictum.
Ferre patienter iniurias.
Remittere offensam.
Orare pro viuis, defunctis, & pro persequentibus.

CORPORALIA.

Pascere esurientem.
Potare sitientem.
Colligere hospitem
Operire nudum.
Visitare infirmum.

Ἐλθεῖν πρὸς τοὺς ἐν φυλακῇ, καὶ λυτροῦν τοὺς αἰχμαλώτους.

Ire ad eos, qui sunt in carcere, & captiuos redimere.

Θάπτειν θανόντα.

Sepelire mortuum.

ΜΑΚΑΡΙΣΜΟΙ.

BEATITVDINES.

Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cœlorum.

Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.

Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur.

Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν.

Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram.

Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.

Beati qui esuriunt & sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur.

Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.

Beati misericordes, quoniã ipsi misericordiam consequentur.

Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται.

Beati mundo corde, quoniã ipsi Deum videbunt.

Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται.

Beati pacifici, quoniam ipsi filii Dei vocabuntur.

Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Beati qui persecutionem patiũtur propter iustitiam, quoniam ipsorũ est regnũ cœlorũ.

ΠΕΝΤΕ ΑΙΣΘΗΣΕΙΣ τοῦ σώματος.

QVINQVE SENSVS corporis.

Ὄψις, ἀκοή, ὄσφρησις, γεῦσις, ἁφή.

Visus, Auditus, Odoratus, Gustus, Tactus.

ΕΠΤΑ ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΑ θανάσιμα.

SEPTEM PECCATA mortalia.

Ὑπερηφανία, πλεονεξία, ἀσέλγεια, φθόνος, γαστριμαργία, ὀργή, ἀκηδία.

Superbia, Auaritia, Luxuria, Inuidia, Gula, Ira, Acidia.

ΤΕΣΣΑΡΑ ΕΣΧΑΤΑ ἀξιομνημόνευτα.

QVATVOR NOVISSIMA memoranda.

Θάνατος, κρίσις τελευταία, ᾅδης, καὶ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Mors, iudicium extremum, infernus, & regnum cœlorum.

ΕΥΧΗ

Τοῦ ἐν ἁγίοις Θωμᾶ Ἀκουϊναίου πρὸ τοῦ διατρίβειν περὶ βιβλία.

Ὦ δημιουργὲ ἀπόρρητε, κύριε ἐμοῦ καὶ θεὸς ἐμοῦ, ὁ ἐκ τῶν θησαυρῶν τῆς σοφίας σου τοὺς ἐννέα τῶν ἀγγέλων χοροὺς κτισάμενος, καὶ αὐτοὺς ὑπεράνω τοῦ οὐρανοῦ τοῦ ἐμπυρίου θαυμαστῇ τάξει καταστησάμενος, καὶ τὰ τοῦ ὅλου μέρη κομψοτάτως διελόμενος, σύ, φημι, ὁ ἀληθὴς πηγὴ τοῦ φωτὸς καὶ σοφίας, καὶ ἀνυπέρβλητος ἀρχὴ ἐπονομασθεὶς, καταξίωσον ἐμβαλεῖν τῷ σκότει τῆς διανοίας ἐμοῦ ἀκτῖνα τῆς σῆς λαμπρότητος, διπλοῦν σκότος ἐμοῦ ἀφελόμενον, τὴν ἁμαρτίαν δηλονότι, καὶ ἄγνοιαν, ἐν ᾗ ἐγεννήθην. σὺ ὁ τὰς τῶν νηπίων γλώσσας εὐλάλους κατασκευάζων, τὴν γλῶσσαν ἐμοῦ παίδευσον, καὶ ἐν χείλεσί μου τὴν χάριν τῆς εὐλογίας τῆς σῆς ἔγχεε. δὸς ἐμοὶ πρὸς τὸ διανοεῖν, ὀξυδέρκειαν· πρὸς τὸ διατηρεῖν, εὐφυΐαν· πρὸς τὸ ἐξηγήσασθαι ἀγχίνοιαν καὶ πρὸς τὸ μανθάνειν εὐπορίαν, καὶ πρὸς τὸ λαλεῖν χάριν ἄφθονον. τὴν εἴσοδον φύλαττε, τὴν πρόοδον εὔθυνε, καὶ τὴν ἔξοδον συμπλήρωσον, διὰ τοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

ORATIO

S. Thomæ Aquinatis ante ſtudia litterarum.

Creator ineffabilis Domine meus, & Deus meus, qui de theſauris tuæ ſapientiæ nouem Angelorum choros condidiſti, & eos ſuper cœlum empyreum miro ordine collocaſti, atq; elegantiſsimè partes vniuerſi diſtribuiſti: Tu, inquam, qui verus fons luminis & ſapientiæ diceris, atq; ſuperemineus principium, infundere digneris ſuper intellectus mei tenebras, tuæ radium claritatis, duplices à me remouens tenebras, peccatum ſcilicet & ignorantiam, in qua natus ſum. Tu qui linguas infantium facis diſertas, linguam meam erudias, atq; in labiis meis gratiam tuæ benedictionis infundas. Da mihi intelligendi acumen, retinendi capacitatē, interpretandi ſubtilitatem, addiſcendi facilitatem, & loquendi gratiam copioſam: Ingreſſum inſtruas, progreſſum dirigas, egreſſum compleas, per Chriſtum Dominum noſtrum.

ΚΑΤΩΝΟΣ ΓΝΩΜΑΙ ΠΑΡΑΙΝΕΤΙΚΑΙ ΔΙΣΤΙΧΟΙ.

Προοίμιον.

Ἀναπολήσας ἐγὼ κατὰ νοῦν, ὡς πλεῖστοι δὴ τῶν ἀνθρώπων τῆς τῶν ἠθῶν ὁδοῦ παρατρέπονται, συλληπτέον τε εἶναι, καὶ γνώμην συνεισακτέον ᾠήθην δεῖν ταῖς σφῶν ὑπολήψεσιν, ἵν᾽ ὅτι μάλιστα σὺν εὐδοξίᾳ τε βιώσωμεν, καὶ τιμῆς ἐπιτύχοιεν. Δεῦρο τοίνυν σε φίλτατε υἱὲ διδάξω τρόπον τίνα τὰ τοῦ σου νοὸς ἤθη κοσμήσεις. Οὕτω δ᾽ οὖν ἀναλέγου τάσδε τὰς ἐμὰς ἐντολάς, ὥστε καὶ συνιέναι αὐτῶν. τὸ γάρ τοι ἀναγινώσκειν, καὶ μὴ γινώσκειν, καταγινώσκειν ἐστίν.

Καὶ δῆτα Θεῷ λάτρευε.

Γονέας ἀγάπα.

Τοὺς προσήκοντας τίμα.

CATONIS DISTICHA DE MORIBUS.

Procemium.

CVM animaduerterem, quàm plurimos homines grauiter errare in via morum, succurrendum & consulendum eorum opinioni fore existimaui, maximè vt gloriosè viuerent, & honorem contingerent. Nunc te fili clarissime docebo, quo pacto mores tui animi componas. Igitur praecepta mea ita legas, vt intelligas. Legere enim, & non intelligere, negligere est.

Itaque Deo supplica.

Parentes ama.

Cognatos cole.

Τὸν καθηγητὴν δέδιθι.	*Magistrum metue.*
Τὸ πιστευθέν σοι τήρει.	*Datum serua.*
Σαυτὸν τῷ βουλευτηρίῳ δεξιὸν πάρεχε.	*Foro tepara.*
Ἀγαθοῖς ὁμίλει.	*Cum bonis ambula.*
Μὴ πρότερον εἰς βουλὴν παρέλθῃς πρὶν ἂν κληθείης.	*Ad consilium ne accesseris, antequam voceris.*
Καθάρειος ἴσθι.	*Mundus esto.*
Ἀσμένως ἀσπάζου.	*Saluta libenter.*
Τῷ μείζονι ὑπεξίστασο.	*Maiori cede.*
* *	*Minori parce.*
Τὰ ὑπάρχοντα φρούρει.	*Rem tuam custodi.*
Τὴν αἰδῶ φύλαττε.	*Verecundiam serua.*
Τῇ ἀκριβείᾳ πρόσεχε.	*Diligentiam adhibe.*
Τὰς βίβλους διέρχου.	*Libros lege.*
Τῶν ἀνεγνωσμένων μέμνησο.	*Quod legeris memento.*
Τῆς οἰκίας ἐπιμελοῦ.	*Familiam cura.*
Ἤπιος ἔσο.	*Blandus esto.*
Μὴ ὀργίζου ἀναιτίως.	*Irasci abre noli.*
Μηδένα κατακρίνῃς.	*Neminem irriseris.*
Δυσπραγοῦντα μὴ χλευάσῃς	*Miserum ne irriseris.*
Δάνειον πάρεχε	*Mutuum dato.*
Σκόπει δ᾽ οὖν τίνι παρέχεις.	*Cui des, videto.*
Εἰς δίκην προσκληθεὶς πάρειθι.	*Iudicio adesto*
Σπανιάκις συμποσίαζε.	*Conuiuare raro.*
Τὸ ἀποχρεῶν κάθευδε.	*Quod satis est, dormi.*

Ορκου

Ὅρκον τήρει.	*Iusiurandum serua.*
Οἴνῳ σεαυτὸν κεράννυε.	*Vino te tempera.*
Μάχου ὑπὲρ πατρίδος.	*Pugna pro patria.*
Μηδὲν προπετέστερον πίστευε.	*Nil temerè credideris.*
Ἀσφαλῶς βουλεύου.	*Tuto consule.*
Ἑταίρας φεῦγε.	*Meretricem fuge.*
Γράμματα μελετᾶν θέλε.	*Literas disce.*
Μὴ ψεύδεσθαι βούλου.	*Nil mentiri debes.*
Τοὺς ἀγαθοὺς ἀγαθὸν ποίει.	*Bonis benefacito.*
Κακολογίας ἀφίστασο.	*Maledicus ne esto.*
Τὴν ὑπόνοιαν ἔπεχε.	*Existimationem retine.*
Τὰ δίκαια κρίνε.	*AEquum iudica.*
Τοὺς τεκόντας ὑπομονῇ νίκα.	*Parentes patientia vince.*
Εὐποιΐας, ἧς ἔτυχες, μνημονεύειν.	*Beneficij accepti memor esto.*
Τῷ πραιτωρίῳ ἐμφιλοχώρει.	*Ad prætorium stato.*
Σύμβουλος ἴσθι.	*Consultus esto.*
Ἀρετῇ χρῶ.	*Vtere virtute.*
Τὴν ὀργιλότητα κίρνα.	*Iracundiam tempera.*
Σφαίραις ἄθυρε.	*Trocho lude.*
Κύβων ἀπέχου.	*Aleas fuge.*
Μηδὲν τῇ τῆς ἰσχύος κρίσει διαπράξῃ.	*Nihil ex arbitrio virium feceris.*
Τὸν ἐλάττω μὴ ἀποσκυβαλίσῃς.	*Minorem te non contempseris.*
Ἀλλοτρίων μὴ ἐπιθύμει.	*Aliena concupiscere noli.*

Τὴν

Τὴν σύνοικον στέργε.	*Coniugem ama.*
Τὰ φίλτατα παίδευε.	*Liberos erudi.*
Φέρε νόμον, ὃν αὐτὸς ἄλλοις ἐπέθηκας.	*Patere legem, quam ipſe tuleris.*
Βραχέα ἐν συμποσίῳ λάλει.	*Pauca in conuiuio loquere.*
Ὃ δίκαιον, ποίει.	*Illud ſtude quod iuſtum eſt.*
Ἀσπασίως φιλίαν φέρε.	*Amorem libenter ferto.*

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

I.

Εἰ ὁ Θεὸς νόμος ἐστ', ὡς τῶν λογίων πυθόμεθα,
Καὶ καθαρῷ νοῒ τόνδε σέβου περιώσια πάντων.

II.

Αγρύπνει τὸ πλέον, μὴ δ' ὕπνοις ἔκδοτος ἔσο,
Μακρὸν γὰρ τ' ἀνάπαυμα τροφὴν παθέεσσι χορηγεῖ.

III.

Πρωτίστην ἀρετῶν οἴμαι, τὸ γλῶσσαν ἐπίσχειν.
Εγγύθι δ' ὄντα Θεοῦ τὸν σὺν λόγῳ εἰδότα σιγᾷν.

IV.

Μὴ ἀντιμάχου σαυτῷ μὴ σαυτῷ ἐναντίος εἴης.
Ος γὰρ ἑαυτῷ μὴ συμφωνεῖ, πῶς ἑτέροισιν;

V.

Ην μερόπων ἐπίδῃς βίον, ἢ δὲ καὶ ἤθεα τῶνδε,
Οὐδέν' ἀναίτιον εἴσῃ, κ' ἂν μέμφοιντό περ ἄλλους.

VI.

Εἰ βλαβερὸν κατέχῃς τι, καὶ εἰ φίλον ἔπλετο, ῥίψον.
Δεῖ γὰρ προκρίνειν τόγε συμφέρον ἐσθ' ὅτε πλούτου.

VII.

Εμβριθὴς ἔσο καὶ πραΰς, ὥσγε τὰ πράγματ' ἀπαιτεῖ.
Πρὸς γὰρ τοὺς καιροὺς ὁ σοφὸς μεταβάλλετ' ἀμέμπτως.

VIII.

Μεμφομένης ἀλόχου δούλους προπετῶς μὴ ἀκούσῃς.
Πολλάκι γὰρ τὸ πόσις φιλέει, στυγέει παράκοιτις.

IX.

Εἰ σὺ παραινεῖς μέν τινι, κεῖνος δ' οὐκ ἐπακούει,
Καὶ μὴν ἂν εἰ τὰ μάλιστα φιλῇς, μὴ ἀφίστασο τοὔργου.

X.

Μὴ αὐθίστασο, μὴ δ' ἐρίδαινε λάλοις ἀδολέσχαις.
Ὅττι λόγος δέδοται πᾶσι, ξυνέσις δ' ὀλιγίστοις.

XI.

Ως ἑτέρους φίλει, ὧ καὶ σαυτῷ φίλτατος εἶναι.
Ως καλοῖς καλὸς ἴσθ', ὡς μὴ βλαβερόν τί σοι ἥξειν.

LIBER PRIMVS.

I.

SI Deus est animus, nobis vt carmina dicunt,
Hic tibi præcipuè sit pura mente colendus.

II.

Plus vigila semper, nec somno deditus esto,
Nam diuturna quies, vitiis alimenta ministrat.

III.

Virtutem primam esse puta, compescere linguam:
Proximus ille Deo, qui scit ratione tacere.

IV.

Sperne repugnando tibi tu contrarius esse.
Conueniet nulli: qui secum dissidet ipse.

V.

Si vitam inspicias hominum, si deniq; mores,
Cùm culpent alios, nemo sine crimine viuit.

VI.

Quæ nocitura tenes, quamuis sint cara, relinque.
Vtilitas opibus præponi tempore debet.

VII.

Constans & lenis, vt res expostulat esto.
Temporibus mores sapiens sine crimine mutat.

VIII.

Nil temere vxori de seruis crede querenti:
Sæpe etenim mulier, quem coniunx diligit, odit.

IX.

Cumq; mones aliquem, nec se velit ipse moneri,
Si tibi sit carus, noli desistere cœptis.

X.

Contra verbosos noli contendere verbis.
Sermo datur cunctis, animi sapientia paucis.

XI.

Dilige sic alios, vt sis tibi carus amicus.
Sic bonus esto bonis, ne te mala damna sequantur.

XII.

Θρύλλους φεῦγε, νέος μὴ μυθοπλάστης δόξῃς.
Οὐδένα μὲν σιγή, τὸ δ' ἐναντίον ἤκαχε πολλούς.

XIII.

Σπεῦτο τί σοι τις, μὴ σὺ περὶ αὖ ἑτέρῳ καθυπόσχῃ·
Ἡ πίστις σπανίη γάρ, πλείστων πλεῖστα λεγόντων.

XIV.

Εἴκε τις αἰνείῃ σε δικαστὴς ἴσθι σεαυτοῦ,
Μὴ δ' ἑτέροις πείθου πλέον ἢ σαυτῷ περὶ σαυτοῦ.

XV.

Εὐποιΐην ἑτέροιο διεξέρχου πολέεσσιν.
Εὖ δὲ σὺ ποιήσας ἑτέρους, σιγῇ τόδε κεῦθε.

XVI.

Ἔργα λόγους τε διηγήσῃ πολλῶν περὶ γῆρας.
Τοιάδε γηρῶν νέος ὢν ἔρδε, ὄφρα λέγῃς τὰ σὰ τῆμος.

XVII.

Μὴ μελέτω σοι, εἴ τινί τις κρύφα κοινολογεῖται.
Πᾶς γὰρ ὑπαίτιος ὤν, αὑτοῦ περὶ πάνθ' ὑφορᾶται.

XVIII.

Εὖ πράττων σύ γε, καὶ τἀναντία πάντα φυλάσσου.
Οὐ γὰρ ἀεὶ τάγε λοίσθια τοῖς προτέροισι συνᾴδει.

XIX.

Ἀμφιβόλου τε καὶ ἀδρανέος βίου ἄμμι δοθέντος.
Εἰν ἑτέρου θανάτῳ μὴ ἐλπίδα σὴν ποτε θείης.

XX.

Εἴ σοι δῶρα πένης φίλος εὐτελῆ ἐγγυαλίξοι,
Δέχνυσό τ' ἀσπασίως, κἀκείνῳ δὴ χάριν ἴσχειν.

XXI.

Γυμνὸν ἐπεί σε τεκοῦσα φύσις βρέφος ἔπλασεν, ὦ τᾶν
Μνώεό μοι πενίης κρατερώτατα φόρτον ἀείρειν.

XXII.

Μὴ τρομέειν, θάνατον βιοτῆς πέρας ὕστατον ὄντα.
Ὃς γὰρ τόνδε δέδοικε, καὶ ὃ ζῇ τοῦτ' ἀποβάλλει.

XXIII.

Εἴ σοι μηδεὶς εὖ τι παθὼν παρὰ σοῦ, χάριν ἴσχει,
Μὴ σύ γε μέμφεό μοι θεόν, ἀλλὰ γὰρ ἄγχε σεαυτόν.

XXIV.

Ὄφρα τι μὴ σπανίσῃς, σέο χρήμασι φειδομένως χρῶ,
Ὄφρα τὰ ὄντα δὲ τηρῇς, ἀεὶ σπανίσειν τὰ νόμιζε.

XII.

Rumores fuge ne incipias nouus autor haberi.
Nam nulli tacuisse nocet, nocet esse loquutum.

XIII.

Rem tibi promissam certo promittere noli:
Rara fides ideo, quia multi multa loquuntur.

XIV.

Cum te quis laudat, iudex tuus esse memento:
Plus aliis de te, quàm tu tibi, credere noli.

XV.

Officium alterius multis narrare memento.
Atqui aliis cum tu benefeceris, ipse sileto.

XVI.

Multorum cum facta senex & dicta recenses,
Fac tibi succurrant, iuuenis quæ feceris ipse.

XVII.

Ne cures, si quis tacito sermone loquatur.
Conscius ipse sibi de se putat omnia dici.

XVIII.

Cùm fueris fœlix, quæ sunt aduersa caueto:
Non eodem cursu respondent vltima primis.

XIX.

Cum dubia & fragilis sit nobis vita tributa.
In morte alterius spem tu tibi ponere noli.

XX.

Exiguum munus cum dat tibi pauper amicus,
Accipito placide, plene & laudare memento.

XXI.

Infantem nudum cum te natura crearit,
Paupertatis onus patienter ferre memento.

XXII.

Ne timeas illam, quæ vitæ est vltima finis:
Qui mortem metuit, quod viuit, perdit idipsum.

XXIII.

Si tibi pro meritis nemo respondet amicus,
Incusare Deum noli, sed teipse coërce.

XXIV.

Ne tibi quid desit, quæsitis vtere parce.
Vtq; quod est, serues, semper tibi deesse putato.

XXV.

Παῦ' ὁ δίων τινὶ δοῦναι, μή ποτε δὶς καθυπέρχῃ,
Μή τε καλὸς δοκέειν ἐθέλων αὐέμωλιος εἴης.

XXVI.

Τὸν σαίνοντα λόγοις, μὴ δ' ὄντα φίλον κραδίηθεν,
Καὶ σὺ δρᾶσον ὅμοια. τέχνη γὰρ τέχνην παίζει.

XXVII.

Μὴ σφόδρα μαλακοῖσι βροτοὺς ἐπέεσθι μετέρχου.
Ὅττι καὶ ἰξευτὴς ὄρνιν ἀπατῶν γλυκὺ μέλπει.

XXVIII.

Εἴ σοι τέκνα πενητεύοντι πέλει, τὰς δὲ τεχνὰς
Γυμνάζειν, βίον ὄφρα πένητα χοῖεν ἀπῶσαι.

XXIX.

Εἰ τόγε τίμιον εὐτελὲς, ὡς δὲ καὶ ἔμπαλιν αἴει
Οὔτ' οὖν φειδωλὸς δόξῃς, οὔτ' αὖ πλεονέκτης.

XXX.

Παῦ' ὃ σὺ μέμφεσθαι ἔθος ἴσχεις, μήποτε ῥέξῃς.
Παιδοτρίβῃσι γὰρ αἶσχος ἐλέγχεσθαι πταίοντας.

XXXI.

Αἴτει ἀεὶ τὸ δίκαιον ὂν, ἢ τὸ δοκοῦν καλὸν εἶναι.
Ὡς ἀμαθὲς αἰτεῖν γὰρ, ὃ αὖ τὸ δίκαιον ἀπείπῃ.

XXXII.

Μή ποτ' ἀγνῶτα προτιμότερον γνωστοῖο λογίσθῃ.
Τὸν γὰρ γνωστὸν ἔγνως κρίνας, τὰ δ' ἄγνωστα τυχηρά.

XXXIII.

Τοῦ βίου ἀμφιβόλου φανεροῖς ἐπὶ πήμασιν ὄντος,
Πᾶς μοχθῶν πρὸς κέρδος, κέρδος ὅπερ ζῇς ἡγοῦ.

XXXIV.

Ἔσθ' ὅτε νικᾶν οἷός τ' ὢν, ἑτέροις ὑπόεικε.
Καὶ γὰρ μετ' ἐριότητι φίλοι γλυκεροὶ συνέχονται.

XXXV.

Μὴ ὄκνει μεγάλ' αἰτίζων, τάγε μικρὰ παρέσχε.
Ὅττι χάρις φιλέοντας ἐν ἀλλήλοισι συνάπτει.

XXXVI.

Νείκεα τοῖς ἑτέροισι κομίζειν πάγχυ φυλάσσου.
Μῖσος γὰρ τρέφει ὀργὴ, ὁμοφροσύνη φιλίαν δέ.

XXXVII.

Εἴ σε πρὸς ὀργὴν ἀμπλακίη δμώων ὀροθύνει,
Σαυτὸν μαλθάσσειν, ὡς τῶν οἰκείων φείσῃ.

XXV.

Quod præstare potes, ne bis promiseris ulli:
Ne sis uentosus, dum uis urbanus haberi.

XXVI.

Qui simulat uerbis, nec corde est fidus amicus,
Tu quoq; fac simile: sic ars deluditur arte.

XXVII.

Noli homines blandos nimium sermone probare.
Fistula dulce canit, uolucrem dum decipit auceps.

XXVIII.

Si tibi sint nati, nec opes, tunc artibus illos
Instrue, quo possint inopem defendere uitam.

XIXX.

Quod uile est, carum: quod carum est uile putato:
Sic tu nec parcus, nec auarus habeberis ulli.

XXX.

Quæ culpare soles, ea tu ne feceris ipse.
Turpe est doctori, cum culpa redarguit ipsum.

XXXI.

Quod iustum est petito, uel, quod ut uideatur honestum:
Nam stultum est petere, quod posset iure negari.

XXXII.

Ignotum tibi nolito præponere notis.
Cognita iudicio constant, incognita casu.

XXXIII.

Cum dubia in certis uersetur uita periclis,
Pro lucro tibi pone diem, quicunq; laboras.

XXXIV.

Vincere cum possis, interdum cede sodali:
Obsequio quoniam dulces uincuntur amici.

XXXV.

Ne dubites, cum magna petas, impendere parua:
His etenim rebus coniungit gratia caros,

XXXVI.

Litem inferre caue, cum quo tibi gratia iuncta est.
Ira odium generat, concordia nutrit amorem.

XXXVII.

Seruorum ob culpam cum te dolor urget in iram,
Ipse tibi moderare, tuis ut parcere possis.

XXXVIII.

Οὐ κρατέειν δύνῃ ἐσθ' ὅτε καρτερίῃ περιγίγνου.
Καρτερίη γὰρ ἀεὶ ἀρετάων ἐστὶ μεγίστη.

XXXIX.

Φεῦγε ὅττι μάλιστα τάπερ καμάτοις ἐπορίσαο.
Ἐν ζημίῃ γὰρ κάματος, πενίην ἐποφέλλει.

XL.

Εὐπραγέων εὐεργετικὸς μὲν πολλάκι γίγνου
Σεῖο φίλοις, σαυτῷ δ' εὐεργετικώτατος αἰεί.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

I.

Εἰ μὲν γηπονίας ἐθέλεις μαθέειν πολυκάρπους,
Ἡσίοδον μέτιθι κλυτόν, εἰ δ' αὖ εἰδέναι αἱρῇ,
Τὰς βοτανῶν δυνάμεις, Νίκανδρος τάς σε διδάξῃ.
Εἰ δὲ Φρυγῶν ποθέεις Δαναῶν τε δαῆναι ἀγῶνας,
Δίζεο θεῖον Ὅμηρον, ὃς Ἄρεος ἔργ' ἀγορεύει.
Εἰ δέ γ' ἐρᾷν βούλει, τοῦ ἐρᾷν τε τέχνην ἐπιγνῶναι,
Στεῖχε Θεόκριτον ἀμφιγλωσσαμανῆ, εἰ δὲ μέλει σοι
Σὺν σοφίῃ ζώειν, κλῦε μοι κείνων, ἃ μαθεῖν χρή.
Ὧν διὰ πᾶς βίοτον παθέων δίχα πάντα διοικεῖ,
Δεῦρ' ἴθι γοῦν, καὶ τίπτε πέλει σοφίη σύγε μυοῦ.

II.

Εἰ δύνασαι καὶ ἀλλοτρίοις ὄφελος ποτὲ γίγνου.
Ὅττι φίλους πεπορίσθαι κέρδιον ἢ βασιλεύειν.

III.

Λεῖπε Θεοῦ μυστήρια, καὶ πόλον, ὅς τις, ἐρευνᾷν.
Θνητὸς ἐὼν γάρ, καὶ περὶ θνητῶν ἔσσο μεριμνῶν.

IV.

Ῥῖπτε φόβον θανάτου, ἀλόγιστον γὰρ διὰ παντός,
Πότμον δειμαίνοντα βίου τέρψεις ἀποβάλλειν.

V.

Ὀργισθεὶς περὶ πράγματος ἀμφιβόλου μὴ ἐρίζειν.
Θυμὸς γὰρ πάντη νόον εἴργει τ' ἀτρεκὲς ἀθρεῖν.

VI.

Καὶ δαπάναις χρῶ μείζοσιν, εἴτε τὰ πράγματ' ἀπαιτεῖ.
Πρὸς δὲ τὰ πράγματα καιρὸν καταναλίσκου δεόντως.

XXXVIII.

Quem superare potes, interdum vince ferendo:
Maxima enim morum semper patientia virtus.

XXXIX.

Conserua potius, quæ sunt iam parta labore:
Cum labor in damno est, crescit mortalis egestas.

XL.

Dapsilis interdum notis, caris, & amicis,
Cùm fueris fœlix, semper tibi proximus esto.

LIBER SECVNDVS.

I.

TElluris si fortè velis cognoscere cultus,
Virgilium legito: quod si mage nosse laboras
Herbarum vires: Macer tibi carmine dicet:
Si Romana cupis & Punica noscere bella,
Lucanum quæras, qui Matris prælia dicet.
Si quid amare libet, vel discere amare legendo,
Nasonem petito. sin autem cura tibi hæc est,
Vt sapiens viuas, audi quo discere possis,
Per quæ semotum vitiis traducitur æuum,
Ergo ades, & quæ sit sapientia, disce legendo.

II.

Si potes, ignotis etiam prodesse memento,
Vtilius regno, meritis acquirere amicos.

III.

Mitte arcana Dei, cœlumq́ inquirere quid sit.
Cùm sis mortalis, quæ sunt mortalia cura.

IV.

Linque metum leti, nam stultum est, tempore in omni,
Dum mortem metuis, amittere gaudia vitæ.

V.

Iratus de re incerta contendere noli.
Impedit ira animum, ne possit cernere verum.

VI.

Fac sumptum propere, cum res desiderat ipsa:
Dandum etenim est aliquid, cum tempus postulat, aut res.

VII.

Φεῦγε ἀεὶ τὸ ἄγαν, τὰ δὲ μέτρια καὶ μάλα βούλου.
Βαιῷ γὰρ ποταμῷ ἀκλυστοτέρη φέρεται ναῦς.

VIII.

Πᾶν ὃ φίλοις σοῖς αἶσχος, περιστρίψειν μάλα κεῦθε.
Μὴ μέμψωνταί σε πλεῖστοι ὅ σε μοῦνον ἀνιᾷ.

IX

Μή τι βροτοὺς ἀλιτροὺς δόκει ἀμπλακιῶν ἀπόνασθαι.
Πρὸς καιρὸν γὰρ ἔληθον, καιρῷ δ᾽ αὖ φανεροῦνται.

X.

Σώματος οὐτιδανοῦ δύναμιν μὴ θῇς παρὰ φαῦλον.
Βουλῇ γὰρ κρατεῖ ἔσθ᾽ ὅτε, τοῦ φύσις εἴασ᾽ ἀκιδνόν.

XI.

Ον νοέεις σέο μείονα, τῷ δ᾽ ἐν καιρῷ ὑπείκειν.
Πολλάκι γὰρ κρείσσων πρὸς χείρονος ἥττων ὑπέστη.

XII.

Μὴ νείκει, μηδ᾽ ἀντιλέγειν θέλε σοῖσιν ἑταίροις.
Ἐκ τυτθῶν μύθων γὰρ ἔρις μέγα πολλάκις αὔξει.

XIII.

Κληδόσι μὴ ἴχνευε. τί βούλεται εἰς σὲ τὸ θεῖον.
Ὅττι γὰρ ὥρισε σοῦ πέρι, καί σεο νόσφι τελέσσει.

XIV.

Βασκανίην φυλακῇ πάσῃ τὰ μάλιστα φυλάσσου,
Η μὲν μὴ βλάπτῃ σε, φέρειν γέ μεν ἐστὶ βαρεῖα.

XV.

Καρτερόφρων ἔσο. κἂν ἀδίκως σὺ περὶ κρίσιν ἥλως.
Οὐκ εἰς μακρὰν γὰρ γελάσει, νικῶν τις ἀθέσμως.

XVI.

Οἰχομένης ἔριδος μὴ λοιδορίας ἀνενέγκῃς.
Σκαιὸν γὰρ μεμνῆσθαι μηνιθμοῖο μετ᾽ ἔχθραν.

XVII.

Μή σε σεαυτὸν ἐπαίνει, μήτ᾽ αὖθις ψέγε· καὶ γὰρ
Τοῦτ᾽ ἀνόητοι δρῶσι, κενὴ τοὺς δόξα ταράσσει.

XVIII.

Ἔστ᾽ ἀνάλωμα μὲν ᾖ, χρῶ χρήμασι σοῖς ὀλιγοστῶς.
Βαιῷ γάρ τε χρόνῳ τὸ μακρῷ πεπορισμένον ἔρρει.

XIX.

Ἄφρων γίγνου, ὥς τε τὸ πρᾶγμα. ἢ ὁ καιρὸς ἀπαιτεῖ.
Ἀφροσύνην γάρ που πλάττειν ἄκρη ἐστὶ φρόνησις.

VII.

Quod nimium est fugito: paruo gaudere memento.
Tuta mage est puppis, modico quæ flumine fertur.

VIII.

Quod pudeat, socios prudens celare memento:
Ne plures culpent id, quod tibi displicet vni.

IX.

Nolo putes prauos homines peccata lucrari:
Temporibus peccata latent, & tempore, parent.

X.

Corporis exigui vires contemnere noli.
Consilio pollet, cui vim natura negauit.

XI.

Quem scieris non esse parem tibi, tempore cede.
Victorem à victo superari sæpe videmus.

XII.

Aduersus notum noli contendere verbis.
Lis minimis verbis interdum maxima crescit.

XIII.

Quid Deus intendat noli perquirere sorte.
Quid statuat de te, sine te deliberat ipse.

XIV.

Inuidiam nimio cultu vitare memento:
Quæ si non lædit, tamen hanc sufferre molestum est.

XV.

Esto animo forti, cum sis damnatus inique.
Nemo diu gaudet, qui iudice vincit iniquo.

XVI.

Litis præteritæ noli maledicta referre.
Post inimicitias iram meminisse malorum est.

XVII.

Nec te collaudes, nec te culpaueris ipse.
Hoc faciunt stulti, quos gloria vexat inanis.

XVIII.

Vtere quæsitis modice, cum sumptus abundat.
Labitur exiguo, quod partum est tempore longo.

XIX.

Insipiens esto, cum tempus post..lat, aut res.
Stultitiam simulare loco, prudent a summa est.

XX.

Φεῦγε ἀσωτίην, καὶ σμικρολόγου κακότητα·
Αἵδε γὰρ ἀντίπαλοι φήμης ἀγαθῆς τελέθουσι.

XXI.

Μὴ πίστευε ἀεὶ τῷ ἀπαγγέλλοντί σοι αὐτῷ.
Τὴν πίστιν δ' ὀλίγην νέμε, πλείστων πλεῖστα λεγόντων,

XXII.

Ἤλιτες οἴνῳ σφαλλόμενος, μὴ σαυτὸν ἀθώου.
Πλημμελίη τίς γάρ ποτε γλεύκους, ἀλλὰ πιόντος.

XXIII.

Βούλευ κρίνου ἀπόρρητον γνωστῷ ἐχεμύθῳ,
Πιστῷ δ' ἰητρῷ πίστευε χρωτὸς θεραπείην.

XXIV.

Μὴ φέρε μοι βαρέως εὐημερίας ἀκολάστων.
Εὐμενέει γὰρ τοῖς τύχη, ὄφρα κακῶσαι χρείη.

XXV.

Πρόβλεπε μοῖραν ἐπερχομένην, ἵνα τὴν ὑπομείνῃς.
Κουφότερον γὰρ λυπεῖ, πᾶν ὃ προείδομεν ἥξειν.

XXVI.

Μὴ καταπίπτ' ἀπογινώσκων ἐν δυσπραγίῃσιν,
Ἀλλ' ἔχου ἐλπίδος οὐδ' ἐνὶ πότμῳ ἄνδρας ἐώσης.

XXVII.

Πᾶν ὃ σεαυτοῦ πρόσφορον οἶδας, μή τι παρέλθῃς.
Ὅττι μέτωπα κομῶντα, μετ' οὐ πολὺ τέτμε φαλάκρη.

XXVIII.

Δέρκεό μοι τάτ' ἐόντα τάτ' ἐσόμεν' ὕστερον αὖθις.
Ζηλῶν ἐν τούτῳ θεὸν, ὃς δύο ταῦτα δοκεύει.

XXIX.

Ἔσθ' ὅτε γίγνου καὶ ὀλιγαρκὴς, ὄφρ' ὑγιαίνοις.
Παῦρα τρυφῇ γε δίδου, τῷ δ' εὐεκτεῖν γε τὰ πλεῖα.

XXX.

Μὴ ψήφου δήμοιο μονώπετος ἐξολιγώρει·
Μή ποτε οὐκ ἀρέσῃς τινὶ, πολλοῖς ἀντία βάζων.

XXXI.

Ἔστω σοι μελεδώνων πρώτη φροντὶς ὑγείας.
Καὶ μὴ καιροὺς αἰτιῶ, ἤν σοι νοῦσος ἐπέλθῃ.

XXXII.

Ῥίπτε ἐνύπνια, νοῦς μερόπων γὰρ, ἃ βούλεται αἰεὶ,
Ἐγρήσσων τ' ἐλπίζει, καὶ ἐν ὕπνοισι θεᾶται.

XX.

Luxuriam fugito, simul & vitare memento.
Crimen auaritiæ: nam sunt contraria famæ.

XXI.

Noli tu quædam referenti credere semper.
Exigua est tribuenda fides, qui multa loquuntur.

XXII.

Quod potu peccas ignoscere tu tibi noli:
Nam nullum crimen vini est, sed culpa bibentis.

XXIII.

Consilium arcanum tacito committe sodali.
Corporis auxilium medico committe fideli.

XXIV.

Successus noli indignos tu ferre moleste.
Indulget fortuna malis, vt lædere possit.

XXV.

Prospice, qui veniunt, hos casus esse ferendos:
Nam leuius lædit, quidquid præuideris antè.

XXVI.

Rebus in aduersis animum submittere noli.
Spem retine: spes vna hominem nec morte relinquit.

XXVII.

Rem tibi quam noscis aptam, dimittere noli.
Fronte capillata est, post hæc occasio calua.

XXVIII.

Quod sequitur, specta, quodq; imminet, ante videto.
Illum imitare Deum, qui partem spectat vtramq;.

XXIX.

Fortior vt valeas, interdum parcior esto.
Pauca voluptati debentur: plura saluti.

XXX.

Iudicium populi nunquam contempseris vnus:
Ne nulli placeas, dum vis contemnere multos.

XXXI.

Sit tibi præcipuè, quod primum est, cura salutis.
Tempora ne culpes, quum sis tibi causa doloris.

XXXII.

Somnia ne cures: nam mens humana quod optat,
Cum vigilat sperans per somnum cernit idipsum.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

I.

Ὡς δὴ ταῦτ' ἔπεα ξυνετῶς ποθέεις ἀναγνῶναι,
Ταῖς δ' ὑποθημοσύναις μετιὼν ὄφελος βίου οὔσαις,
Σὸν ῥυθμιζε διδάγμασι νοῦν, καὶ μήποτε παύσῃς.
Εἰκὼν γὰρ θανάτου βίος ἄμμορος ὢν διδαχάων.
Ἔνθεν δὴ πολὺ κέρδος ἀποίσεαι. εἰ δ' ἀμελήσεις,
Οὔτ' ἐμὲ, τὸν γράψαντα, σεαυτὸν δ' ἐξαθερίσεις.

II.

Ὀρθῶς ζῶν, μύθων μὴ ἐπιστρέφου ἀφρονεόντων,
Οὐδὲ γὰρ ἡμέτερον διερευνᾶν μῦθον ἑκάστου.

III.

Κληθεὶς μάρτυς σωζομένης προτέρου σέο τιμῆς,
Ὅσον ἔνεστι, κάλυψον ἁμαρτάδα σοῖο φίλοιο.

IV.

Μύθους μειλιχίους τε, καὶ αἱμυλίους πεφύλαξο.
Νημερτὴς ἁπλότης ἀγαθὴ, δολίη δ' ἡ ἐπακτέ.

V.

Νωθρείην φύγε, ἀργίην τοῦ ζωτικοῦ οὔσαν.
Ψυχῆς ἀσθενέος γὰρ χαύνωσις χρόα τήκει.

VI.

Ἔσθ' ὅτε παρβολάδην ταῖς φροντίσι μίγνυε τέρψεις,
Ὄφρα φέρειν θυμὸς φίλος ὅν τινα οὖν πόνον ἴσχῃ.

VII.

Μήτε λόγου, μήτ' ἔργου ἐπιδράξῃ ἑτέροιο.
Μὴ τῷ σῷ παραδείγματι καὶ σέ τις αὖθι γελάσσῃ.

VIII.

Κλῆρον ὃν ἔχες, πατρόθεν, ἔγγραφέ μοι πινάκεσσιν,
Καὶ μιν ἀέξων φρούρει, μή τι κακῶς ἐπακούῃς.

IX.

Ἢν ἄφενός τοι πλεῖστος ἔοι ποτὶ γήραος οὐδῷ,
Σμικρολόγος μὴ ἴσθι, φίλοισι δὲ πλουσιόδωρος.

X.

Ὠφέλιμον θεράποντος βουλὴν μή τι παρέλθῃς,
Μὴ δ' ἑτέροιο τινὸς γνώμην, εἰ σύμφορος εἴη.

XI.

Εἰ μὴ χρήματά σοι, καὶ κτήματα, ὡς πάρος, εἴη,
Ζῆσον τοῖς δ' ἀγαπῶν, ἃ τέως σοι ὁ καιρὸς ὀπάζει.

LIBER TERTIVS.

I.

HOc quicunq; velis carmen cognoscere lector,
Hæc præcepta feres, quæ sunt gratissima vitæ.
Instrue præceptis animum, nec discere cesses:
Nam sine doctrina vita est quasi mortis imago.
Commoda multa feres: sin autem spreueris illud,
Non me scriptorem, sed te neglexeris ipse.

II.

Cum rectè viuas, ne cures verba malorum.
Arbitrij nostri non est, quid quisq; loquatur.

III.

Productus testis, saluo tamen ante pudore,
Quantumcunq; potes celato crimen amici.

IV.

Sermones blandos, blæsosq; cauere memento.
Simplicitas veri sana est, fraus ficta loquendi.

V.

Segnitiem fugito, quæ vitæ ignauia fertur.
Nam cùm animus languet, consumit inertia corpus.

VI.

Interpone tuis interdum gaudia curis,
Vt possis animo quemuis sufferre laborem.

VII.

Alterius dictum, aut factum ne carpseris vnquam:
Exemplo simili ne te derideat alter.

VIII.

Quæ tibi sors dederit tabulis suprema notato,
Augendo serua, ne sis quem fama loquatur.

IX.

Cum tibi diuitiæ superant in fine senectæ,
Munificus facito viuas, non parcus amicis.

X

Vtile consilium Dominus ne despice serui.
Nullius sensum si prodest, tempseris vnquam.

XI.

Rebus, & in censu, si non est, quod fuit antè,
Fac viuas contentus eo, quod tempora præbent.

XII.

Μήποτε κερδίστην ἄλοχον ἀγάγῃ διὰ φερνήν.
Ὡς μὴ ἀνάγκην ἔχῃς κατέχειν ἐπαχθέα ἐοῦσαν.

XIII.

Τῷ πολλῶν παραδείγματι μάνθανε τί ποτε ῥέξεις,
Ἢ φεύξῃ· βίοτος γὰρ τῶνδε διδάσκαλος ἄμμιν.

XIV.

Τοῖς δυναστοῖς ἐπιχείρει, μήποτε τοῖσδε πεποιθείς,
Μαψίδιον προλίπῃς τοὔργον καμάτοισιν ἀπειπών.

XV.

Μὴ σίγα τόπερ ἔγνως οὐκ ὀρθῶς διαπραχθέν.
Μὴ σκαιὸς ζηλῶν δόξῃς, τὰ τοιαῦτα σιωπῶν.

XVI.

Λίσσεο συμμαχίην κριθεὶς περὶ θεσμὰ δικαστοῦ·
Κ' αὐτοὶ γάρ τε νόμοι ποθέουσι δίκη διέπεσθαι.

XVII.

Ἤν τι δικαίως πάσχῃς, καρτερικῷ φέρε θυμῷ.
Καὶ σαυτῷ πταίσας, σαυτῷ σὺ τίνυε δικαστήν.

XVIII.

Βιβλία πάγχυ μετέρχεο πολλά, μετέρχεο πλεῖστα·
Ποιηταὶ θαυμαστὰ γάρ, ἀλλ' οὐ πιστὰ λέγουσιν.

XIX.

Συσσιτῶν ἑτέροις, καὶ μέτριος λόγων ἴθι.
Μὴ κόβαλος δόξῃς, ὅτε κόσμιος ἔμμεν ὀφείλεις.

XX.

Σῆς ὀργιζομένης ἀλόχου μὴ δείδιθι φωνάς.
Τῆμος γάρ σοι τεύχει ἐνέδρα γυνή, ὅτε κλαίει.

XXI.

Χρῶ τοῖς χρήμασι, καὶ μὴ ἀπλήστως τοῖς δὲ καταχρῶ.
Τῶν σῶν γὰρ δαπανηθέντων, τὰ ξεῖνα ματεύσῃς.

XXII.

Ἀσφάλισαι τεὸν ἦτορ, μὴ ταρβεῖν ποτε πότμον.
Ὅς κ' ἂν μὴ καλὸς ᾖ, πάλιν τοῦ γε κακῶν τέλος ἐστί.

XXIII.

* *
* *
*

XXIV.

Μὴ ψυχρῇ στεγνῇ σὺς ἀμφαγάπαζε τοκῆας.
Μητέρι μὴ προσκροῦ ἐθέλων ἀρέσαι γενετῆρι.

XII.

Vxorem fuge ne ducas sub nomine dotis:
Nec retinere velis si cœperit esse molesta.

XIII.

Multorum disce exemplo, quæ facta sequaris;
Quæ fugias. Vita est nobis aliena magistra.

XIV.

Quod potes, id tentes: operis ne pondere pressus
Succumbat labor, & frustra tentata relinquas.

XV.

Quod nosti haud rectè factum, nolito tacere:
Ne videare malos imitari velle tacendo.

XVI.

Iudicis auxilium sub iniqua lege rogato.
Ipsæ etiam leges cupiunt, vt iure regantur.

XVII.

Quod merito pateris, patienter ferre memento:
Cumq; reus tibi sis, ipsum te iudice damna.

XVIII.

Multa legas facito, perlectis perlege multa.
Nam miranda canunt, sed non credenda poëtæ.

XIX.

Inter conuiuas fac sis sermone modestus.
Ne dicare loquax, dum vis vrbanus haberi.

XX.

Coniugis iratæ noli tu verba timere:
Nam lacrymis struit insidias, dum fœmina plorat.

XXI.

Vtere quæsitis, sed ne videaris abuti.
Qui sua consumunt, cum deest, aliena sequuntur:

XXII.

Fac tibi proponas mortem non esse timendam:
Quæ bona si non est, finis tamen illa malorum est.

XXIII.

Vxoris linguam, si frugi est, ferre memento:
Namq; malum est, nil velle pati, nec posse tacere.

XXIV.

Dilige non ægra caros pietate parentes:
Nec matrem offendas, dum vis bonus esse parenti.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

I.

Ἀσφαλέα ζωὴν ὅστις διάγειν ἔρον ἔχεις,
Καὶ παθέων ἀμιγὲς φρουρεῖν κέαρ οὐ λεσθύμαιν·
Τὰς δὲ παραιφασίας ἀναγινώσκοις ὅσαι ὧραι.
Δήεις γάρ τι παρ' αὐταῖς, τῷ προσέχειν σε ἀνάγκη.

II.

Πλούτου ὑπερφρόνει, ἣν ἐθέλῃς νόον ὄλβιος εἶναι.
Οὗ ὁ ἐελδόμενος τητώμενος αἰὲν ἀπαιτεῖ.

III

Τ' ἀγαθὰ τῆς φύσεως οὐκ αὖ ποτέ σοι ἐπιλείψει,
Ἢν ἀγαπᾷς κείνοις, ἐς ἅπερ χρεῖος κατεπείγει.

IV.

Ἢν ἀφύλακτος ἐών, ἀλόγως τὰ σὰ πάντα διοικήσῃς,
Μή τι τύχην λέγε τυφλήν, μὴ τοίην περ ἐοῦσαν.

V.

Ἀργυρέῳ χρῶ, ἀργυρίου φιλίην δ' ἀπόλειπε,
Ἢν οὐδεὶς σοφός, οὐθεὶς τίμιος ἠγάσατ' ἀνήρ.

VI.

Ἀφνειὸς γεγονὼς ὑγιῆ σέο τὸν χρόα τήρει.
Ὄλβον ἔχει νοσέων γὰρ πλοῦτος, οὐχὶ καὶ αὐτόν.

VII.

Πληγὰς ἔσθ' ὅτε μυστοπόλοιο φέρων παρὰ χειρός,
Τλῆθι καὶ ἐμβρίμημα χολωομένοιο τοκῆος.

VIII.

Πράττε τὰ ὠφέλιμα, προσεχῶς δὲ φύλασσε ἐκεῖνα,
Οἷς τισιν ἀμφίβολος πέλει ἡ τοῦ κέρδους ἐλπίς.

IX.

Πᾶν ὁ δύνῃ δοῦναι χάριν αἰτίζοντι χαρίζου.
Τοὺς ἀγαθοὺς δ' οὖ ῥέξαι, ἐν μέρει ἔπλετο κέρδους.

X.

Πᾶν ὁποῖον ὂν ὕποπτόν σοι, ταχέως ἀποσείου.
Ὅτι φιλεῖ τὰ πάρος ὀλιγωρηθέντα λυμαίνειν.

XI.

Ἢν ἀκόλαστος ὄρεξις ἐνοχλοίη σε Κυθείρης,
Μὴ θέλε χρηστεύεσθαι λαιμάργου γαστρὸς ἑταίρᾳ.

LIBER QVARTVS.

I.

Securam quicunque cupis traducere vitam,
Nec vitiis hærere animum, quæ moribus obsunt,
Hæc præcepta tibi semper relegenda memento.
Inuenies aliquid, in quo te vtare magistro.

II.

Despice diuitias, si vis animo esse beatus:
Quas qui suspiciunt, mendicant semper auari.

III.

Commoda naturæ nullo tibi tempore deerunt,
Si contentus eo fueris, quod postulat vsus.

IV.

Cum sis incautus, nec rem ratione gubernes,
Noli fortunam, quæ non est, dicere cæcam.

V.

Dilige denarium, sed parcè dilige formam,
Quam nemo sanctus nec honestus captat habere.

VI.

Cùm fueris locuples, corpus curare memento,
Æger diues habet nummos, se non habet ipsum.

VII.

Verbera cum tuleris, discens aliquando, magistri,
Fer patris imperium, cum verbis exit in iram.

VIII.

Res age, quæ prosunt, rursus vitare memento.
In quibus error inest, nec spes est certa laboris.

IX.

Quod donare potes, gratis concede roganti:
Nam rectè fecisse bonis in parte lucrorum est.

X.

Quod tibi suspectum est, confestim discute quid sit:
Namque solent primo quæ sunt neglecta, nocere.

XI.

Cum te detineat Veneris damnosa voluptas,
Indulgere gulæ noli, quæ ventris amica est.

XII.

Ἢν προκέηται θηρεία πάντ' ἔχειν διὰ δεῖμον,
Ἓν κέλομαι τρομέειν σε τὸν ἄνθρωπον περὶ πάντων.

XIII.

Εἰ σθένος εὐπάλαμον σέο τὴν χρόα συμπεριφράττει.
Σπεῦδε καὶ εὖ φρονέειν, ὡς γὰρ δόξεις ἀνδρεῖος.

XIV.

Συμμαχίην παρὰ γνωστῶν αἰτεῖν εἴποτε κάμνῃς.
Πιστοῦ γὰρ φίλου ἰητὴρ προφερέστερος οὐδείς.

XV.

Εἰ σὺ πταίεις, τί θνήσκειτο ἕκητι σοῦ θυμός;
Ἀφραδὲς εἰν ἑτέρου μόρῳ ἐλπίδας σωὰς εἶναι.

XVI.

Εὖτ' ἂν ἑταῖρον, ἢ αὖ πιστὸν φίλον ὦ φίλε δίζῃ,
Οὐχὶ τύχη μερόπων, ὁ βίος δ' ἰχνευτέος ἤτω.

XVII.

Χρῶ τοῖς κερδηθεῖσι, κνιπίης οὔνομα φεύγων,
Τίπτ' ὄφελος πλούτου, εἰ πλουτεῖς αἰὲν ἀπαιτῶν;

XVIII.

Τίμιον εἰ φήμην ἐθέλοις βιόων περιφυλάσσειν.
Σπεῦδε φυγεῖν κραδίηθε κακὰς τέρψεις βιότοιο.

XIX.

Ἀρτίφρων, τελέθων, νόα μὴ χλεύαζε γεραιόν,
Πάντεσι γὰρ πολιοῖς παίδων φρένες εἰσὶ νεογνῶν.

XX.

Καὶ τέχνην μάθε, ὅττι τύχης τροχαλῶς ἀπιούσης.
Τέχνη μίμνει, καὶ μερόπων βίον οὐκ ἀπολείπει.

XXI.

Φράζεο πάντα σιωπῇ, τί ποτε λέγουσιν ἕκαστοι.
Ἤθεα γὰρ μερόπων γυμνοῖ λόγος, ἠδὲ καλύπτει.

XXII.

Ἄσκει σὴν τέχνην, καίπερ τὴν δ' ἐκμελετήσαις.
Ὡς μελέτη γὰρ νοῦ, ταῖς χερσὶν ἐθισμὸς ἀρήγει.

XXIII.

Μή ποτ' ἐπερχομένης ὥρης ἐμπάζεο πότμον.
Ὃ γὰρ δείδιεν οἶτον, ὃς οἶδε βίον διαπαίζειν.

XXIV.

Μάνθανε πρόσθε πρὸς εἰδότος, σὺ δὲ σόφιζ' ἀδιδάκτους.
Τῶν ἀγαθῶν δία γὰρ δόκιμον τελέθει τὸ δίδαγμα.

XXV. Τόν

XII.

Cum tibi proponas animalia cuncta timere,
Vnum hominem tibi præcipio plus esse timendum.

XIII.

Cum tibi prævalidæ fuerint in corpore vires,
Fac sapias: sic tu poteris vir fortis haberi.

XIV.

Auxilium à notis petito, si fortè laboras.
Nec quisquam melior medicus, quàm fidus amicus.

XV.

Cum sis ipse nocens, moritur cur victima pro te?
Stultitia est morte alterius sperare salutem.

XVI.

Cum tibi vel socium, vel fidum quæris amicum,
Non tibi fortuna est hominis, sed vita petenda.

XVII.

Vtere quæsitis opibus: fuge nomen auari.
Quid tibi diuitiæ prosunt, si pauper abundas?

XVIII.

Si famam seruare cupis, dum viuis, honestam:
Fac fugias animo, quæ sunt mala gaudia vitæ.

XIX.

Cum sapias animo, noli irridere senectam:
Nam quicunq; senex, sensus puerilis in illo est.

XX.

Disce aliquid: nam cum subito fortuna recedit,
Ars remanet, vitamq; hominis non deserit vnquam.

XXI.

Perspicito tecum tacitus quid quisq; loquatur.
Sermo hominum mores & celat, & indicat idem.

XXII.

Exerce studium, quamuis perceperis artem.
Vt cura ingenium, sic & manus adiuuat vsum.

XXIII.

Multum ne cures venturi tempora fati.
Non timet is mortem, qui scit contemnere vitam.

XXIV.

Disce, sed à doctis: indoctos ipse doceto:
Propaganda etenim rerum doctrina bonarum.

XXV.

Τόσον πῖν' ὅσον δέῃ, ἢν ἐθέλῃς ὑγιαίνειν.
Πάσης γὰρ σοῦ ἀπατέλη δεινῆς νόσου ἐστὶν ἀφορμή.

XXVI.

Αἰνεῖς ἀμφαδίην τε, καὶ ὡς καλὸν δοκιμάζεις,
Ἄθρει μὴ τοῦτ' αὖ πάλιν εὐκολίη καταμέμψῃ.

XXVII.

Εἰν εὐημερίῃ τἀναντία πάντα φυλάσσου.
Ἔμπαλι δυσπραγέων δὲ τὰ κρείττονα προσδόκα ἥξειν.

XXVIII.

Μάνθανε μὴ λήγων, μελέτη σοφίην γὰρ ἀέξει.
Καὶ μακρῇσι τριβαῖς ὀλίγη σύνεσις ἐπορίσθη.

XXIX.

Αἴνει φειδόμενος, ὃν πολλάκι γὰρ δοκιμάζεις,
Ἦμαρ ἓν ἐμφανίσει σοι, ποῖός τις φίλος ἦεν.

XXX.

Μὴ αἰσχυνθῇς ταῦτα μαθεῖν, ἅπερ οὐ δεδάηκας.
Αἶσχος μήτι μαθεῖν ἐθέλειν, τὸ δ' ἐναντίον αἶνος,

XXXI.

Εὐφροσύνη καὶ ἔρις Βάκχῳ Παφίῃ τε σύνεισιν.
Ὡς τὸ μὲν ἀσπάζου, φεύγειν δ' ἔριδας κέλομαί σε.

XXXII.

Τοὺς θυμῷ μαλακοὺς καὶ σιγαλέους πεφύλαξο,
Εὔκηλος ποταμὸς γὰρ ἀεὶ τάχα βένθεα κεύθει.

XXXIII.

Εἴ τ' αὖ τῇ τῶν σῶν ἄχθῃ χαλεπῶν φίλος αἴσῃ,
Βλέψον ἐς ἄλλου δυσπραγίαν, πόσον ἔπλετο χείρων.

XXXIV.

Τοῖς δυνατοῖς ἐπιχείρει, ἅπτεσθαι γὰρ ἐρετμοῖς,
Θῖνα βεβαιότερον, ἢ λαῖφος ἐς ὕψος ἀείρειν.

XXXV.

Ἀντίον ἀνδρὶ δικαίῳ μὴ φλαύρως ποτ' ἐρίσσῃς,
Τὰς ἀδίκους ἐργὰς γὰρ ἀμύνεται ἶφι τὸ θεῖον.

XXXVI.

Γυμνωθεὶς τῶν σῶν μὴ ἀνιῶ, μὴ δ' ὀλοφύρου.
Χαῖρε δὲ μᾶλλον, ἐπεὶ συνέβη σοι ἔχειν ἀπολέσσαι.

XXXVII.

Ἐστὶ μὲν ἄλγος ὀπαχθές, ἅτις κέκτητ' ἀποβάλλειν.
Ἐμπὴς δ' εἰσὶν ἃ τῶν φρονέοντα φέρειν ἐπέοικεν.

XXV.

Hoc bibe quod possis, si tu vis viuere sanus.
Morbi causa mali est homini quandoq; voluptas.

XXVI.

Laudaris quodcunq; palam, quodcunq; probaris,
Hoc vide ne rursus leuitatis crimine damnes.

XXVII.

Tranquillis rebus quæ sunt aduersa caueto.
Rursus in aduersis melius sperare memento.

XXVIII.

Discere ne cesses, cura sapientia crescit.
Rara datur longo prudentia temporis vsu.

XXIX.

Parce laudato. nam quem tu sæpe probaris,
Vna dies, qualis fuerit, monstrabit, amicus.

XXX.

Ne pudeat, quæ nescieris, te velle doceri.
Scire aliquid, laus est, pudor est nil discere velle.

XXXI.

Cum Venere & Baccho lis est, & iuncta voluptas.
Quod lætum est, animo complectere, sed fuge lites.

XXXII.

Demissos animo ac tacitos vitare memento.
Qua flumen placidum est, forsan latet altius vnda.

XXXIII.

Cum tibi displiceat rerum fortuna tuarum,
Alterius specta, quo sis discrimine peior.

XXXIV.

Quod potes id tenta: nam littus carpere remis,
Tutius est multo, quam velum tendere in altum.

XXXV.

Contra hominem iustum praue contendere noli.
Semper enim Deus iniustas vlciscitur iras.

XXXVI.

Ereptis opibus noli mœrere dolendo:
Sed gaude potius, si non contingat habere.

XXXVII.

Est iactura grauis, quæ sunt amittere damnis.
Sunt quædam, quæ ferre decet patienter amicum.

XXXVIII.

Μὴ μακροὺς σαυτοῦ καιροὺς βιοτῆς καθυπίσχου.
Ὡς σκιὰ σώματι γὰρ, μόρος ἕσπεται ἧπερ ἀφίξῃ.

XXXIX.

Ἱλάσκου θυέεσσι θεὸν, λίπε μόσχον ἀρότρῳ.
Μὴ δέ μιν εὐφρανίσαι δόκει αἵματι καὶ σφαγίοισι.

XL.

Δὸς τόπον ἠνορέηφι τύχης, καὶ ὕπεικε κακωθείς.
Ἥγε γὰρ ἔχε λυμῆναι, χοίη καὶ ποτ' ὀνῆναι.

XLI.

Εἴποτ' ἁμαρτήσῃς, παίδευε σὺ σαυτὸν ἔπειτα.
Τραύματα γὰρ θεραπεύεμεν, ἄλγεσιν ἄλγος ἀκεῖται.

XLII.

Μήπου πουλυχρόνοιο φίλου φιλίην ἀποσείου.
Ἤθεα κεῖνος ἀμείψε, σὺ μνώεο τῶν πρὶν ὁμήρων.

XLIII.

Ἴσθ' ἐν προστασίῃ χαρίεις, ἵνα φίλτερος εἴης.
Καὶ μὴ φῶσί σε τῆς ἀρχῆς ὀλετῆρα κάκιστον.

XLIV.

Φράζεο μή ποθ' ὕποπτος ἐὼν ἀεὶ ἄθλιος εἴης.
Δειλοῖς γὰρ καὶ ὑπόπτοις λωΐτερος μόρος ἢ ζῆν.

XLV.

Ἢν ὠνήσῃς σαυτῷ δμῶας πρὸς θεραπείην,
Σφᾶς τε καλεῖς δούλους, κ' ἀνθρώπους ὄντας ἐπίσω.

XLVI.

Ἄρπασον αἶψα λαβὼν τὴν προτίστως ἐπιοῦσαν.
Μὴ δὲ δίωκε παλίνδρομος, ὧν πάρος ἐξαθέλουσας.

XLVII.

Μὴ ἐπίχαιρε κακῶν θανάτοις φίλος ἐξαπιναίοις.
Ὅττι καὶ ἐσθλοὶ θνήσκουσ' ὧν βίος ἄμμορος αἴσχους.

XLVIII.

Πτωχὸς ἐὼν καὶ ἔχων κάλλει περίπυστον ἄκοιτιν.
Πλαττόμενον φιλίην κακὸν ἐχθρὸν πάγχυ φυλάσσου.

XLIX.

Εἰ συνέβη σε μαθεῖν μακρὸν ἐσπουδακότα πολλὰ,
Σπεῦδε μαθεῖν καὶ πλείονα, φεῦγέ τε τὴν ἀμέλειαν.

L.

Θαυμάσεις ἔπεσι στιχουργήσαντά με γυμνοῖς;
Τοῦτο καὶ νοῦ βραχύτης δρᾷ συνδύο ταῦτα τιθεῖσαι.

ΤΕΛΟΣ.

XXXVIII.

Tempora longa tibi noli promittere vitæ.
Quocunq; ingrederis, sequitur mors corporis umbram.

XXXIX.

Thure Deum placa, vitulum sine crescat aratro.
Ne credas placare Deum, dum cæde litatur.

XL.

Cede locum læsus fortunæ, cede potenti.
Lædere quæ potuit, prodesse aliquando valebit.

XLI.

Cum quid peccaris, castiga te ipse subinde.
Vulnera dum sanas, dolor est medicina doloris.

XLII.

Damnaris nunquam, post longum tempus amicum.
Mutauit mores, sed pignora prima memento.

XLIII.

Gratior officiis quo sis mage carior esto:
Ne nomen subeas, quod dicitur officiperda.

XLIV.

Suspectus, caueas, ne sis miser omnibus horis:
Nam timidis & suspectis aptissima mors est.

XLV.

Cum fueris seruos proprios mercatus in usus,
Et famulos dicas, homines tamen esse memento.

XLVI.

Quam primum rapienda tibi est occasio prima:
Ne rursus quæras, quæ iam neglexeris ante.

XLVII.

Morte repentina noli gaudere malorum.
Felices obeunt, quorum sine crimine vita est,

XLVIII.

Cum tibi sit coniunx, & res, & fama laboret,
Vitandum ducas inimicum nomen amici.

XLIX.

Cum tibi contingat studio cognoscere multa,
Fac discas plura, & vites non velle doceri.

L.

Miraris verbis nudis me scribere versus?
Hos breuitas sensus fecit coniungere binos.

FINIS.

CAPVT XIII.

DE ABBREVIATIONIBVS.

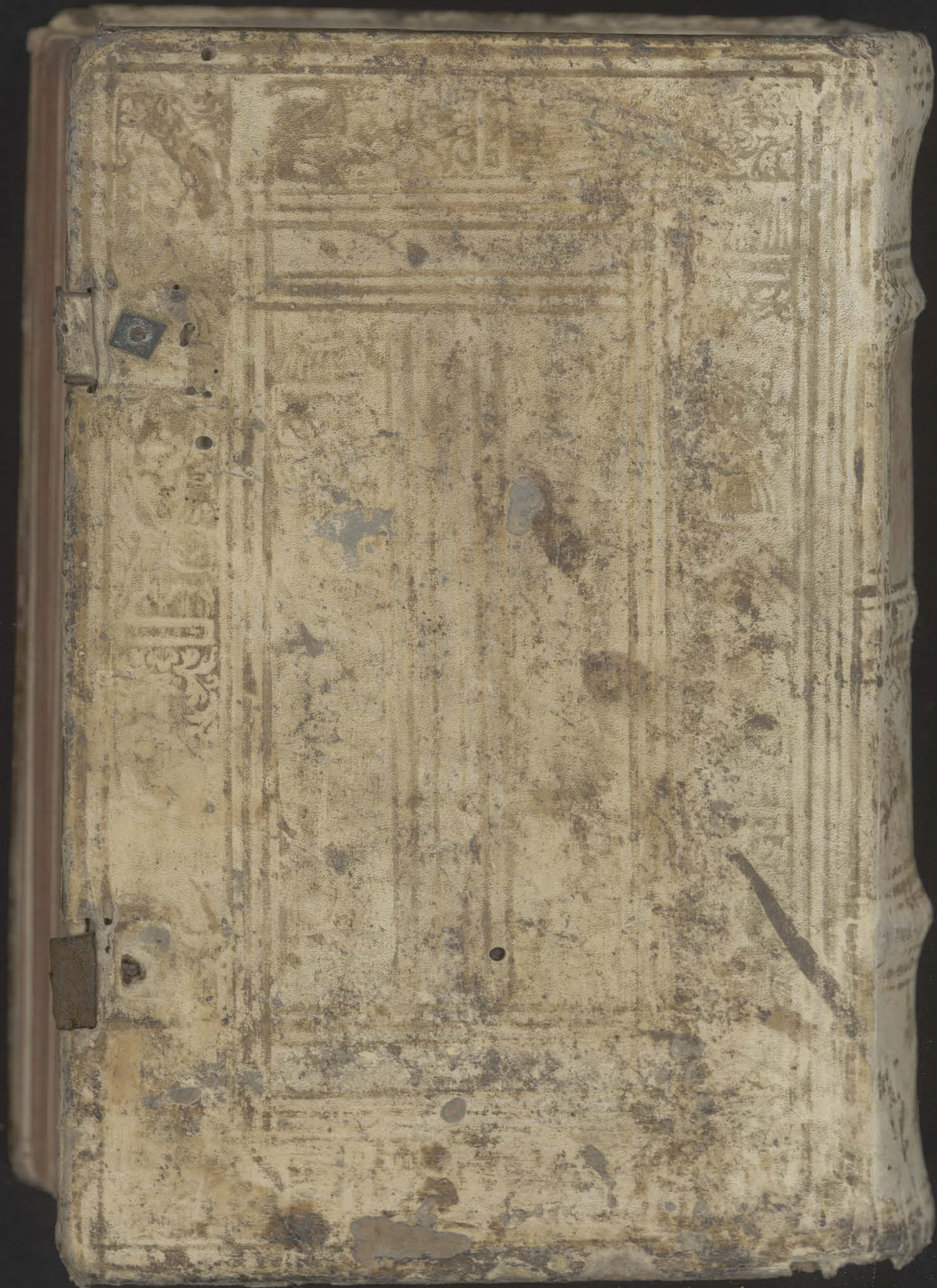
ἀπὸ val. ἀπὸ	γγ val. γγ	σθαι, σθαι val. σθαι
αὐτȣ̃ val. αὐτȣ̃	γ val. γ	σθην val. σθην
αὐτῷ val. αὐτῷ	καὶ, κὶ val. καὶ	σθ val. σθ
αρ val. αϱ	θν val. θν	σχ val. σχ
δὲ val. δὲ	θρ val. θρ	ϛ val. στ
δὴν val. δὴν	μὲν val. μεν	στρ val. στϱ
ἐπὶ val. ἐπὶ	μετὰ val. μετὰ	ται val. ται
ἐκ val. ἐκ	ος val. ος	ταῖς val. ταῖς
ἐν val. ἐν.	πρὰ val. πρὰ	τὸν val. τὸν
ει val. ει	παρὰ val. παϱὰ	τὴν τὴν val. τὴν
ευ val. ευ	πρὸ val. πϱὸ	τȣ̃ val. τȣ̃
γὰρ val. γὰϱ	περὶ val. πεϱὶ	οὐκ val. οὐκ
γεν val. γεν	πει val. πει	ȣ val. ου
γὴν val. γὴν.	πτ val. πτ	ην val. ην
γει val. γει	σκ val. σκ	υν val. υν
γν val. γν	σϖ val. σϖ	υι val. υι
γρ val. γϱ	σσ val. σσ	χρ val. χϱ

F I N I S.

N. T Enias Tu Eniu to Enia Ton Enian
o Enia. Dualv. N et A: to Enia: G et D: Toiv
Enian: o.

P. N: i Eniai Ton Enion Tis Eniais Tus Enias
o Eniai.

S.

[illegible]

[illegible]